

Traiasca 23 august!

34
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 846
21 AUGUST 1971

Peste tot pe parcursul vizitei primirea entuziastă a populației a constituit o marturie a recunoștinței fierbinți față de politica partidului, față de poziția consecventă a secretarului său general.

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚUL HARGHITA

Simbătă, 14 august, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, împreună cu soția sa, Elena Ceaușescu, însoțit de tovarășii Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Janos Fazekas, Iosif Banc, Mihai Gere, a făcut o vizită de lucru în județul Harghita.

Lungul itinerar a început cu uzina Vlăhița, întreprindere aflată în continuă modernizare. În continuare, oaspeții s-au oprit în municipiul Odorheiu Secuiesc, au vizitat întreprinderea «Tehnoutilaj» și halele, aflate în diferite stadii de construcție, ale noii filaturi de bumbac. Următorul punct al itinerarului l-a constituit orașul Cristuru-Secuiesc, în care înalții oaspeți au vizitat Casa copilului și atelierul complexului cooperăției meșteșugărești «Străduința».

De la Cristur, elicopterul special s-a îndreptat către cursul superior al văii Mureșului, poposind în mijlocul muncitorilor forestieri din Gălăuțaș, apoi al locuitorilor orașului Toplița.

În continuare, la Gheorgheni, înalții oaspeți s-au aflat pe platforma industrială, unde au analizat stadiul și orientarea construcției celor două obiective industriale de seamă care se construiesc aici: fabrica de mobilă și țesătoria de stofe pentru mobilă.

De pe valea Mureșului, oaspeții s-au îndreptat către versantul opus al Hășmașului Mare, în zona izvoarelor Oltului, acolo unde s-a înălțat tînărul dar vigurosul oraș miner Bălan.

Vizita de lucru s-a încheiat în orașul reședință de județ Miercurea Ciuc.

În toate cele 8 localități vizitate, muncitorii, tărani, intelectualii, toți locuitorii români, maghiari și de alte naționalități, au rezervat oaspeților primiri emoționante. Manifestările de vibrant atașament la politica internă și externă a partidului și statului nostru și-au găsit o elocventă expresie în adunările populare ținute în fiecare loc vizitat, precum și în marele miting din orașul Miercurea Ciuc.

Unul dintre milioanele de copii ai patriei care se bucură de grija părintească a partidului. La Cristuru-Secuiesc, localitate vizitată pentru prima oară în istoria ei de un conducător al statului, s-a evidențiat din nou raportul dintre îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor economice planificate și posibilitatea creșterii mai rapide, devansat, a condițiilor de muncă și de viață ale populației.

Brigada națională studențească nr. 1, pornită din tabăra de instruire a studenților activiști de la Izvorul Mureșului, își oferă zilele de vacanță nuncii patriotice de pe șantierul Institutului politehnic din București.

Zi de zi, din ce în ce mai mult, fiecare dintre noi — bărbat sau femeie, tînăr sau vîrstnic, român, maghiar, german sau de altă naționalitate — fiecare fiu al patriei noastre socialiste realizează, rațional, cu adîncă convingere, cum prezentul și viitorul, întreaga sa existență, sînt determinate de participarea sa concretă, responsabilă, la străduința colectivului din care face parte, la efortul general al poporului de a transpune în viață politica partidului comunist. Niciodată nu a existat o unitate mai puternică, de nezdruincinat, între partid și popor, între politica partidului și năzuințele poporului ca acum. Această realitate pe care o trăim prin fiecare fibră, prin fiecare acțiune, prin fiecare gînd al nostru se datorește conducerii Partidului Comunist Român, secretarului său general, care în permanență se află prezent în mijlocul nostru, călăuzindu-ne și mobilizîndu-ne cu fapta, grija și îndemnul său pe drumul societății socialiste multilateral dezvoltate.

După activitatea intensă și complexă a săptămîinii anterioare, după vizita în cîteva piețe din Capitală — în care s-a preocupat de modul în care sînt realizate indicațiile sale privind aprovizionarea oamenilor muncii și îmbunătățirea condițiilor de viață și de trai ale familiilor noastre — secretarul general al partidului, însoțit de soția sa, împreună cu conducătorii de partid și de stat, a făcut o vizită de lucru, remarcabilă prin conținutul ei, în mai multe localități din județul Harghita.

Cu acest prilej, oamenii muncii au raportat tovarășului Nicolae Ceaușescu, realizările dobîndite în condițiile generoase ale orînduirii socialiste.

Numai în ultimii ani, pe lîngă modernizarea vechilor unități industriale existente, a luat ființă altele noi cum sînt: Fabrica de tricotate din Miercurea Ciuc, Fabrica de ață integrată din Odorheiu Secuiesc, Fabrica de alcool etilic de la Sînsimion; s-au dat în funcțiune noi capacități de producție ale întreprinderii miniere Harghita și multe altele. Industria extractivă, o dată cu noile orizonturi de lucru în mineritul cuprifere, a sporit, în ultimul plan cincinal, cu 43,2 la sută, iar cea metalurgică și de prelucrare a metalelor de 2,2 ori. Comparativ cu anul 1938, Uzina de fier din Vlăhița obține astăzi o producție de 30 de ori mai mare! În același timp, pentru oamenii muncii, s-au construit 5 000 de apartamente, iar 4 800 de cetățeni și-au ridicat locuințele proprii personale. În cursul vizitei de lucru, secretarul general al partidului a inaugurat spitalul din Miercurea Ciuc — o nouă realizare, expresie a grijii partidului față de sănătatea oamenilor muncii.

Pe bună dreptate, remarcă secretarul general al partidului că «O dată cu eliberarea patriei de sub jugul fascist, cu trecerea la construirea socialismului, s-au creat condiții și pentru a se realiza adevărata egalitate în drepturi între români, maghiari, germani și cei de alte naționalități și, mai cu seamă, s-au pus bazele unei dezvoltări puternice a economiei».

Niciodată muncitorii din Vlăhița nu au mai fost vizitați de asemenea oaspeți. La Odorheiu Secuiesc, la Cristuru-Secuiesc, la Gălbăuș și Toplița, la Gheorgheni și Bălan, la Miercurea Ciuc — orășel de reședință al județului — pretutindeni, populația a făcut conducătorilor de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu, o primire entuziastă. După cum știm, dialogul secretarului general al partidului cu zecile și zecile de mii de oameni ai muncii — români, maghiari și de alte naționalități — a prilejuit, ca de obicei, ample discuții și analize asupra preocupărilor actuale și de perspectivă ale populației, în vederea îndeplinirii sarcinilor cincinalului în toate sectoarele de activitate. Din discuțiile care au avut loc, din cuvîntul oamenilor muncii de pe aceste meleaguri, a răzbătut dorința fierbinte de a face totul pentru îndeplinirea sarcinilor, de a urma neabătut politica partidului, de a lupta cu abnegație pentru făurirea societății pe care partidul ne cheamă s-o înfăptuim. Dar nu numai vizitele de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu au orînduit, în aceste zile premergătoare aniversării Eliberării, exprimarea atașamentului și a unității poporului nostru față de politica partidului, hotărîrea sa fermă de a îndeplini sarcinile Congresului al X-lea. Oamenii muncii din uzine și fabrici, de pe șantierele și ogoarele patriei, din laboratoare și institutii raportînd, în aceste zile, succesele dobîndite de ei, în sectoarele lor de activitate, s-au angajat ferm în fața națiunii, a conducerii partidului, a secretarului general, să acționeze și în viitor cu toate forțele, cu loată convingerea pentru dezvoltarea orînduirii noastre, pentru prosperitatea României socialiste. Pentru că, așa cum spunea secretarul nostru general: «Nu ne putem permite încă să spunem că am făcut destul și că ne mai putem odihni». În acest sens stau mărturie și dezbaterile adunărilor de partid deschise în care comunistii și cei mai buni cetățeni ai țării discută programul de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii. Numai atunci cînd vom ajunge ca fiecare cetățean al patriei noastre să simtă răspunderea altă față de el și față de popor, de societate, cînd fiecare își va înțelege îndatoririle și drepturile care le are și va acționa în consecință, vom putea spune că am realizat societatea pe care o dorim altă din punct de vedere material, cît și din punct de vedere spiritual.

În aceste zile partidul nostru comunist, întregul nostru popor au sărbătorit 40 de ani de la apariția primului număr al «Scînteii». În mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu ziarului «Scînteia» se arată că: «Sărbătorirea a 40 de ani de la apariția «Scînteii» are loc în împrejurările cînd întregul nostru popor a trecut cu hotărîre la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România». Însușește de profund atașament față de partid, ziaristii și-au reafirmat, cu acest prilej, hotărîrea de a sluji cu pasiune și devotament cauza partidului și poporului.

Zi de zi, și în această săptămînă, avem mărturie convingătoare că fiecare dintre noi trăiește mai din plin, participă cu și mai mult elan, așa cum îl învață partidul, cum îl îndeamnă înalta pildă a secretarului general al partidului, la opera de dezvoltare și prosperitate a României socialiste.

ÎN ÎNTREAGA ȚARĂ:

BILANȚ RODNIC ÎN CINSTEA MARIİ SĂRBĂTORI

Din toate colțurile țării ne parvin știri despre rezultatele cu care oamenii muncii întîmpină ziua de 23 August. În fiecare uzină, în fiecare fabrică, se lucrează în aceste zile mai intens, mai inteligent, se simte un efort amplu, la scara întregii noastre economii, de a întîmpina prin muncă, prin rezultate de prestigiu, cea mai mare sărbătoare a poporului nostru. Din bogăția de fapte, toate pline de semnificații, am spusit doar cîteva. Astfel, de la Galați aflăm că oțelarii combinatului siderurgic au realizat peste plan 44 717 tone fontă, 22 825 tone oțel, 29 907 tone laminate finite pline. Unitățile aparținînd Centralei industriale de utilaj petrolier Ploiești au anunțat că angajamentul de a realiza în acest an o producție suplimentară de 54 000 000 lei a fost depășit pînă în prezent cu 9 000 000 lei. Din Pitești ni se anunță că întreprinderile industriale ale județului Argeș au realizat o producție suplimentară în valoare de 30 000 000 lei. Dar nu numai în unitățile din țară s-au obținut rezultate de prestigiu. În Capitală, în prima decadă a lunii august, s-au obținut circa 2 100 tone de laminate finite pline de oțel, motoare electrice echivalînd cu 35 500 kW, vagoane de marfă pentru linia magistrală etc., etc. Printre întreprinderile care au rezultate demne de a fi semnalate se numără uzinele «Vulcan», «23 August», Uzina de mașini grele, «Laromet».

Cîteva exemple doar din alte mii, ce dovedesc hărnicia, înalta conștiință socialistă a unui popor liber, stăpîn pe soarta sa.

Angajamentul celor de la «Electronica»: aparate de radio și televizoare cu înalte calități tehnice.

ADUNAREA FESTIVĂ CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 40 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR AL ZIARULUI „SCÎNTEIA“ ȘI A „ZILEI PRESEI ROMÂNE“

Cu prilejul aniversării a 40 de ani de la apariția primului număr al ziarului «Scinteia» și a «Zilei presei române», în sala de marmură a Casei Scintei a avut loc o adunare festivă la care au luat parte tovarășii Emil Bodnăraș, Gheorghe Pană, Gheorghe Stoica, Miu Dobrescu, precum și Andrei Vela, șeful secției de presă a C.C. al P.C.R., membri ai C.C. al P.C.R., activiști de partid, conducători ai principalelor cotidiene, ai revistelor și publicațiilor editate în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare, redactori și tipografi ai «Scintei» ilegale, redactori din presa centrală, de la Agenția Română de Presă «Agerpres», de la Radio și Televiziune, tipografi, alți lucrători din presă. Adunarea a fost prezidată de tovarășul Ștefan Voicu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al revistei «Lupta de clasă». Tovarășul Gheorghe Pană a dat citire mesajului adresat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU ziarului «Scinteia» cu prilejul acestui jubileu. A luat cuvântul tovarășul Alexandru Ionescu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al ziarului «Scinteia».

Au fost de asemeni adresate de la tribuna adunării festive numeroase salutări «Scintei».

Într-o atmosferă însuflețită, participanții la adunare au adoptat textul unei telegrame adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU.

În imagine: un aspect din timpul desfășurării adunării festive.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

MAREA SĂRBĂTOARE

Într-o scrisoare adresată bunului său prieten, doctorul Ureche, marele Caragiale își mărturisea, cu puțin înaintea morții, tristețea pe care i-o comunica felul cum arăta cultura în România primului deceniu al acestui veac. Melancolii îndrituite, dacă ne aducem aminte — și cine poate uita! — că sînt numai treizeci de ani de cînd învățămîntul se reducea la o școală primară amărîtă în care copiii intrau analfabeți și ieșeau, după patru clase, semiștiutori de carte; la un liceu aristocratic, dedicat exclusiv fiilor de familii bogate, și o universitate, care, timp de decenii, a alimentat copios o pleoră intelectuală deznădăjduită ce îngroșa rîndurile acelor indezirabili «cerșetori în haine negre», cum erau numiți, în termeni de ofensă, cărturarii țării.

Au trecut, cum spun, de la acele triste vremuri mai puțin de treizeci de ani. Termenul este, istoricește, infim, și dacă facem o comparație între felul cum arată astăzi școala în România cu omologul ei antebelic, dacă ne gîndim că numărul elevilor și studenților ce frecventează clasele și laboratoarele frizează demografia, dacă ne plimbăm privirea pe harta spirituală a țării și înregistrăm, fie și fugar, sutele de așezăminte moderne, licee, amfiteatre, laboratoare universitare, cămine studențești, ne dăm seama că în cei douăzeci și șapte de ani cîți au trecut de la 23 August 1944 s-a parcurs un drum pentru care altădată ar fi fost necesare eforturi de veacuri.

Sînt numai trei decenii de cînd aveam doar patru teatre naționale, subvenționate zgîrcit, și o mișcare teatrală comercială stînd sub semnul conjuncturii și al întîmplării.

Funcționează astăzi peste patruzeci de teatre de proză, eliberate de orice fel de servituți financiare, activînd, unele dintre ele, în orașe în care nu oprea, odinioară, nici un turneu. Cinematograful — această uriașă formă de artă populară — a ajuns pretutîndeni și în cele mai îndepărtate sate de munte, acolo unde se cățara, altădată, o potecă îngustă și impracticabilă, acolo unde găsești astăzi cămine culturale, case de cultură și o mișcare a artei amatoare — coruri, echipe de dans sau teatre populare — de o explozivă vitalitate și originalitate.

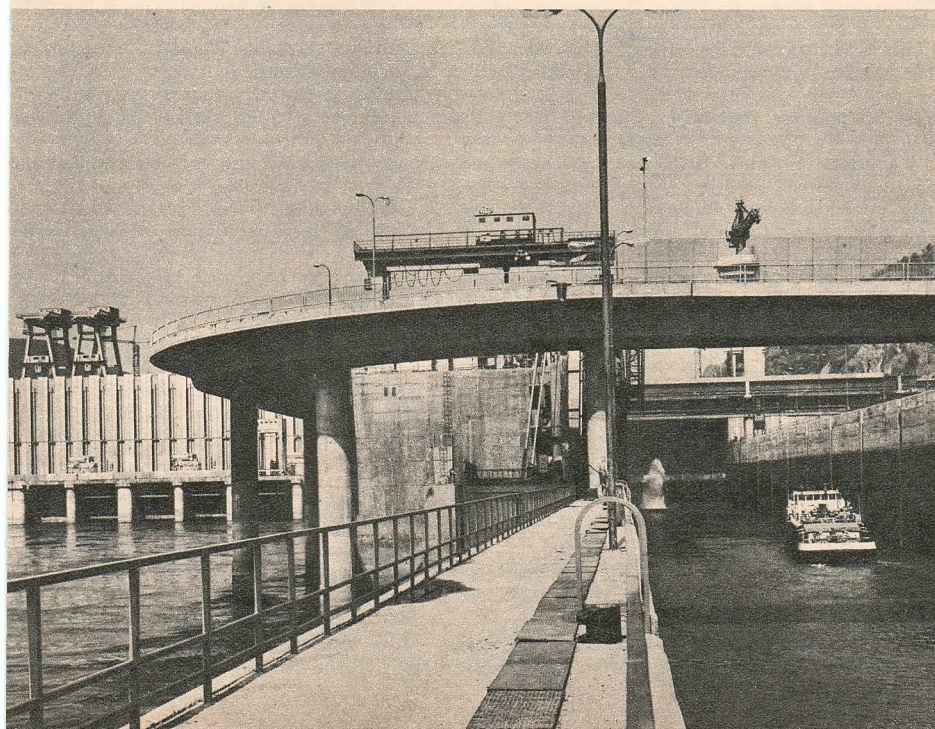
Genuina artă populară beneficiază de ajutorul celei culte, iar cea profesionistă primește altoiul binefăcător al artei spontane, practicată de sute de mii de oameni ce descoperă mirajul fericit al cîntecului sau al pasului de dans, făcut de dragul inimii lor.

În tîrgurile adormite și uitate de lume de la începutul secolului nostru, cu atîta dezolare evocate de Mihai Sadoveanu, astăzi cetăți luminoase și prospere, devenite unele dintre ele centre universitare, apar reviste literare în căutarea unui profil propriu și funcționează edituri ce tipăresc cărți în tiraje impresionante.

Și am evocat doar cîteva aspecte ale unui timp de renaștere culturală, expresie și consecință a Renașterii noastre naționale.

A început acest timp în acea zi de glorie și mîndrie, pentru eternitate înscrisă în conștiințele noastre: 23 August 1944.

Au trecut de atunci doar 27 de ani.

◀ AZI, LA PORȚILE DE FIER

În cinstea zilei de 23 August, harnicii constructorii de la Porțile de Fier au obținut noi și importante realizări. Astfel, ei au raportat îndeplinirea sarcinilor revenite în acest an la construcții-montaj. Acest succes le va permite, potrivit calculelor, ca pînă la sfîrșitul anului să materializeze în plus un volum de investiții în valoare de peste 80 000 000 lei.

Alăturat redăm un aspect de la Porțile de Fier, așa cum arată ele azi: trecerea unei nave prin ecluza dată de curînd în folosință.

În numărul viitor al revistei vom publica un amplu reportaj ilustrat despre Sistemul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, una dintre cele mai mari realizări din ultimii ani.

PE DRUMUL SOCIETĂ MULTILA DEZVOLTATE

«Congresul al X-lea a trasat ca obiectiv fundamental făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Punând această problemă s-a pornit de la realitățile concrete din România, de la stadiul economic și social-politic pe care l-am atins. Aceasta înseamnă că țara noastră a intrat într-o etapă istorică nouă de dezvoltare».

NICOLAE CEAUȘESCU

Al douăzeci și șaptelea «23 August» al nostru este, ca de fiecare dată, un prilej de meditație. O meditație despre ce am reușit să facem, să realizăm, de la Eliberare încoace; dar mai ales o meditație despre ce viitor avem noi, ca cetățeni ai unui popor liber și stăpîn pe destinele sale.

Tot în acest august s-au împlinit doi ani de la Congresul al X-lea al P.C.R., congres care ne-a deschis «porțile de fier» spre luminile societății multilateral dezvoltate.

Sîntem angajați cu trup și suflet, sîntem entuziașt angajați în ampla bătălie pentru înfăptuirea mărețului program adoptat de forul comuniștilor.

Cu alte cuvinte, conștienți că dezvoltarea forțelor de producție constituie factorul primordial al progresului societății muncim cu abnegație pentru dezvoltarea multilaterală a forțelor de producție, a industriei, a agriculturii și a altor ramuri de producție de bunuri materiale.

Cu alte cuvinte, avem grijă ca, printr-o repartizare înțeleaptă pe teritoriu a forțelor de producție, să asigurăm posibilități de muncă pentru oamenii muncii din toate zonele țării și totodată să asigurăm, de asemeni în toate zonele, puternice nuclee, puternice detașamente, ale clasei muncitoare.

Cu alte cuvinte, ne străduim permanent să organizăm și să sistematizăm mai rațional teritoriul patriei. Să ne facem noi orașe și să dăm o altă înfățișare și o altă viață satelor.

Cu alte cuvinte, societatea noastră va cunoaște substanțiale schimbări de structură. Rolul clasei muncitoare, ca forță principală în întreaga viață economică și socială, se va accentua; viața sătenilor se va apropia de aceea a orășenilor; intelectualitatea, mai ales cea tehnică, va deveni o adevărată forță socială a științei puse în slujba socialismului.

În sfîrșit, vor interveni schimbări în activitatea de producție, în sensul mecanizării, automatizării și cibernetizării ei; schimbări în sensul îmbunătățirii repartiției — mereu mai echitabile — a venitului național; schimbări înspre perfecționarea conștientă a relațiilor de producție și, în general, a relațiilor dintre membrii societății noastre; schimbări esențiale în conștiința noastră, a tuturor.

Cu alte cuvinte, ne vom construi, în chip cu totul conștient, un viitor luminos, cuprinzător, al tuturor aspectelor vieții noastre, aspecte a căror multitudine — firește — n-a putut fi cuprinsă în aceste câteva rînduri despre imaginile concrete ale idealului nostru.

Reîntorcîndu-ne în prezent putem socoti, pe drept cuvînt, că o dată cu trecerea de la cincinalul maturității la cel al perfecționării, am pășit într-o nouă etapă istorică de dezvoltare.

Cu imaginile, opiniile, datele, în sfîrșit, pur și simplu cu informațiile, cu consemnările, din aceste pagini, încercăm să contribuim la sublima cronică a anilor în care poporul nostru, strîns unit în jurul conducătorului său, partidul comuniștilor, își făurește cu entuziasm societatea socialistă multilateral dezvoltată, temelie puternică pe care, într-un viitor nu tocmai îndepărtat, va începe edificarea societății comuniste.

mentate științific la întrebări vitale pentru destinele națiunii: ce fel de economie trebuie să făurim? În ce ritm trebuie dezvoltată această economie pentru a apropia România de nivelul țărilor avansate? Care trebuie să fie raporturile economiei românești în complexul diviziunii internaționale a muncii? Congresele al IX-lea și al X-lea au elaborat cu clarviziune programele concrete ale dezvoltării României, ținînd seama de experiența națională și internațională, de condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, afirmînd cu tărie că dezvoltarea forțelor de producție, conform cerințelor noii orînduirii socialiste, și estomparea decalajelor care ne despart de țările cu economie avansată nu sînt posibile fără o intensă industrializare, fără crearea unei puternice industrii, dotată cu tehnica avansată, cu o structură larg diversificată din care să nu lipsească ramurile purtătoare ale viitorului și progresului.

Intrînd cu actualul cincinal în deceniul al 8-lea, țara noastră intră totodată într-o nouă etapă istorică de dezvoltare a societății sale: etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. «Esența acestei etape — spunea tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — rezidă în: construirea unei economii avansate, inzestrate cu o industrie modernă și o agricultură intensivă de înalt randament; desfășurarea pe un front larg a activității științifice, a instrucției publice și a eforturilor pentru ridicarea nivelului cultural al maselor; creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii de la orașe și sate; înfăptuirea repartizării bunurilor produse de societate în spiritul dreptății și echității socialiste; realizarea cadrului organizatoric care să permită participarea largă a maselor populare, a fiecărui cetățean la viața publică, la rezolvarea treburilor obștești; lărgirea libertăților publice, dezvoltarea democrației socialiste». Realizarea obiectivelor cincinalului 1971-1975 va avea un rol hotărîtor pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Vast program economic, cincinalul înscrie printre obiectivele sale fundamentale lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnico-materiale și creșterea puternică a forțelor de producție. Înăfptuirea consecventă a industrializării rămîne în continuare o constantă fundamentală a politicii promovate de partid. În aceste condiții, economia românească va cunoaște sensibile mutații în structurile sale în actualul cincinal, ponderea industriei în venitul național crescînd de la circa 62 la sută (în 1970) la aproape 65 la sută în 1975.

Fiecare epocă are etalonul său de măsurare a gradului de civilizație și progres. A-

cest sfîrșit de secol a impus drept etaloane de măsură a puterii economice a unei națiuni producția de oțel, cea de energie electrică și apoi, și nu în ultimă instanță numărul de cercetători și numărul calculatoarelor electronice. Un rol hotărîtor în dezvoltarea industriei îl are energia. Ea înseamnă posibilitatea promovării tehnicii avansate, extinderea mecanizării și automatizării producției, înseamnă oțel și aluminiu, dezvoltarea transporturilor și a irigațiilor, înseamnă cultură. Eforturile făcute de-a lungul a mai bine de două decenii au plasat România printre importantele producătoare de energie pe plan mondial. Trebuie reținut în primul rînd că ritmul mediu anual de creștere a potențialului energetic s-a menținut, în ultimul deceniu, în mod constant la dublul ritmului înregistrat pe plan internațional. Producția anuală de energie electrică a sporit, pe cap de locuitor, de la circa 130 kWh în 1950 la 904,8 kWh în 1965, ajungînd în 1970 la 1 700 kWh. Orice epocă are și strategia ei care ține seama de determinări economice complexe. Ceea ce caracterizează energia românească în actualul cincinal este crearea, paralel cu utilizarea resurselor rîurilor interioare (care printr-o amenajare complexă pot furniza cantități de energie mari), a unor centrale termoelectrice de mare putere care să funcționeze pe bază de cărbuni inferiori. Aceasta înseamnă o valorificare eficientă a resurselor naturale ale țării. Actualmente este în plină construcție o asemenea termocentrală la Rovinari, care va avea în final o putere instalată de peste 1 700 MW. Dar cincinalul înscrie în anele sale și alt eveniment energetic important: construirea unor centrale nucleare-electrice.

Profilul unei societăți avansate în acest sfîrșit de secol îl asigură, printre altele, utilizarea în practică a noilor tehnologii și potențialul de creație în domeniul utilajelor complexe. Promovarea multilaterală a progresului tehnic, a celor mai remarcabile realizări ale științei și tehnicii contemporane este o trăsătură de bază a concepției partidului despre modul cum trebuie dezvoltată economia națională. Producția industriei construcției de mașini va crește în acest cincinal de peste 2 ori. Structurile sale vor cunoaște îmbunătățiri esențiale, un accent deosebit punîndu-se pe dezvoltarea prioritară a sectoarelor de înaltă tehnicitate care realizează produse de o complexitate ridicată. Numai în 1971 industria constructoare de mașini va fabrica circa 1 000 de produse noi, cu parametri funcționali înalți. Astfel începe fabricația de serie a unor tipuri de mașini unelte cu comandă-

ritmurile industrializării

În anii construcției socialiste, România a cunoscut un progres intens pe toate planurile, devenind un stat cu o economie dina-

mică. Istoria țării nu cunoaște perioade comparabile cu cea pe care o trăim. În toți acești ani partidul a dat răspunsuri funda-

FAURIRII II SOCIALISTE TERAL

aceste cifre devin realități

- În anul 1975, producția globală industrială va fi cu 68-78 la sută mai mare față de 1970, crescând într-un ritm mediu anual de circa 12 la sută.

- Producția globală agricolă va spori cu 36-49 la sută față de media anuală a perioadei 1966-1970.

- În perioada 1971-1975 vor fi investite, din fondurile centralizate ale statului, circa 470 miliarde lei.

- Prin construirea a circa 1 100 capacități și obiective mai importante, va crește participarea industriei la formarea venitului național la aproape 65 la sută.

- Numărul locurilor de muncă (salariați) sporește în acest cincinal cu peste 1 milion.

- În anul 1975 venitul național va fi mai mare cu 68-82 la sută față de nivelul atins în anul 1970.

- Ampla dezvoltare a economiei naționale, creșterea venitului național vor crea condiții pentru ridicarea bunăstării celor ce muncesc. Fondul de consum va spori cu 36 la sută (raportat la 1 locuitor).

- Statul nostru alocă fonduri însemnate pentru finanțarea acțiunilor social-culturale. Cheltuielile social-culturale suportate de stat sporesc de la 1 680 lei, cât au fost în anul 1970, la 2 260 lei în anul 1975 (raportat la 1 locuitor).

- Prin majorarea generală a salariilor, care va începe încă din 1972, se va realiza — până la sfârșitul cincinalului — un salariu mediu pe economie de peste 1 800 lei, adică cu aproape 26 la sută mai mare decât în anul 1970.

- Veniturile țărânimii provenite din muncă în cooperativele agricole, în întreprinderile agricole de stat și gospodăriile personale cresc în acest cincinal, pe o persoană activă, cu aproape 30 la sută.

- Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul înregistrează în anii cincinalului actual o majorare cu 40-46 la sută.

- În perioada 1971-1975, vor fi construite din fondurile sau cu sprijinul statului 520 mii apartamente fizice.

(Din Proiectul planului de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1971-1975 aprobat de plenara Comitetului Central al P.C.R. din 5-6 mai a.c.).

program numerică, a cazanelor de 1 000 tone abur pe oră pentru turbinele de 330 MW, a unor calculatoare electronice cu posibilități de memorizare sporită, a primelor elicoptere ușoare, a unor tipuri de autocamioane cu tonaj sporit etc. Pentru constructorii de mașini, cincinalul este etapa realizării unor produse de înaltă tehnicitate și eficiență.

Dinamismul dezvoltării industriale în acest cincinal reiese cu pregnanță din înaltele ritmuri de creștere a diferitelor sectoare. Ele atestă orientarea hotărâtă a eforturilor spre dezvoltarea rapidă a ramurilor industriale moderne. Industria chimică se situează în continuare printre sectoarele cu cele mai înalte ritmuri de creștere: producția ei va spori de aproape 2,3 ori. Industria

metalurgică cu cele 9,7 milioane tone oțel anual (1975) va fi o dovadă în plus a importanței potențial economic al națiunii. Cunoșcând un spor de 3,4 ori electronica și mecanica fină, aceste două industrii ale tehnicii de vîrf, vor contribui la accelerarea progresului tehnic al întregii economii naționale.

Obiectivele și sarcinile prevăzute să fie realizate în cincinal deschid perspectiva creșterii însemnate a potențialului economic al țării. *«Înfăptuirea acestui vast program de construcție economică și socială — spunea secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — va ridica România pe o nouă treaptă de progres și civilizație, va marca parcurgerea unei noi și însemnate etape pe drumul apropierii țării noastre de stațiile avansate ale lumii.»*

PE DRUMUL FAURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

prioritatea industriilor de vîrf

Revoluția contemporană în știință și tehnică a determinat apariția unor importante ramuri ale industriei și, implicit, schimbări sensibile în structura producției. În ultimii treizeci de ani în lumea tehnicii își fac o intrare spectaculoasă cibernetica, electronica, energia nucleară, și, o dată cu ele, în practica economică și industrială se petrec mutații radicale. Englezul William Shanks și-a consumat jumătate din viață ca să calculeze valoarea primelor 607 decimale ale numărului π . El își publică tabele în 1853. După alți 20 de ani, pînă în 1874, mai reușește să calculeze încă 100 de valori ale aceluiași număr. Unui ordinator IBM 704 îi sînt suficiente pentru aceeași operație doar 40 de secunde! Și nu numai atît: calculatorul constată că Shanks a comis o eroare la decimalele 528! Un exemplu dintre multe altele din istoria științei dar care vine să demonstreze importanța acestor ramuri industriale de vîrf. Electronica și automatica, tehnica de calcul și tehnica laserilor, industria atomică au un rol esențial în dezvoltarea întregii economii. Ele influențează puternic nu numai industria dar și structura socială și relațiile umane, schimbînd raporturile dintre munca necalificată și cea calificată, dintre munca fizică și cea intelectuală.

Pînă în 1960 industria electronică din țara noastră era axată pe fabricarea unor produse de larg consum: aparate de radio, televizoare ori pe aparatură de telecomunicații. În deceniul 1961-1970, în urma indicațiilor conducerii de partid, industria electronică a cunoscut o largă diversificare și o puternică dezvoltare. Se asimilează numeroase produse noi de la componentele electronice pentru televizoare (bobina de deflexie, transformatorul final de linie), la utilaje electronice de calcul. În cincinalul 1966-1970 industria electronică românească s-a dezvoltat într-un ritm mediu anual de 21 la sută. Electronica înregistrează și pe plan mondial în acești ani cel mai rapid ritm de creștere, prioritar față de celelalte ramuri ale economiei, tendință care reflectă evoluția firească a dezvoltării contemporane. Folosirea acestor mijloace tehnice va determina în acest deceniu revoluționarea conducerii proceselor tehnologice. Este explicabilă importanța pe care au dat-o Directivile Congresului al X-lea al P.C.R. acestei ramuri, programată să crească în cincinalul 1971-1975 de 3,4 ori. Aproximativ

59 la sută din întregul sortiment fabricat în 1970 va fi modernizat, ponderea produselor reproiectate urmînd să reprezinte circa 78 la sută din totalul producției în 1975. Vor fi asimilate produse, de la variometre, rezistoare cu peliculă metalică, condensatoare cu tantal, la variate tipuri de transistoare cu siliciu, aparate de măsură și control, minicalculatoare pentru gestiune etc., etc.

Alături de electronică tehnica automatizării s-a dovedit a fi unul dintre principalele elemente care contribuie, în fabricația de serie mare, la realizarea unor cantități sporite de produse, dar în același timp și la reducerea substanțială a prețului de cost. Pătrunderea automatizării în economia națională se afirmă astăzi practic în toate domeniile producției materiale, de la automatizarea unor procese tehnologice, pînă la utilizarea ei în activitățile tehnico-economice și administrative. Cincinalul actual prevede darea în funcțiune a unor întreprinderi specializate, ca cea de panouri și tablouri electrice de la Alexandria, de aparate electrice de măsurat de la Timișoara etc. Volumul automatizărilor în economie se estimează a fi de 5 ori mai mare față de cincinalul trecut. «Problemele automatizării trebuie să constituie preocupări de prim ordin al tuturor unităților», spunea recent tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Este necesar să se înființeze în scurt timp un institut central de conducere și automatizare, care să întocmească studii și proiecte de perfecționare pe baze științifice a activității întreprinderilor, să elaboreze soluții pentru automatizarea producției de diferite ramuri».

Aprobînd primul program nuclear național Congresul al X-lea deschidea un drum larg unei ramuri de avangardă a științei contemporane. Industrializarea energiei nucleare și extinderea cercetărilor pentru diversificarea aplicării tehnicilor nucleare în sectoarele productive se înscriu printre esențialele obiective ale acestui cincinal. Energia nucleară va avea o participare importantă la balanța energetică a țării în viitorul apropiat. Pentru România, care cunoaște o dezvoltare dinamică, problemele introducerii și extinderii acesteia sînt cu atît mai imperioase cu cît necesitățile consumului de energie primară cresc într-un ritm mult mai rapid decît posibilitățile de extracție a combustibililor clasici. Industrializa-

rea energiei nucleare intră în acest cincinal în actualitate: va începe construirea primelor centrale nucleare-electrice care vor fi date în funcțiune în acest deceniu.

Stadiul la care a ajuns economia românească, cerințele dezvoltării sale viitoare, încadrarea în cadența contemporană a progresului impun cu necesitate aplicarea în producție a tot ceea ce este avansat. Acesta este și sensul acordării unei dezvoltări prioritare industriilor de vîrf.

În vizita de lucru pe platformă Complexului de obiective nucleare I.F.A.-Măgurele, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a dat specialiștilor care activează în domeniul atomic și nuclear indicații prețioase privind sarcinile

și dezvoltarea în viitor a acestei importante ramuri a științei și tehnicii.

Industrializarea energiei nucleare și extinderea cercetărilor pentru diversificarea aplicării tehnicilor nucleare în sectoarele productive se înscriu printre obiectivele esențiale ale acestui cincinal, în Programul nuclear național stabilit de Congresul al X-lea al P.C.R.

PE DRUMUL FĂURIRII
SOCIETĂȚII SOCIALISTE
MULTILATERAL
DEZVOLTATE

argument la dezvoltarea armonioasă a întregii țări

Ip.

Ip nu este o glumă și nici o interjecție. Este numele unei localități din județul Sălaj. Una din cele mai scurte denumiri de locuri din țară. Această jumătate de silabă, comuna cu două litere, apare notată pe hărțile economice cu două simboluri grafice. Ca două decorații. Sînt obiectivele construite în ultima perioadă pe vatra așezării. Litera și simbolul, litera și edificiul. Nu în Capitală, nu la Brașov, nu la Hunedoara, ci la Ip.

Ip nu are alte antecedente care să justifice un regim preferențial decît faptul că este o comună dintr-un județ din România. Din România socialistă. Din țara în care una din cele mai dificile profesii este aceea de cartograf. Oricît de operativă le-ar fi apariția, hărțile se nasc aproape gata depășite de viață, pădurea însemnelor grafice devine din an în an mai deasă și mai variată, fantezia de a găsi simboluri, care să sugereze diversitatea obiectivelor edificate, e mereu pusă la încercare. Unde să mai notezi atîtea construcții? Cum să faci loc decorațiilor pe un piept atît de subțire ca cel al comunei Ip?

Independent de frămîntările desenatorilor, adevărații cartografi, aceia care realizează harta țării la scara de 1/1, milioanele de oameni ai muncii nu zăbovesc nici o zi. Dacă ne-am referit la scheme desenate, am făcut-o pentru nota de armonie, de echilibru strategic pe care-l are mărul și multilateralul proces constructiv. Simți cum aceste hărți economice poartă amprenta unei gândiri mature, obiective, atotvăzătoare și atotcuprinzătoare. Harta economică a țării este harta fără zone albe.

Această grijă pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor patriei este totuși efectul unor preocupări mult mai profunde și mai pline de semnificații decît armonia în sine. Ele corespund unei necesități obiective de esență și sînt posibile tocmai și numai în împrejurările în care gospodarul țării e unul și același pe întreg teritoriul, este proprietarul nelimitat în timp, care se moștenește singur, poporul muncitor.

Dar această repartizare justă în teritoriu a mijloacelor de producție atrage și justa repartizare a forțelor de producție, iar prin acestea a repartiției. Este deci o traducere la cel mai înalt nivel a principiilor echității sociale.

Într-un stat al clasei muncitoare, prin politica ei, clasa conducătoare devine prezentă, proporțional reprezentată, în întreaga țară, în fiecare colțisor al grădinii înfloritoare.

În fotografie, cetatea chimică de la Rîmnicu Vilcea.

O realizare a anilor noștri care concretizează expresiv politica partidului de dezvoltare armonioasă a tuturor regiunilor țării.

de Traian STOICA

Ion BRAD:

POEME

Mica, dar semnificativa retrospectivă lirică a lui Ion Brad, cuprinsă în cartea de *Poeme*, apărute în colecția «Cele mai frumoase poezii» a Editurii Albatros, cu un Cuvint înainte de Ov.S. Crohmăniceanu, ne rează sub ochi, printr-o selecție severă, creația unui poet ce a evoluat sub semnul unor autentice și frumoase împliniri.

Autentice pentru că poetul, nelăsându-se ademenit de sirenele atitor, pe cât de țipătoare pe atât de efemere, mode literare, a ascultat de propria-i vocație și de misiunea majoră a artei; frumoase, pentru că a turnat în forme limpezi, care nu exclud sugestia artistică, aleasă sensibilitate și nobile simțăminte.

Ciclurile din sumarul culegerii recente cuprind poezii tipărite între anii 1958 și 1970; zimții timpului nu au mușcat din prospețimea și «modernitatea» poemelor. Snobii poeziei, adepții formulelor sibilnice și ai presupuselor rafinamente, ale căror producții cad în neant chiar din momentul apariției, vor găsi în lirica lui Ion Brad încă o exemplară lecție despre condițiile de ființare a unei poezii ce-și merită numele.

Ion Brad a pornit pe drumul său liric cu conștiința limpede a unei poezii grave și responsabile. Nu rare sînt mărturisirile poetului în acest sens. Iată, de pildă, poemul «Cuvintele»: *Plînea țării trece și prin mîinile mele./ Prin palmele cu degete fără inele./ Ce scrijelează cuvintele singerind./ Ca părinții, din veacuri, cu plugu-n pămînt./ Mă ard cuvintele adeseori./ Ca boabele griului/ Strînse-n pumni de semănătorii/ Înflorați de viața ascunsă în miez./ Mocnită, nerăbdătoare/ Să se legene înspicată-n amiezii./ Gîndurile mă ard ca plînea coaptă./ Luată în brațe fierbinte./ Flămînd mîngîiată în șoaptă/ De abur învăluit — și tremur de parc-aș fi pus mina pe cuțit/ Nu știu să mă joc, nu pot să mă joc./ Fiecare grăunte are miezul de foc.*

Mărturisirea de credință conținută în poem, ca de altfel și în altele cu elemente de «ars poetica», nu e dezisă de poezia lui Ion Brad. Între, să spunem, declarațiile poetului și acțiunile sale lirice există o coeziune inextricabilă. Lirica sa atestă solidaritatea autorului cu poporul, al cărui liu simte cu acuitate că este, iar locurile-i natale îi revin în amintire cu o pregnantă prezență. Fără îndoială, Ion Brad este un cald evocator al satului ardelean, locul său de obîrșie. Dar ceea ce ne surprinde în poezia sa, nu ține atât de procesul psihologic care aduce la suprafața conștiinței peisajul natural și moral al acestui sat, ci faptul că dimensiunea locului evocat a devenit una de acută prezență în eul său liric. De la suvenirurile strict familiale pînă la ridicarea «vetrei» ca simbol al legăturilor cu întreaga țară, toate apar în proiecția unor sentimente mereu resimțite ca actuale. E aici una din notele proprii ale poeziei lui Ion Brad, care-i măresc autenticitatea. Astfel putem spune, fără intenția exprimării vreunui paradox, că în lirica sa de evocare, poetul datorează mai puțin memoriei, cit, mai mult unei comuniuni vii, neîntrerupte cu realitățile distanțate. Amintirea mamei răpuse de moarte nu-i dă poetului sentimentul ireparabilului! *Aștept să scrie tata să venim./ Că într-o seară albastră te-ai reîntors acasă... Într-o «vedenie», poetul își înfățișează străbunicul «răzimat de crucea lui» socotind în felul său de odinioară, *De-ajung căpițele de fin/ Cirezilor acestea, pîn' / Va reinvia la primăvară.* Într-o «întoarcere pe aceeași vale», ni se spune: *Pe aici te-am lăsat, inima mea./ Încă demult, prin acest petec de țară./ În spic, în strugure, în rîndunea./ În dragostea ca nucile cu cămașa amară. Și în lirica de meditație, satul atrage ca un magnet gîndurile poetului. Frumosul poem «Noaptea albă», în care se exprimă fără convulsii presimțirea actului final, conține ca suport pentru meditațiile poetului motive proprii locurilor natale. În evocarea poetului, acestea nu-i apar ca într-un îndepărtat «ier», ci le are în față «azi» cînd casa părinților e mai scăzută, cînd fîntîna e fără de balaurii poveștilor, cînd dealurile și ele micșorate îi «îmbie șeaua de asin», și așa mai departe. Tot prin viziunea satului, poetul rotunjește cîntecul întregii țări: *Tărîm al luminilor pure./ Mireasă cu plete verzi, de pădure./ Cenușăreasă veacuri la rînd./ Căutată de Făt-Frumosul flămînd./ Ficior de prin părțile mele/ cu struguri și vinuri...***

Nu trebuie de aci să tragem concluzia că lirica lui Ion Brad ar fi de factură oarecum paseistă sau produsul unui inadaptabil. Satul, cu imaginea lui în devenire, așa cum e conturat în această poezie, reprezintă nu numai un motiv de inspirație, ci, mai în adînc, rădăcina și fondul de zestre spirituală ce readuc poetul, printr-o viziune generalizantă metaforică, în cadrul realităților sociale și istorice. Ca și la alți poeți ardeleni, această trăsătură îi e caracteristică și lui Ion Brad.

S-ar mai conveni ca în aceste sumare rînduri să insistăm și asupra unor delicat gravate poeme de dragoste, după cum ar merita un mai îndelung popas acele notații de călătorie prin lume, în care accentul cade nu pe pitoresc, ci pe idee și sens. Ne mărginim doar a le semnala.

cu o înaltă conștiință revoluționară

Trăim momente de mare efervescență. Cu toții, într-un admirabil efort, căutăm să ne autodepășim. Să muncim mai bine, să gîndim, să ne comportăm în fiecare zi a existenței noastre ca adevărați membri ai unei societăți socialiste în plină dezvoltare. Hotărîrile Congresului al X-lea al partidului, recentele documente de partid, îndrumările, activitatea revoluționară neobosită a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU rodesc plenar. Ne dăm seama, simțim prin toți porii, că trebuie să fim mai exigenți cu noi înșine mai mult ca oricînd, să căutăm a dezvolta în noi cît mai armonios acele calități morale care sînt ale omului nou, omul societății românești socialiste.

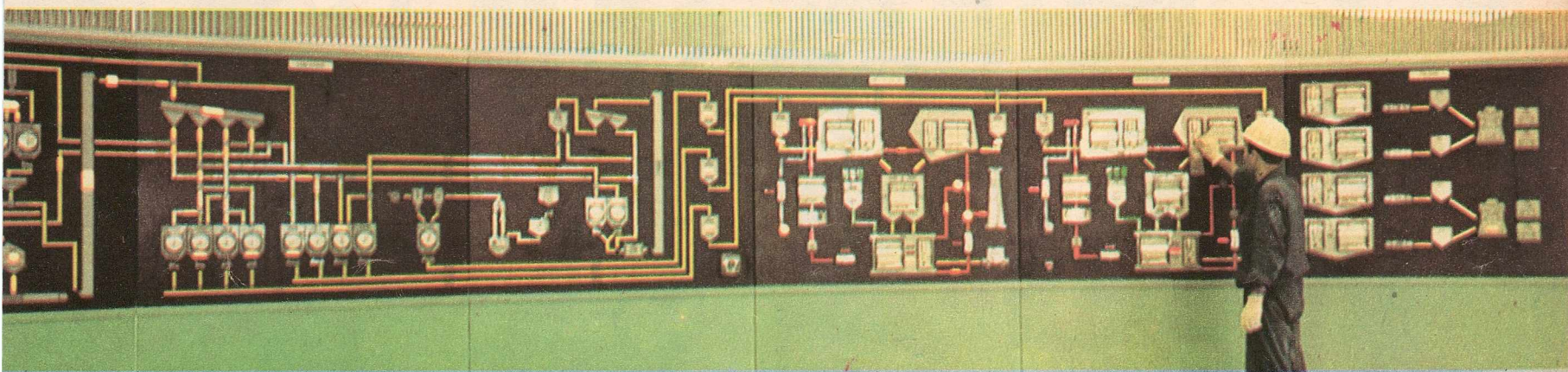
Nu există loc de muncă, nu există activitate unde această voință ardentă de autodepășire, de gîndire și

acțiune comunistă să nu se facă simțită. În adunările generale ale salariaților, oamenii muncii analizează problemele complexe ale activității întreprinderilor cu simț de răspundere, se simt mai mult ca oricînd responsabili de bunul mers al producției, de viața de la locul de muncă. În adunările generale ale organizațiilor de partid care au loc în prezent, comuniștii abordează concret problemele muncii politico-educative, în spiritul înaltelor exigențe formulate în recentele documente de partid. Pe ogoarele patriei, pe șantiere, în uzine și fabrici, zeci de mii, sute de mii de tineri lucrează cu abnegație și entuziasm, răspunzînd astfel chemării care le-a fost adresată, călîndu-și în focul muncii caracterul. Nu demult, studenții din tabăra de la Izvorul Mureșului, constituiți în brigadă de muncă patriotică, au adresat tuturor studenților țării o chemare la muncă ardentă, nestăvilită, revoluționară: «Să facem din întreaga perioadă a vacanței o sesiune a muncii puse în slujba patriei», se spune în chemare. Și din toate colțurile patriei, tinerii răspund spontan, cu tot entuziasmul vîrstei lor, acestei chemări.

Fiindcă munca este măsura tuturor lucrurilor. Prin muncă avîntată, neprecupețită, inteligentă, izvorită dintr-o înaltă conștiință revoluționară, vom ridica și mai mult patria noastră socialistă. Și ne vom ridica și noi, dezvoltîndu-ne acele calități, cea tărie și dirzenie revoluționară, obligatorii pentru mersul mereu ascendent al României socialiste.

PE DRUMUL FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

Ca urmare a transunerii
n viață a politicii marxist-
eniniste a partidului — de
ăurire a socialismului, pe
baza legilor obiective gene-
rale și ținând seama de con-
dițiile economico-sociale
concrete din România — țara
noastră a devenit un stat
auternic industrial-agrar, cu
o industrie în plină dezvolt-
are și modernizare, cu o
agricultură socialistă în plin
progres.

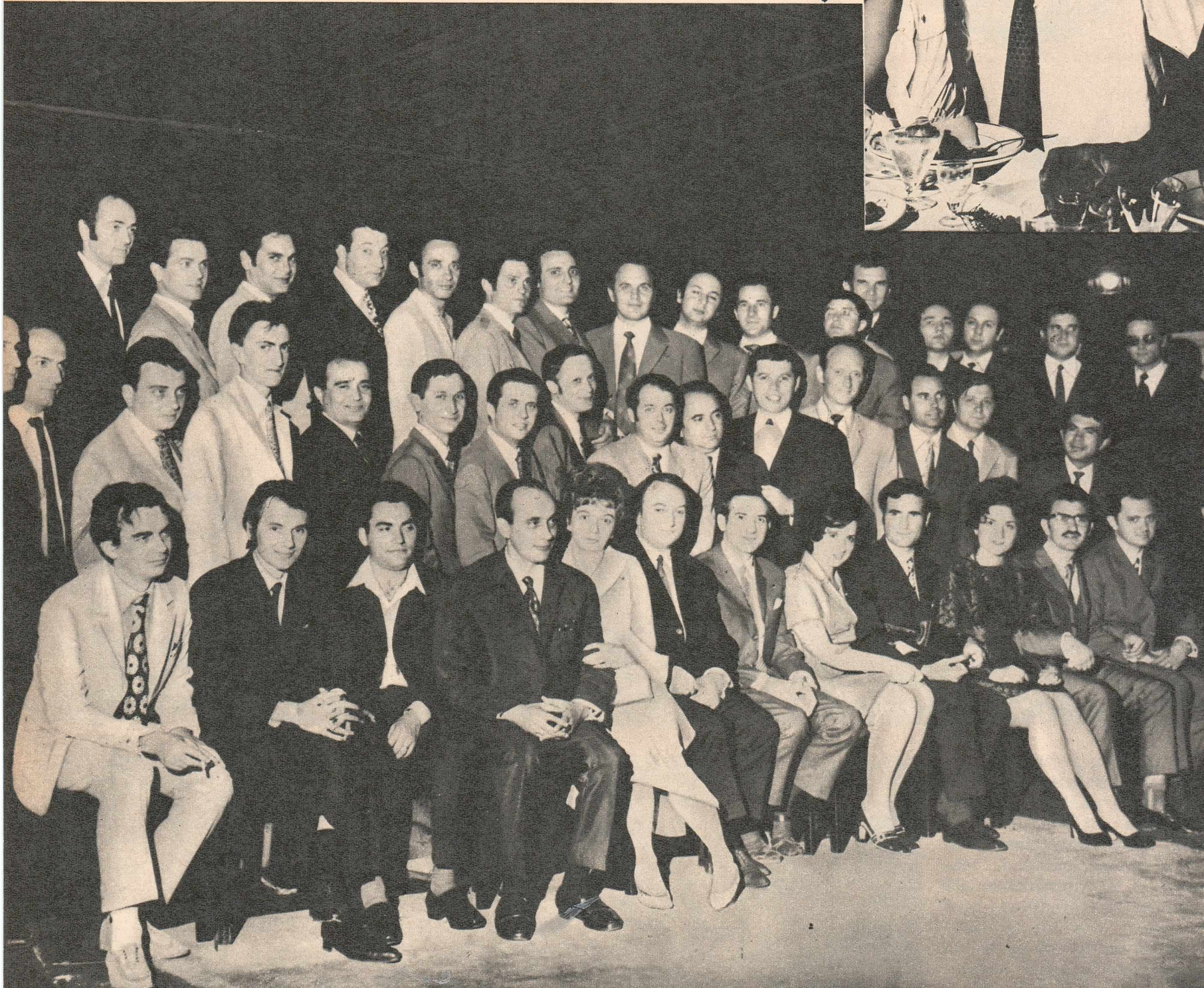
(Din expunerea tovarășului
NICOLAE CEAUȘESCU la Con-
sfătuirea de lucru a activului de
partid din domeniul ideologiei
și al activității politice și cultu-
ral-educative.)

Priviți imaginile de față atât de
obișnuite astăzi în România socia-
listă. Un lan de floarea-soarelui, un
tablou de comandă automată și un
spital ca atâtea altele. Aceste ima-
gini atât de familiare nouă, celor
care trăim și muncim într-o țară
prosperă, au putut fi realizate pen-
tru că poporul nostru, condus de
partidul comuniștilor, a devenit liber
și stăpîn la el acasă, liber și stăpîn
să construiască prezentul și viitorul
lui și al urmașilor lui, liber și stăpîn
să se bucure din plin de roadele
muncii sale.

De ce a fost (și este) «Mirel»
colegul cel mai iubit al anului?
Poate veți desluși răspunsul din text...

...Și, evident, tradiționala poză colectivă,
la întâlnirea de revedere,
după un deceniu de inginerie.

Promoția de absolvenți 1961 ai Facultății de mecanică din București și-a dat întâlnire în iulie 1971. Ce înseamnă zece ani pentru un inginer? Întrebarea poate trece drept exclusivă formulă de investigație reportericească. Și totuși sub semnul aceleiași întrebări s-a desfășurat revederea foștilor colegi. Desigur, nuanțele afective au fost diferite, dar fiecare voia să știe despre celălalt ce a devenit după studenție. Să știe cât mai amănunțit. Fiindcă, în general, cei peste 100 de ingineri s-au mai întâlnit între timp, direct sau indirect...

«Vine și Mirel» — am auzit înainte de 10 iulie. «A venit și Mirel» — se amesteca informația printre exclamațiile fericite ale revederii. Și când, în sfârșit, a apărut bărbatul tânăr și energic, cu suris copilăresc, toți ar fi vrut să-l îmbrățișeze deodată. Evident, fusese colegul cel mai îndrăgit al anului său. Dar oare de ce? Care-i erau virtuțile? Dintii mi-am exprimat curiozitatea față de ceilalți, care mi-au spus, cu aerul că ar fi trebuit să știu, că era de la sine înțeles:

— Noi eram puști, abia ieșiți de pe băncile liceului. El a fost un fel de tată pentru noi... E un om de aur... Un caracter integru...

— Tată? — s-a mirat cu același zîmbet senin Mirel. Ei, nu chiar așa, băieții exagerează. Acum am, cu adevărat, doi copii. Când i-am cunoscut era, de fapt, în anul doi de facultate. Anul întâi l-am făcut la «fără frecvență». Înainte de a fi student am lucrat la uzinele «23 August» și la Filatura românească de bumbac, pe scurt F.R.B.

Firește, aveam mai multă experiență de viață decît ei, cu toate că diferența de vîrstă nu era mare. I-am sfătuit poate, i-am strunit, fără s-o fac dinadins. De ce mă iubesc? Nu prea știu ce să vă spun...

De fapt, nu mai era nevoie de nici o deslușire. Curios mi s-a părut că pe Mirel îl cheamă Artemie Vancu. Prenumele uzual era, așadar, o poreclă a colegilor. Asemeni cu «Morcovel», «Șobo» sau «Bărzoii».

Cei zece ani de inginerie ai lui Vancu... Mirel s-au consumat, sintetic, la următoarele adrese: Hunedoara — construcția (adică montajul) laminoarelor de sîrmă, profiluri mici, mijlocii și benzi (1961-1963); termocentrala Craiova (1963-1971) — întâi montaj și apoi exploatare. De pe data de 9 iulie 1971 («de ieri»), Mirel este inginer-șef al termocentralei de la Rovinari — cea mai mare din țară.

— Când vei primi de la «Mașini grele-București» grupurile de 330 MW să știi, Mirele, că în ele ai să găsești un semn și de la mine, i-a spus — aproximativ cu aceste cuvinte — ing. Adrian Popa, unul dintre protagoniștii uzinei bucureștene, organizatorul fervent al întâlnirii promoției.

Între foștii colegi s-au schimbat și se vor schimba și de aici încolo «mesaje». Inginerul Emil Dumitrescu a rămas în calitate de cadru didactic la aceeași politehnică unde a învățat. Dar lucrînd și la un studiu practic pentru Porțile de Fier s-a pomenit acolo în colaborare cu fostul lui coleg Radu Mihalcea. Derocările sub apă, în aval de centrală, sînt o premieră pe țară, în materie.

VOCATIA CREATIILOR DURABILE

de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Ion IVAN

Coborînd nivelul Dunării crește cantitatea de energie electrică cu minimum de investiții. Navigație — utilaje de forare — lucrări de explozie sub apă — iată deci un domeniu intermediar între trei activități distincte, domeniu în care s-a inițiat și se desăvîrșește «inginerul mecanic Amiral»..., cum îi ziceau colegii. În acești zece ani (și cine știe cîți de-acum înainte) prin noile artere termo sau hidroenergetice ale țării au comunicat mai mulți absolvenți din seria Mecanică/1961. George Dinu și Petre Neagoe sînt tot la Porțile de Fier, cei trei din aceeași grupă a facultății, plus al patrulea care a adus cu el «soarele și aerul proaspăt de pe Lotru». Pe acesta din urmă — Valeriu Eugen Pop — l-am cunoscut eu însămi, pe vremea cînd se construia hidrocentrala de pe Argeș. Era atunci la debutul meseriei și-l asculta cu atenție pe șeful de brigadă Ștefan Vanter («un talent extraordinar») ca să învețe cum poți să adopți, la nevoie, o soluție care nu se mai potrivește cu cea din proiect.

— Îl știți pe Vanter? Acum e cu noi la Lotru. Face conducta forțată.

Și șantieristul-mecanic (inginer-șef al «Energomontajului») s-a înflăcărat și îmi povestește cum a fost probată cu apă turbina II, predată la betonare cu 20 de zile mai devreme — ultimul eveniment înainte de venirea lui la întîlnirea cu foștii colegi.

— Și am zis atunci cu voce tare: «Uite-l pe Hov-ul nostru!»

Cu toate că Ploieștiul e aproape, ing. Valeriu Iordache nu l-a reîntîlnit în zece ani pe fostul lui coleg Mircea Hovnanian. L-a descoperit, în schimb, semnătura pe un proiect de echipament termoenergetic la uzina la care lucrează. Dar «Hov-ul» nu este singur. Mai are un frate geamăn — Vladimir Hovnanian — constructor-șef la «Timpuri noi» («o somitate în creația de motoare și compresoare originale») — zic despre el colegii și chiar fratele lui, Mircea, mai vîrstnic cu aproximativ 30 de minute). Pe cei doi «Hovi» nu-i deosebea niciodată nimeni. De aceea erau examinați alături la examen. Acum, în sfîrșit, lucrează în două locuri diferite, dar pe întrecutele...

Valeriu Matache și Șerban Teodorescu au fost colegi de grupă la aceeași secție a facultății: Mașini-unelte și scule. Acum alcătuiesc o parte a conducerii Uzinei de mecanică fină — unul: inginer-șef, celălalt: director.

— De la școală pînă la inginerie e cale de ani...

Ing. Valeriu Matache îmi povestește că după absolvire, în timpul stagiului, făcea piese, după comanda muncitorilor, ba chiar căra piesele dintr-o secție în alta în schimbul II și III. Așa le-a și învățat. A parcurs toată filiera tehnologică de la A la Z...

Acum, inginerilor stagiați le este rușine să mute o piesă dintr-un loc în altul. Dar eu n-aș fi izbutit niciodată

să aflu ce înseamnă mecanică fină dacă nu mi-aș fi reprimat aerele de intelectual. La facultate am învățat puțin din această disciplină. Îi datorez mult și ajustorului Cristache Hampel. Avea și are simțul ocrotirii, ca de altfel mulți muncitori. Știți ce-i mai greu și, în același timp, deosebit de interesant într-o uzină? Să înveți oamenii (n.n. — adică să înveți să-i cunoști) după mișcarea ochilor, după gesturi mici. Sînt departe de desăvîrșire. Totuși, lucrînd zece ani neîntrerupți, în același colectiv de uzină, e un cîștig imens — profesional și de viață.

În ceasurile întîlnirii foștilor colegi a fost evocat, nu o dată, regretatul lor profesor Constantin Popovici, fondatorul de fapt al catedrei de tehnologia construcțiilor de mașini. «Discipolii mei vor fi numai aceia care devin ingineri în uzină» — le spunea, adesea, strălucitul dascăl. Deși nu mai era de față ca să-i verifice cum și-au ținut legămîntul (apelul, după catalog, l-a făcut ing. dr. Stoian Petrescu — fost coleg și acum prodecan al aceleiași facultăți de mecanică), fiecare se introspecta, adeseori cu glas tare, în scopul confruntării cu el însuși, cu ceilalți.

Ștefan Ticușan (inginer-șef la «Electromagnetica»-București, de zece ani în aceeași uzină) recapitula vremea de început cînd lucra la atelierul de bachelită și se întreba, oarecum înciudat, ce legătură poate fi cu profesia lui... Avea... S-a dovedit.

Deși a absolvit facultatea acum zece ani, Horia Păicuț se consideră inginer în adevăratul înțeles doar de doi ani, de cînd lucrează la Centrul de calcul electronic-Cluj.

— Inițial, am fost repartizat într-o întreprindere din Baia Mare, unde aveam toate șansele să mă realizez ca inginer mecanic. Conducerea întreprinderii întîrzie să ne repartizeze o locuință mie și unui alt coleg. Și atunci am plecat la Cluj, după «confort». Cei opt ani la «Electroaparataj» n-au fost pierduți, nu mi-am bătut joc de ei. Numeroase localități electrificate, asigurarea condițiilor de execuție la Termocentrala Iernut. Da, n-au fost ani iroșiți, dar una este să muncești corect și alta să investești pasiune. Or, pînă acum doi ani... Profesorul Popovici ne-a învățat să fim cinștiți...

Și, cel puțin, această reflecție dovedește că fostul student e un tînăr cinstit.

Dacă profesorul ar mai trăi și s-ar fi întîlnit cu promoția 1961, am certitudinea că nu resimțea dezamăgire. Acești intelectuali tehnici, cu rare excepții, s-au confundat, în cei zece ani de profesie, cu însăși istoria patriei lor, cu mersul ei înainte. Creația lor durabilă, alături de muncitorii din uzine sau de pe șantiere, îi recomandă ca pe niște vrednici discipoli ai minților luminate și progresiste.

Dacă entuziasmul manifest pentru ceea ce faci are aparențe adolescente, atunci e o bucurie să constăți cît de tineri au rămas și cei doi foști colegi, după zece ani de la absolvire!

Ing. Stoian Petrescu a fost primul doctor în științe tehnice al promoției 1961. Acum are și o funcție didactică — prodecan al Facultății de mecanică, aceeași pe care au absolvit-o cu toții. De aceea, poate, i s-a încredințat strigarea catalogului...

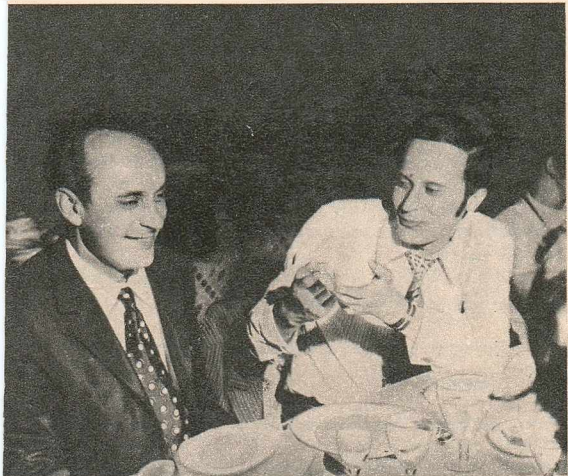

Între Porțile de Fier și București se reactualizează adresele și numerele de telefon.

argintul și bronzul atletismului nostru

Sportul sporturilor, atletismul ne-a oferit timp de o săptămînă după-amieze și seri de emoții, de încîntare, de satisfacții și mîhnire. Helsinkiul primei noastre medalii olimpice de aur este departe, dar grație micului ecran toți cei ce iubim atletismul — acest sport al măsurătorilor precise, care rămîne simbolul și esența olimpismului modern, cum a fost și în antichitate — am fost și noi alături de emoționanta întrecere a atleților continentului nostru. Am fost alături și am simțit tensiunea epopeicele curse de 10 kilometri care va rămîne în antologia marilor confruntări sportive (așa cum a rămas cursa de 5 kilometri tot de la Helsinki din cadrul J.O. din 1952); am aplaudat și noi alături de spectatorii finlandezi, «încălziți» pînă în preajma punctului de fierbere de învățătorul Juha Väätainen, care și-a asigurat cel puțin soclul pentru o statuie alături de cea a lui Nurmi la intrarea în stadionul olimpic; am trăit amărăciunea unor mari campioni cărora nu le venea să creadă că nu vor disputa finalele sau bucuria celor care au realizat mai mult decît sperau. În plus, am trăit emoțiile atleților și atleților noștri de la care așteptam confirmarea medaliiilor olimpice aurite de la Mexic, dacă nu și un cît de mic pas spre vîrfurile piramidei tot mai înalte a valorilor mondiale. Fără îndoială argintul Corneliei Popescu și al lui Csaba Dozso — primul așteptat, al doilea singura surpriză plăcută pentru noi — ca și bronzul lui Corbu ne-au bucurat și, într-un fel, ne-au confirmat că putem avea mereu valori, campioni, în acest sport al sporturilor care a dărîmat toate barierele, toate limitele prezise de-a lungul anilor. Valorile, marii noștri campioni sînt însă excepții. În ansamblu, rezultatele atletismului românesc rămîinînd sub așteptări. Simplist, explicația ar fi că la ora acestei confruntări pretențioase puțini, foarte puțini, din cei ce ne-au reprezentat la Helsinki au atins valoarea lor cea mai bună sau au depășit-o. Cauzele vor fi desigur căutate și analizate; munca viitoare — dată fiind apropierea cu pași repezi a Jocurilor Olimpice — va fi intensificată și îmbunătățită și, poate, argintul și bronzul de la Helsinki vor deveni aur la München. Vom rezolva însă cu acești campioni de excepție problema valorii generale a atletismului nostru? Puțin probabil atîta timp cît centre ca Timișoara și Cluj, care ne-au dat, nu cu mult timp în urmă, campioni ca Iolanda Balas, Ion Soeter, Egon Lupșă, Ion Moina (amintindu-i doar pe cei mai mari), nu vor deveni iar și centre ale atletismului; puțin probabil, atîta timp cît atletismul școlar care ne-a dat în ultimii ani pe Cornelia Popescu și Csaba Dozso nu se va generaliza și se va întări; puțin probabil, atîta timp cît vacanțele școlare vor fi în mare măsură și vacanțe atletice. Enumărarea s-ar putea lungi, dar cei ce se ocupă cu pasiune de acest sport îi cunosc prea bine și realizările, și slăbiciunile. Noi am vrea să subliniem două aspecte scoase în evidență de întrecerea europeană din țara lui Nurmi. Primul privește pe marii performeri care alături de recordurile lor nu au putut adăuga palmaresului un clasament pe măsura posibilităților lor. Nu numai Lia Manoliu și Ileana Silai (pentru a numi doar medaliatele noastre din Mexic) nu au obținut calificările în finale, ci și recordmenii ca Papanicolau, Pani, Drut. Nu numai o performeră de primă linie ca Valeria Bufanu nu a urcat pe podium cum speram, ci și recordmenii ai continentului și campioni olimpici ca Bedford, Falck, Hubnerova ș.a. Și aceasta fiindcă astăzi pentru a fi un campion al continentului sau al lumii nu este suficient să fii foarte bun doar în lupta cu timpul sau centimetrii, ci trebuie să atingi cele mai înalte performanțe la data și ora marii competiții și să-i întreci în luptă directă pe cei cu care te-ai comparat pînă la întîlnirea supremă doar prin intermediul cifrelor. Și acest lucru îl reușesc doar campionii realizați deplin, campionii care adaugă performanței pur sportive, o gîndire tactică bună și cei care și-au oțelit nu numai mușchii, ci și nervii. Campionul de astăzi trebuie să întruiească acel sumum de calități pe care ni le-au arătat Väätainen, Borzov, Stecher, Nordwig, Lulis. Dar pentru aceasta el nu trebuie să fie o excepție ci să se călească continuu în focul întrecerii cu partenerii în stare să-l țină la toate concursurile sub tensiunea cerută de performanța maximă. El trebuie să fie ca un copac falnic în mijlocul unei mîndre păduri, nu ca unul izolat în bătaia tuturor vînturilor.

Al doilea aspect ni l-a subliniat succesul colectiv al atleților și atleților din Republica Democrată Germană, cîștigătorii a 32 de medalii, dintre care 12 de aur. Bilanțul acesta strălucit confirmă o ascensiune începută cu mulți ani în urmă. Secretul ei nu este... secret. În R.D.G. atletismul este sportul nr. 1 al școlărilor și a pătruns — efectiv, bine organizat și îndrumat — în toate școlile. Rezultatele s-au văzut și nu avem decît să luăm aminte.

o legătură indisolubilă: muncă- rațiune- morală

După douăzeci și șapte de ani de la intrarea ireversibilă a României în evul său socialist, munca, activitatea rodnică, a devenit pe întreg cuprinsul țării și pentru întregul nostru popor principalul mijloc spre prosperitate și progres.

Dacă vom admite că fericirea nu e decât un dar al voinței, atunci vom pune fără îndoială semnul egalității între activitatea laborioasă a unei națiuni și prosperitatea ei generală și evidentă. Un adevăr axiomatic în condițiile socialismului, într-o Românie a dreptății, demnității umane și democrației plene, unde munca reprezintă piatra de temelie a întregului progres material și spiritual și, în ultimă instanță, a echității în raporturile sociale, a poziției demne în viața internațională.

Mai mult decât atât: într-o țară liberă și lipsită de exploatare munca reprezintă deopotrivă și cea mai puternică forță moralizatoare. Prin desființarea proprietății private asupra mijloacelor de producție și lichidarea exploatării omului de către om, cauza socială generatoare de tare morale a dispărut, locul ei fiind luat de un context social, care generează în mod obiectiv un alt climat moral.

Cu toate acestea, acolo unde munca nu a devenit încă o necesitate vitală, iar organismul social mai poate fi supus influențelor nocive ale ideologiei străine, rămin și posibilitățile de persistență a unor mentalități și acte antisociale, străine comunismului, opuse idealurilor sale etice. De aici și marele rol educativ care revine muncii de fiecare zi, al edu-

cației prin muncă, al importanței capitale pe care o deține în opera de înarmare ideologică, de educare a întregului nostru popor. «Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, a subliniat tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, trebuie să asigure muncă pentru toți cetățenii; munca trebuie să devină atât o necesitate cât și o plăcere pentru toți membrii societății. Toți cetățenii trebuie să depună o muncă utilă!»

Un adevăr inexorabil, ale cărui semnificații concrete constituie și obiectul rindurilor care urmează,

al părerilor și gândurilor împărtășite reporterilor noștri de către mai mulți cititori ai revistei noastre, bărbați și femei de profesii și vârste diferite. Nimic nu poate suplini munca, au relevat cu pregnanță interlocutorii noștri, și dacă rodnicia ei a constituit de-a lungul mileniilor motorul autostăpînirii și autodisciplinării, ea reprezintă azi principalul factor al desăvîșirii.

Între muncă, rațiune și morală legătura a devenit esențială, și, deci, indisolubilă.

Anchetă realizată de: L. TIMBUS ♦ V. CIORBAGIU ♦ P. ANGHEL ♦ S. ANDON

EDUCAȚIE PRIN MUNCĂ, DAR ÎNCEPÎND DE CÎND ?

Cu tot caracterul axiomatic al problemei alese pentru anchetă, am urcat pe firul ei, ca o expediție. Adevărul fiind expus, ne-am întrebat în mod firesc: DE CÎND? De la ce vîrstă trebuie începută educația prin muncă? Pentru a afla răspunsul, ne-am adresat acolo, sus, în muntele vieții, la izvoare. Interlocutoarea noastră — o mare iubitoare de copii, pedagog plin de frămîntări — directoarea de grădiniță GEORGETA CROITORU.

— În educația preșcolară nu este vorba de o muncă propriu-zisă, ci de deprinderea micuților oameni cu unele elemente de muncă. Întreg procesul educativ, dacă ține seama de concluziile științifice moderne ale pedagogiei și psihologiei preșcolare, trebuie să se bazeze pe imbinarea dintre

muncă și joc. Neglijarea necesității de a pune, de la cea mai fragedă vîrstă, primele cărămizi ale viitoarei educații prin muncă este de neconceput. Cu atât mai mult, aceasta este valabil atunci cînd pregătești pe viitorii cetățeni ai unei societăți bazate pe echitate economică și socială.

— Așadar, nu este prea devreme?

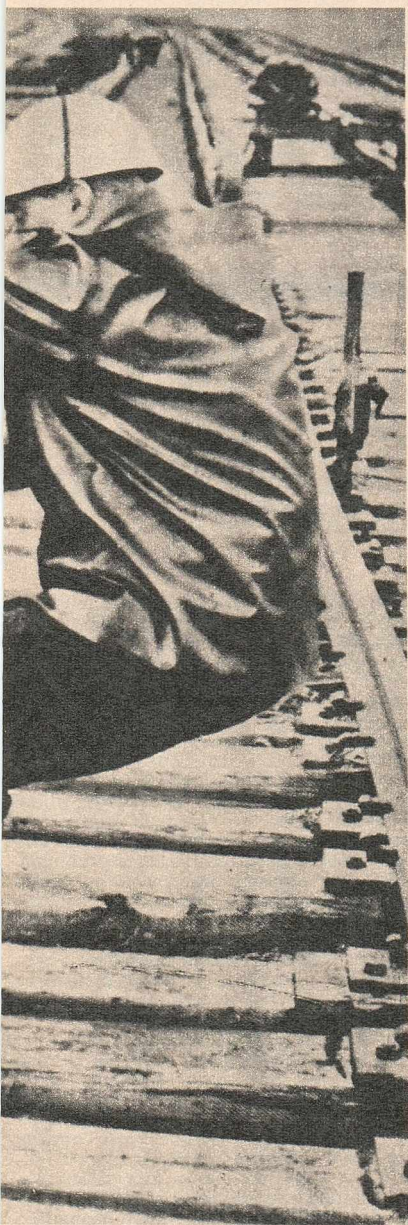
— Nu, nu este prea devreme să vorbim despre formarea primelor deprinderi cu munca chiar la copiii mici. Din păcate, mai există părinți care nu numai că nu sînt preocupați de această necesitate, dar chiar își propun să ferească pe copil de muncă. Sub scuza că «e prea mic» sau «va munci destul cînd va fi mare», îl cocolesc, îl opoșesc sub o tutelă sufocantă, îi dau totul de-a gata, îl «feresc» de orice aduce, cît de cît, a activitate concretă.

— Totuși, ce activități utile poate desfășura un copil de grădiniță?

— Treburi simple: aranjatul franjurilor de la covor, ștersul prafului, apoi așezatul și strînsul mesei, treptat alte munci, mai complexe, cu ajutorul și sub supravegherea adultului.

— Unii părinți evită, probabil, să solicite asemenea ajutoare de teamă să nu rămînă fără veselie.

— Credeți că spargerea unei farfurii este mai «costisitoare» decât efectul nefast de

bazele primelor noțiuni, pregătesc formarea unei concepții științifice despre natură și viață.

— În discuție au și fost conturate câteva trăsături de caracter și temperament ce se formează în condițiile educării prin aceste prime «elemente de muncă». Puteți să mai enumerați câteva?

— În primul și în primul rând această caracteristică esențială a omului de care depinde fericirea lui și progresul societății — HĂRNICIA. Apoi: spiritul de inițiativă, atenția, perseverența, obișnuința de a nu fi neglijent, superficial... Practic, întregul caracter în eprubată.

Prof. Nicolae GIOSAN, președintele Academiei de științe agricole și silvice:

FORȚELE PROPRII REPREZINTĂ UN SUMUM DE MUNCĂ INVESTITĂ CU TENACITATE

Cele mai recente documente de partid vorbesc în chip peremptoriu despre necesitatea de a ridica pe prim plan forțele proprii ale producției, tehnicii, științei românești.

Este meritul deplin al partidului nostru acela de a ne cere punerea consecventă în valoare a acestor potențe. Ele nu sînt nicidecum un element nou, care abia acum trebuie creat. Dimpotrivă, ele reprezintă un patrimoniu de efort creator, de gândire, de inventivitate și — avînd în vedere înaintașii — un efort de depășire a greutăților majore ivite în cale. În esență, ele sînt un sumum de muncă investită clipă cu clipă de-a lungul deceniilor, cu tenacitate, cu atît mai mare cu cît împrejurările erau mai grele.

Tradiția pe care și-a creat-o cercetarea științifică în agricultura țării noastre include un șir neîntrerupt de sacrificii la care marii cercetători de odinioară au consimțit pentru a putea lucra. Au fost sacrificii închinat muncii ca un țel ce nu putea fi totdeauna atins. Pentru a ilustra dificultățile care stăteau în calea acestor împliniri mi-aș îngădui un singur exemplu. Cu un sfert de veac în urmă, cei care dăruiseră viață științelor agricole erau constrînși să-și facă experiențele pe mai puțin de 5 000 de hectare. (Astăzi suprafața destinată acestui scop este cam de 15 ori mai mare!) Ce putea să reprezinte, odinioară, această suprafață în raport cu întinderea întregii țări și, mai ales, cu problemele pe care cercetarea ar fi trebuit să le rezolve. Această îngustime a mijloacelor — reflectînd îngustimea de concepție a autorităților burgheze — a făcut ca și numărul cercetătorilor să fie extrem de mic: abia 200, într-o țară pe care politicienii o intitulau «eminentamente agricolă!» Erau cei puțini care reușiseră să se înscrie în spațiul și subvențiile minore acordate științei, singurii entuziaști, pe lângă atîția alții pentru care nu exista loc, singurii care-și puteau satisface setea de investigație într-un chip cît de cît organizat.

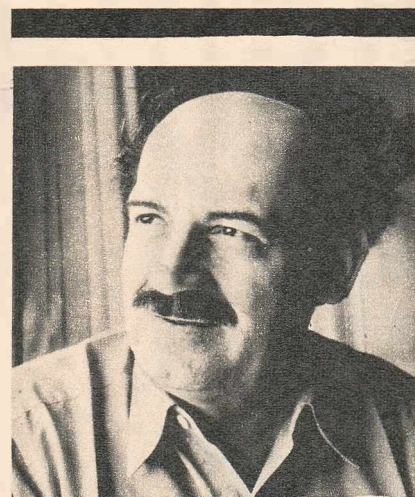
Fără îndoială că astăzi oricărui dintre noi i s-ar părea cel puțin ciudat dacă ar auzi că cineva ar vrea să muncească și nu are unde, nu are cu ce, nu are cum să-și satisfacă dorința atît de mistuitoare. Da, în trecut așa stăteau lucrurile și de astăzi

data n-aș sublinia rezultatele de atunci, ci tocmai potențele pierdute din cauza vitregiei vremurilor. Pentru noi, toți cei care lucrăm în cercetarea agricolă, Ion Ionescu de la Brad, Sandu Aldea, Vlad Cîrnău-Munteanu și alții încă reprezintă un model demn de urmat. Ceea ce au făcut ei, odinioară, a izvorit numai din munca personală pe care n-au pregetat niciodată s-o investească, din conștiința patriotică ce le-a înflăcărat mereu cercetările, iar ceea ce au lăsat nerealizat au lăsat tocmai din cauza lumii în care au fost siliți să trăiască și să activeze.

Cu toate acestea, ei au creat o tradiție viguroasă pe care socialismul a fertilizat-o în chip inegalabil. Totuși, să comparăm rezultatele de atunci cu cele de astăzi. Care va fi concluzia? Că și ceea ce s-a făcut în trecut a fost bun, dar ceea ce se face astăzi este și mai bun nu numai pentru că știința, în ansamblu, a progresat, nu numai pentru că tehnicile folosite sînt mai eficace și, mai ales, pentru că activitatea de cercetare are astăzi un cîmp de manifestare mult mai larg, o audiență și o aplicabilitate incomparabile și sprijin material al cărui ordin de mărime este cu totul altul.

Aș folosi, ca argument, o împrejurare pe care o cunosc pentru că am trăit-o: crearea hibrizilor românești de porumb. Formam un colectiv de cercetători, mai vîrstnici și mai tineri, la Institutul specializat de la Fundulea — tînăr și el pe atunci, în 1957. Ne-au trebuit cinci ani, ani de cercetări, de reușite, de înfrîngerii, ani care pînă la urmă s-au soldat cu un rezultat consemnat și cunoscut îndeobște: studierea, crearea și generalizarea în producție a unor valoroși hibrizi de porumb. Denumiri specifice — HD-208, HD-405, HD-311, HD-98, HD-101, HS-330, HS-400 — ilustrează astăzi adevărate jaloane în evoluția ascendentă a științei agricole românești cu ecoul în practică pe care îl determină cultivarea cu asemenea hibrizi a aproximativ 3,5 milioane de hectare, adică totalitatea suprafeței destinate acestei plante. A trecut, de la încheierea experiențelor noastre, un deceniu. Au fost ani de adîncă trăire, ani în care am lucrat în diferite feluri în slujba agriculturii. Ei m-au făcut să înțeleg, mai bine ca oricînd, ce înseamnă esența creatoare a muncii, să înțeleg ce înseamnă știința fertilizată de socialism. Este tocmai acea acumulare de inteligență, de ferment generator de bunuri materiale și spirituale care face posibil mersul înainte. Pentru noi, aceasta înseamnă progres în crearea altor soiuri și hibrizi în domeniul chimizării agriculturii, al irigațiilor, într-un cuvînt, în toate direcțiile care transformă în fapt obiectivul de însemnătate istorică pe care partidul ni l-a pus în față: făurirea unei agriculturi moderne în cel mai înalt înțeles al noțiunii.

Acum, sub îndemnul însușitorilor al partidului apare și mai clară imaginea a ceea ce numim forțe proprii. Sînt investițiile îndelungate, dezinteresate, entuziaste de muncă pe care sîntem chemați astăzi să le punem deplin în valoare și, cu același elan, să le continuăm pentru a le înzeci.

Poetul Ion BĂNUȚĂ:

STRIGĂT DE BUCURIE

Omul de cînd s-a ivit în univers, cu sau fără voia lui, a înălțat un imn muncii, desigur în primul rînd din necesitate, dar și pentru

a da noi sensuri bucuriei care l-a stăpînit după fiecare izbîndă. Cînd, cu arcul pe care a izbutit să-l descopere și să-și facă sculă de preț, întru hrana, a doborît din văzduh pasărea care murea ca el să trăiască, omul a scos un strigăt de bucurie. A fost un strigăt de bucurie a muncii lui, pentru că el, omul, umblase în el însuși cu puterea minții și miinilor spre a născoci arcul și stătuse veșnicii întregi la pîndă pentru a înfăptui acest act de iscusință menit să-i perpetueze viața. La fel, cînd a născocit roata, zămislind, fără să știe, o mișcare parcă în întrecere cu a Pămîntului ori cu zborul cosmonauților în jurul Terrei, al Lunii, iar mîine în jurul cîine știe al căror planete din univers.

A scos un strigăt de bucurie în clipa în care a cîștigat cea dintîi bătălie împotriva sclaviei, în vremea cînd lumea s-a împărțit în asupriți și asupritori. Primul izbînditor știut pînă acum de noi a fost Spartaacus. Și nu numai el. Toți cei ce voiau să muncească fără lanțuri. I-au urmat cei care într-un 14 iulie au doborît Bastilia pentru că erau avizi de dreptate și nu se puteau îndestua din muncă, din munca lor grea. Și cei care de pe puntea Aurorei au vestit, printr-o lovitură de tun, nașterea unei lumi noi în care numai munca e regină. Apoi tînărul acela cu sufletul de copil, cu inima de foc și cu fruntea senină, Vasile Roaită, care a căzut sub plumbii exploataților pentru că dimensiunea lui curată credea în Grivița roșie. Acel tînăr! Moartea i-a curmat glasul, dar strigătul mare al bucuriei tuturor românilor, al tuturor neamurilor de pe acest pămînt, a izbucnit mai tîrziu, în noaptea aceea din neuitatul 23 August, atunci cînd cea dintîi boare a libertății a alinat inimile noastre însetate.

Se spune — și noi cei mulți o credem profund — că munca înalță, că munca e un izvor nesecat de bucurie. Prin ea ne desăvîrșim. Este tot ceea ce trebuie să facă, și de altfel face un om, pentru a săruta prin munca lui pămîntul ca grîul, secara, floarea-soarelui să se înalțe pînă la cer ori pentru a răsuci otelul ca pe o liană spre a-i da forme neștiute ori pentru a obține formulele de vis pe care creierul de flăcări le zămislește întru cucerirea spațiilor siderale ascunse încă vederii noastre.

Munca înalță, munca plămădește, munca naște bucurie. Și primii pași către infinit, pe care un copil îi face sub privirea noastră mereu uimită, sînt în felul lor tot o muncă, inconștientă desigur, dar care poartă în sine cea mai omenească năzuință: înălțarea pe verticală. Ieșind din copilărie, omul a încercat să înțeleagă dimensiunile la care poate ajunge prin muncă, uneori printr-o muncă extraordinară, mergînd pînă la jertfa supremă: cel mai mare poet, cel mai mare muzician, cel mai mare sculptor ori un alt descoperitor de lumi noi, făuritor de nave ori alt constructor de albastre drumuri spirituale pe care oamenii să meargă cu fruntea sus, să devină din ce în ce mai buni, mai apți pentru societate, mai devotați propriilor lor visuri.

Dorința omului de a fi util societății și — de ce nu? — de a deveni o personalitate face parte din firea sa, din gîndurile sale, din aspirațiile sale. Munca este — a fost și va fi pretutîndeni, mereu — aceea care hotărăște îndeplinirea oricărui vis. Lenea, dezabuzarea sînt invitații la moarte. Munca e o finită secretă a entuziasmului, a dorului de mai bine, a iubirii de oameni. După clipele de muncă încordată, satisfacțiile sînt inerente, absolute. Atunci, marea ride în abstrul ei milenar, văzduhul e mai adînc, iar vinul se preface în aur.

Fără muncă, omul ar fi rămas în rîndul patrupedelor, s-ar fi țîrit ca un sobol în bezna pămîntului. Lui i-a fost însă hărăzit să fie regele regiilor, iar munca a fost și rămîne scara pe care o va urca mereu întru cuceriri neștiute încă.

De aceea, munca a fost cîntată de marii poeți ai lumii, de la Hesiod la Lucrețiu, de la Aleksandr la Eminescu și pînă la mînuiitorii lirei din zilele noastre.

Munca e o condiție a vieții înseși. Omul dacă, oriunde ar fi, nu înalță în felul lui, un poem muncii, degeaba face umbră pămîntului. Dacă de la primii noștri pași ne este dăruită munca, cu atît mai mult cînd sîntem tineri, să fim conștienți de rolul educativ al muncii, esențial în definirea fapturii noastre. Milioanele de tineri trebuie să o așeze pe un tron de aur fiindcă numai așa se pot desăvîrși pe ei înșiși.

Dacă pricepem sensul moral adevărat al muncii, noi rămînem mereu tineri. Iar tinerii înșiși li se cuvine dreptul total de a nu concepe nimic frumos în afara muncii. Ei trebuie să o slăvească întru recolte mari, pe cîmpul cel frumos și nemărginit, ei trebuie să dea strălucire uzinelor încredințate lor de societate, ei trebuie să scoată

a-l obișnui pe copil — această mică ființă cu toate antenele deschise și cu toate valențele libere — cu situația de om servit la nas? Credeți că nu în asemenea împrejurări pot încolți predispozițiile grave de mai tîrziu, cum ar fi disprețul față de muncă și de cel care muncește, obișnuința și plăcerea de a-l vedea pe altul servindu-l? În schimb, e greu de imaginat cîtă satisfacție poate da lui însuși, copilului, încrederea de a-l ceda o operațiune și, mai ales, constatarea că a fost în stare s-o ducă la bun sfîrșit.

— Cum sînt realizate aceste preocupări în programul unei grădinițe?

— Accentul cade pe autoservire sau, cum spunem noi, educatori, pe desprinderea copilului de sub tutela adultului. E vorba, desigur, nu de o scoatere a lui de sub competența materială și autoritatea morală a părintelui (educatorului), ci de desprinderea lui dintr-o dependență exagerată, placentară, din dependența absolută a sugarului de mamă. Această independență nu numai că nu subminează autoritatea părintească, ci o întărește, fiind vorba de o independență controlată, care întărește încrederea prietenească ce trebuie să existe între părinte și copil. Îndrăznesc să spun că astfel se asigură, încă de pe acum, controlul acelei reacții nucleare în care este, inevitabil, izbucnirea explozivă a spiritului de independență în adolescență.

O altă metodă este obișnuința copilului cu folosirea unor unelte, instrumente. Activități ușoare, cum ar fi simpla tăiere a hîrtiei cu foarfecele, progresează către confecționarea unor jucării, obiecte, a căror reușită umple de mîndrie pe micuți. S-a observat că ei sînt mai grijulii cu lucrurile confecționate de ei decît cu cele primite de-a gata. Deci, asemenea forme educative le cultivă și aprecierea față de rezultatul muncii, implicit respectul față de muncă.

Activitățile în natură sînt la fel de necesare. Printre altele, ele le furnizează informații despre mediul înconjurător, le permit să observe desfășurarea naturii, viața, pun

O legătură indisolubilă: muncă- rațiune- morală

de pe planșetă gândurile giganticele construcții de mline.

Trăim un ev aprins, dar focul care îl susține veșnic stă în focul fiecărei inimi care și-a luat drept crez, în sensul cel mai frumos al cuvintului, munca, fiindcă fără muncă viața e fără sens și degradarea stă alături. Tinerii au fost și vor rămâne marile speranțe. Ei vor prelua toate marile misiuni ale patriei, ale soartei lumii. De aceea, nu-i putem conștientiza niciodată în afara muncii. Ei trebuie să preia marile tradiții ale acelor care și-au făcut din muncă scopul suprem al vieții. De aceea, primele îndemnuri pentru ei înșiși, hotărâtoare, trebuie să pornească de la ei. Să se încarce prin înseși firea lucrurilor cu responsabilitate, aceea de a fi tinerii epocii lor. Un drept. O datorie. Asemenea mărgăritarelor înscrise pe toate steagurile iubirii, pe toate steagurile umanității.

Dar nu-i cînt pe lume, nu-i, cum este-al ciocanului. Gîndule! Nu da năvală! Îl auzi? Pe nicovală, el își bate mersul lui. Cîntec ca acesta nu-i.

PERSEVERENTUL

Dacă n-a plecat ieri, pleacă astăzi sau mâine. Oricum — zilele acestea. Poate că nu va mai apuca să cumpere revista de la chioșc. Îi va sosi ori nu îi va sosi, prin bunăvoința vreunei misiuni românești, cine știe pe unde, poate chiar la Singapore. El pleacă în august și se întoarce în decembrie. Apoi pleacă în decembrie și se întoarce la vară. Nici nu știi dacă pleacă, vine, ori sare peste anotimpuri.

Sigur că este navigator!
Nu e greu de ghicit. Surpriza cea mare nu am rezervat-o pentru cititor, a fost a autorului cînd l-a întîlnit în apropierea colțului falezei dinspre gara veche din Constanța, tocmai cînd «Transilvania» intra albă și maestuoasă în port. A fost surpriza de a-l vedea împlinit așa cum și-a dorit, după o viață frămîntată pe apă și pe uscat.

E Gheorghe Udrea, mecanic pe minierul «Hunedoara».

E Gheorghe Udrea care acum 12 ani pescuia delfini. E fostul activist al organizației de tineret care luptase pentru cooperativizare. E cel care a debarcat în 1960 dornic să urmeze o facultate. Geografia. Este secretarul de stat pe care l-am cunoscut în vechea comună Cocargeaua (astăzi Borcea), îngrijind de treburile unei localități cu 9 000 de locuitori, împărțindu-și timpul între autoritatea tutelară și pregătirea propriilor examene, luptînd cu inerția, «bătîndu-se» pentru un local nou de școală, visînd acolo, în clima uscată a Bărăganului, să se vadă din nou pe mare. Nu oricum, nu oricînd, ci numai după absolvirea unei facultăți.

Înțelegeți acum surpriza de a-l fi reîntîlnit nu într-o ședință de consiliu popular, ci plimbîndu-se pe lîngă port, în așteptarea ceasului de cart. Nava era trasă la dană. Iar el era al navei.

— Ți-ai realizat visul?
Întrebare de prisos.

Marina este un miraj al tuturor adolescenților. Dar Gheorghe Udrea are 34 de ani și dacă a revenit (în condiții... superioare) pe vapor, dacă a trecut prin ani fără să piardă steaua lui polară, dacă a reacceptat viața aspră și nostalgică a despărțirilor, a oamenilor care sînt musafiri acasă, toate acestea m-au făcut să-i reconstitui itinerarul biografic într-un singur cuvînt. **PERSEVERENȚA.**

Greu de provocat la destăinuire, am insistat să aflu cum și cînd crede că s-a format ca om perseverent.

— Aș putea spune că pe modesta navă costieră de pescuit. Era o treabă... Vasul era vechi, fără utilaje speciale. Pîndeam prinderea delfinului în plasă și săream în mare cu cuțitul în dinți. Îl sacrificam în

apă, după o luptă îndelungată. Vinatul nu putea fi depus viu pe punte. Dar atunci mi s-a format, cel mult, curajul. Perseverența? Dacă am devenit, într-adevăr, perseverent, apoi aceasta s-a putut întîmpla numai în copilărie, cînd munceam acasă, la țară. Da, da. În vara cumplită a lui '46, cînd băteam lanurile după un fir de orz. Ce vreți activitate mai perseverentă decît să cauți pe secetă un spic? Nu doresc nimănui să trăiască ani cu calamități pentru a-și căli caracterul, dar mie, perseverența atunci mi s-o fi format. Iar dacă n-ar fi fost seceta, ar fi rămas munca, de care n-am fost scutit niciodată în tinerete. Și tot același om deveneam.

MULȚUMIREA SUFLETEASCĂ ÎȘI ARE IZVORUL ÎN CEASURILE DE MUNCĂ

L-am căutat zile în șir, ca apoi, îndrăjit, să bat la ușa biroului cu același insucces. Abia mai tîrziu mi-am dat seama că încercările mele erau sortite de la început eșecului. Antonică Dijmărescu are doar cu numele un sediu. Locul lui de muncă este de fapt furnalul, alături de vîpăile nesfîșite ale pîntecelor de oțel. Prin gurile de foc trebuie să vadă dincolo de aparentele înșelătoare ale flăcărilor iar meseria aceasta nu se învață decît la gura furnalului. Aici nu se admit greșeli. Pentru îndepărtarea unei nereguli este nevoie de zile întregi. Iar acest lucru nu înseamnă numai oprirea producției, încetarea procesului. Pe Dijmărescu l-ar mîhni, sînt sigur, dincolo de orice aspect economic. «Înseamnă — zice el — că munca pe care o facem noi se desfășoară la întîmplare și asta nu-mi place. Uite, adaugă privindu-mă să se convingă dacă poate să-mi comunice întregul adevăr, pentru mine și pentru vîlăganiiăștia atinși de scînteii munca e o chestiune de prestigiu și de bun-simt. Nici unul dintre ei nu și-ar inchipui că poate să-și ia meseria în glumă. De asta nici nu-ți vorbesc despre ce fac ei, consideră cel mai firesc lucru din lume. Deși, chiar eu care-i văd zi de zi, privindu-i de departe, obiectiv, îmi zic: tare de treabă sînt și multă mulțumire sufle-

tească trebuie să le dea munca lor dacă de-o viață de om nu s-au depărtat de cup-torul ăsta aproape insuportabil».

Vă mărturisesc că nu apelez, pentru a vă convinge, la nici o metaforă, dar oamenii aceștia loviți de scînteii la elaborarea șarjei sînt îndrăgostiți. Omul de lîngă mine își continuă ritualul și vorbește parcă pentru el, fără să mă privească: «Bate frumos, e o ardere completă, mai mare dragul să-ți arunci ochii!» Aici s-a îndrăgît focul; oamenii se joacă cu scînteii și cred că le trebuie timp să-și aducă aminte că focul provoacă incendii și că poate avea în altă parte caracter nefast. Pentru ei totul înseamnă flăcările insuflate puternic, îmbrățișînd fără scăpare cele 285 vagoane de încărcătură condensate în fiecare clipă în acest balaur cu pîntece de oțel.

Da, da, fiți siguri că n-am exagerat! Omul de lîngă mine e îndrăgostit de muncă și viața lui se confundă cu cea a furnalelor. Destinul lui se suprapune peste istoria combinatului. Inginerul Dijmărescu vrea să-și amintească o întîmplare petrecută cu ani în urmă: «În nici un caz n-a fost în 1961, fiindcă nu începuse reparația furnalului... nici în '63, fiindcă atunci se mai lucra încă cu un consum mare de cocs». Încep să-l înțeleg de ce la terminarea facultății n-a acceptat să rămînă asistent universitar și de ce s-a întors la combinat. «Nu pot — zice — să renunț la furnal. Am îndrăgît o meserie și ar fi însemnat să mă simt singur ca după despărțirea de soție». Ride. «Zău, nu-mi place să schimb meseriile». Sînt convins de tot ce spune; peste puțin timp trebuie să se prezinte la ultimul examen cîntînd pentru doctoratul condus de prof. dr. ing. Iosif Tripha, decanul Facultății de metalurgie din București.

Dacă ar trebui să adaug un singur cuvînt sub portretul inginerului Dijmărescu, aș scrie **MUNCĂ**, în așa fel încît să se știe că acesta a fost elementul care i-a catalizat întreaga viață, de nici 40 de ani. A fost elev la o școală profesională, a devenit muncitor calificat, dar simțea că poate mai mult. Atunci și-a împărțit timpul între uzină și liceul seral, beneficiînd de condițiile excelente puse de partidul și statul nostru la dispoziția celor ce vor să-și ridice nivelul profesional. Curînd avea să devină student, ca după 5 ani să termine facultatea cu rezultate excelente. Poate credeți că o dată ajuns inginer și-a considerat scopul atins. Nici pe departe. Muncind cu sîrguință, aplecat asupra problemelor furnalului, inginerul Dijmărescu a devenit șeful secției furnale de la Combinatul siderurgic Reșița.

Dacă-i adevărat că artiștii poartă întreaga viață obsesia unei idei, nu văd de ce am rămîne surprinși cînd întîlnim asemenea frămîntări printre cei ce s-au legat pentru

totdeauna de tehnică. Că este vorba de o obsesie în înțelesul cel mai nobil al cuvîntului, de un gînd care nu te lasă să dormi și nici să treacă oricum ziua, nu e nici o îndoială. Preocuparea actuală a inginerului Dijmărescu e reducerea consumului specific de cocs, problemă de importanță capitală pentru prețul fontei. Rezultatele de pînă acum situează cetatea Reșiței în fruntea celorlalte combinate. La rîndul meu, îl privesc și simt nevoia să-i împrumut cuvintele. Pentru el munca e o chestiune de prestigiu și de bun-simt. Nu există un alt izvor de satisfacție morală sau profesională. Muncești 8 ore dar trebuie s-o faci în așa fel încît să fii satisfăcut 24.

LA CAPIDAVA BĂTEA VÎNTUL ȘI ATUNCI CÎND NĂVĂLEAU CUMANII

Prin 1920, frații Pușchilă, proprietari de carieră, exploatau un teren pietros din satul Calachioi. Așezare unde, la fiecare pas, întîlneau un ciob de oală, un rest de unealtă metalică, un vîrf de lance, argumente suplimentare că istoricii au dreptate și acolo a existat castrul numit Capidava. Fericirea de a fi descoperit cutremurătorul punct pe l al certitudinii, ceea ce putea constitui nădejdea cercetărilor de o viață ale unor oameni de știință, de a scoate primii la lumină urme noi și clare din istoria patriei, a aparținut proprietarilor de carieră. Pietrarii lor au găsit zidurile, au găsit cetatea. Descoperire importantă, care putea acorda denume locului, dar putea atrage și exproprierea terenului în interesul patrimoniului istoric național.

Prin 1920, descoperind comoara arheologică, frații Pușchilă au hotărît demolarea tainică a zidurilor și aruncarea pietrelor în Dunăre. Ca să nu se știe.

În 1971, doi tineri din Ploiești au plecat pe biciclete tocmai la Hirșova, iar de aici în amonte, pe malul drept al fluviului, către așezarea Calachioi, mai exact spre ruinele ce au mai rămas din vechiul castru, numit atît de frumos, de parcă-i zărești conturul prin ceața albăstrie a istoriei, spre Capidava. Aflaseră că aici a fost redeschis, de mai mulți ani, șantierul arheologic și că pe el lucrează exclusiv tineri voluntari.

Ce i-a chemat, ce îi cheamă, în fiecare vară, pe ei, elevi și studenți, tineri din toată Dobrogea, de la Cernavodă în special, de la București și Ploiești, să lase confortul de acasă și să se retragă în locurile puțin frecventate, supuși rabaturilor la civilizație, disciplinei de șantier științific, rigorilor climatei? Ce vă cheamă, fete și băieți?

— Aici simt că realizez ceva eu insumi.
— Sînt capabil! Șantierul mi-a dovedit că sînt capabil.

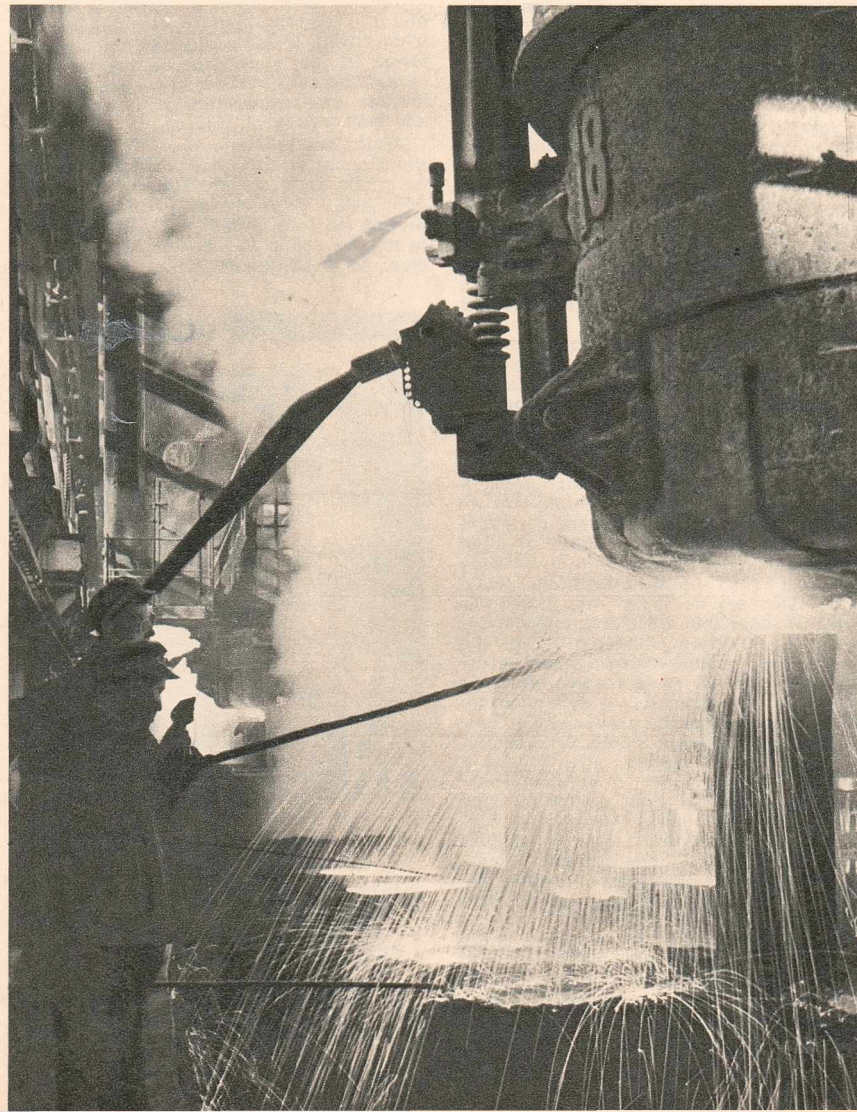
— Gîndesc independent. Sap și gîndesc. Rașchetez cu spaclul și gîndesc. Înlătur pămîntul cu măturica și gîndesc. Transpir și gîndesc. Găsesc un ciob, mă bucur, îl arăt tuturor, mă mîndresc și gîndesc.

Dar nu e greu, fete și băieți?
— E greu, dar cu folos.
— E greu, dar nu ne pasă.
— E greu, dar trebuie.
— E greu, dar merită.

Petrișor Băcanu e un băiat retras și mai plîpînd. Are acasă tot ce-i trebuie. Cînd a venit prima dată pe șantier i-a fost greu. Lupta cu soarele, cu pirul, cu pămîntul înțelenit îl pune la încercare. Tăcea și săpa. Pînă a găsit un bordei. În bordei o laviță. În laviță o oală. Un bordei, o laviță, o oală din feudalismul timpuriu. Gloria din acea vară a puștilor. Aureolat, consacrat, i-a fost mai ușor. Din ce în ce mai ușor. Acum e un veteran călît al șantierului.
— Ce să fac? Să stau acasă ori în sala de biliard? Tac... tac... tac... fac bilele biliardului. Nu le pot suferi.

Bilele, bilele, bilele — obsesie în gîndirea lui Petrișor. Obsesie și repulsie. Statul acasă? Egal inactivitate, egal placiditate, egal depersonalizare. «Pe șantier, acolo sînt om».

Costel Duca are probleme în oraș. Constituție diametral opusă față de cea a lui Băcanu. Mai sănătos, mai dinamic, dornic de societate, în căutare de isprăvi, îi place să se vorbească despre el, indiferent cum, mai calcă și cu stîngul și nu rareori. A nimerit acum trei ani pe șantier ca un fluture ce aleargă beat prin noapte și dă peste o flăcără. Hop și el! Agitat, nonșalant, tumultuos dar revărsat. N-a făcut nimic. A lenevit. Cabotinismul nu s-a putut adapta.

A plecat însă cu microbul muncii în el și, poate, cu frământarea că teribilismul i-a fost învins la prima adevărată confruntare. În vara următoare Costel Duca s-a prezentat din nou la Capidava. Profesorii n-au vrut să-l mai primească.

— Aici e treabă, nu hoinăreală.
— Fac treabă! Jur! Fac treabă!

Era crâncen în disperarea că nu va fi primit. A fost acceptat condiționat. Și a muncit. În vara aceasta a devenit și el veteran. Unul dintre băieții de nădejde, harnici, serioși și pricepuți. Acum a promis încă ceva: pînă la anul își va lichida restanțele de conduită față de orașul natal, Cernavodă. Se va ține de cuvînt? Da. Sintem convinși. Se va ține de cuvînt!

— Cum, în ce măsură, pe ce căi contribuie viața de pe șantierul arheologic la modelarea acestor tineri? Întrebarea a fost adresată lectorului universitar Radu Florescu, despre care se poate spune că s-a născut, a crescut și trăiește în cetate, fiul marelui arheolog Grigore Florescu, primul cercetător sistematic al Capidavei.

— Ei trăiesc acolo o adevărată viață de colectiv. Duritățile inerente ale vieții pe un șantier dintr-o zonă geografică retrasă li călesc. Disciplina de șantier științific e și ea hotărîtoare. Dar cea mai importantă este munca, efortul fizic dublat de cel intelectual. Un efort ritmat, cu o varietate de operațiuni tehnice, animat întotdeauna de perspectiva a ceea ce trebuie căutat și răsplătit adeseori de satisfacția de a găsi ceva valoros din punct de vedere științific. Căliți fizic și cu moralul ridicat, ei depășesc ușor vicisitudinile climate. Se lucrează pe o căldură toridă. Uneori se stîrnește vîntul, un vînt de stepă, pîrjolitor, care nu răcoare aerul.

— În schimb, îl usucă și vîntură praful.

— Praful și cenușa cetății arse.

— Praful și cenușa... Atunci ce-i atrage, i-am întrebat și pe ei, pe acești tineri, ce-i atrage în căldură, vînt, praful și cenușa?

— La Capidava bătea vîntul și atunci cînd năvăleau cumanii. Dar oamenii au zidit-o și au luptat s-o apere. Era cald, dar munceau în fugă, era praful, dar stăteau pe ziduri, de veghe.

— Societatea modernă oferă însă beneficiile unui trai confortabil, efortul fizic poate fi diminuat, de ce să ne întoarcem la greutăți?

— Societatea modernă oferă și un plus de rațiune. Rațiunea presupune cunoaștere. Istoria, arheologia fac parte din cunoaștere. Societatea modernă poate fi blîndă din punct de vedere al confortului cotidian, dar căile cunoașterii vor fi întotdeauna aspre, cu atît mai aspre cu cît mîntea omenească e mai iscoditoare.

bine. Mama nu avea de ce să fie supărată. Dimpotrivă. Pînă în ziua aceea ușa frigiderului nu se închidea perfect. Gabriel (13 ani) a citit și a recitat prospectul, a umblat la cutia de scule a tatălui lui și, demontînd apoi montînd șuruburi, a readus în uzul surorilor, care stăteau cu urechile ciulite, acel pocnet specific — dovadă că ușa frigiderului se închide etanș.

Maria Pădureanu era de fapt mișcată. Se întimpla (a cîta oară?) să-și exprime, în treacăt, o dorință și, numaidecît, careva dintre copii să i-o îndeplinească. Bine, dar Gabriel este încă mic. Oare nu s-ar cuveni să-l certe? Te pomenești că se apucă mîine-poimîine să demonteze cine știe ce de prin casă. O fi bine — o fi rău? Are să-l consulte și pe soțul ei...

Într-un bloc cu 280 de apartamente, cum este D16 din Balta Albă, locuiesc, firește, zeci și zeci de copii. Și totuși cei din familia Pădureanu sînt remarcabili și, spre necazul multora dintre «cow-boy», Emilia, Gabriel și Aurora de pe scara III sînt mereu citați de părinți drept pildă. (Georgeta Pădureanu are numai 4 ani așa că încă nu și-a demonstrat calitățile.) Unii dintre vecini îi mai vizitează uneori ca să nu facă vreo poznă. Amîndoi părinții sînt dimineața la lucru (atît mama — Maria Pădureanu — cît și tatăl — Nicolae Pădureanu — lucrează de zece și, respectiv douăzeci de ani la Uzina de mecanică fină).

— M-a oprit de curînd o vecină la lift, felicitîndu-mă și minunîndu-se ce copii grozavi am. Cîcă a trecut într-o zi pe la noi și a găsit-o dereticînd prin casă pe Emilia. Zău că nu înțeleg de ce se mira — îmi mărturisește Maria Pădureanu. Emilia are 14 ani, e mare de acum. A devenit un obicei ca în fiecare dimineață să facă ordine, rînd pe rînd, în toate cele trei camere, să măture, să ștergă praful și apoi să se apuce de învățat. Ea și cu Gabriel au cursuri după amiază așa că, atunci cînd se întorc Aurora, i-o predau pe mezină în grijă. Fetele pregătesc micul dejun, pun masa de prînz, le încredințez bani dacă mai e nevoie de cumpărat pline sau de făcut unele tîrguiești mai mici. Sigur, le las în fiecare zi mîncare gătită, dar îmi sînt de mare ajutor. Chiar și băiatul, care este atras, firește, de preocupări tehnice, mai bărbătești, se oferă adesea să-mi curețe morcovi sau cartofi. Asta nu înseamnă că nu le las timp și de joacă. Atît eu, cît și soțul meu vrem totuși să-i obișnuim cu anumite responsabilități. Numai educația prin școală nu este suficientă. Copiii trebuie să înțeleagă foarte bine că nu li se datorează totul, că și ei au îndatoriri față de părinți, față de societate, în general. Și acest lucru nu se poate înrădăcina în conștiința copiilor decît învățînd să prețuiască munca. În blocul nostru există o fată, cu numai un an mai mare decît Emilia. Foarte răzgîlîată fata — de părinți, de bunici. Nu făcea nici o treabă pe-acasă. A avut se vede prea mult timp așa că acum, nu mai e nici elevă, n-are nici meserie și e obligată să se mărite la 15 ani...

Nu cred că e ceva extraordinar în modul cum înțeleg eu să fac educația copiilor mei. Sînt convinsă că mii și mii de mame au aceeași concepție. Din păcate există și familii care îngăduie copiilor să strîmbe din nas cînd sînt trimiși să cumpere o plină și, încă mai rău, tați și mame dispuși să le facă «o pensie» copiilor ajunși adolescenți sau chiar oameni în toată firea și, mai mult decît sănătoși. Pînă la urmă toți au de suferit, pentru că viața fără muncă e moarte curată. Eu sper că și cînd vor crește mari copiii mei nu-și vor îrosi viața de pomană.

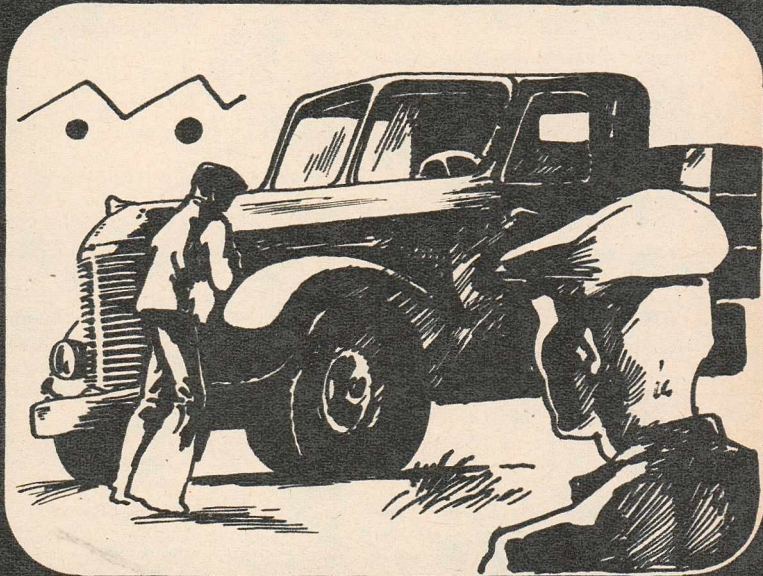
Ne alăturăm acestel speranțe și, chiar dacă Maria Pădureanu va fi uimită, o felicităm și noi pentru felul cum își crește cei patru copii!

uzina de reparații auto - iași

cu sediul în Iași, str. Aurel Vlaicu nr. 77, execută fără repartiție și în număr nelimitat lucrări de reparații capitale și curente mari (extinse) la automobile Steagul roșu 101, 109, 2 A B 4 precum și la autospeciale de salubritate din familia Steagul roșu 101.

De asemeni execută pe bază de comandă fermă confecții de containere paletizate europene (dimensiunea 1 200 x 800 x 835; volum 0,750 mc; capacitatea de încărcare 900 kg).

Relații suplimentare se pot cere la telefon 13020 sau interurban 206 și telex 022275

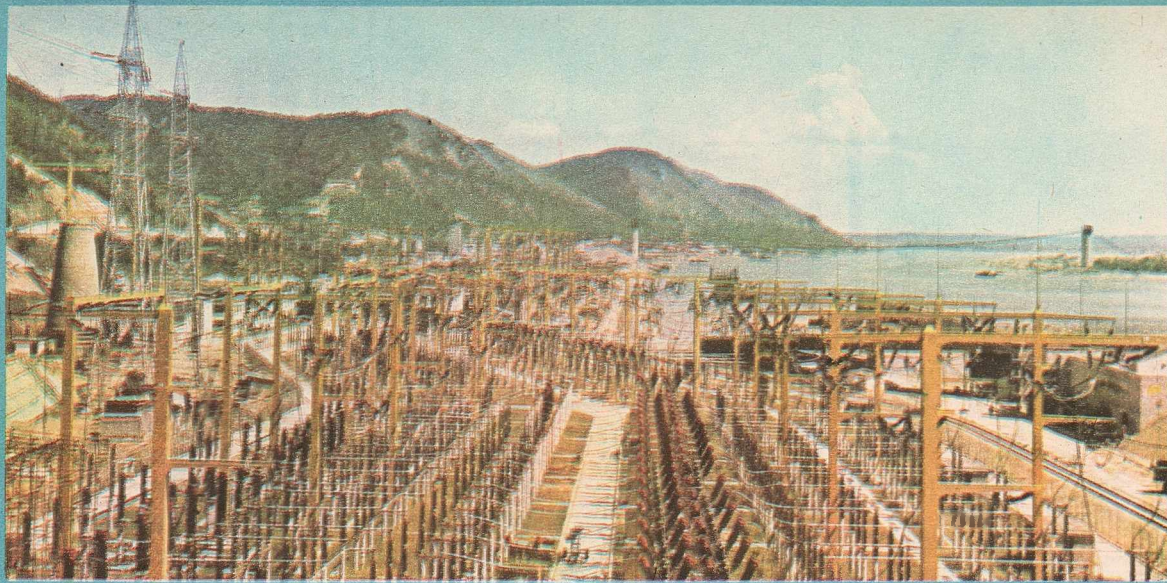
uzina de reparații auto - iași

COPILOR NU LI SE DATOREAZĂ TOTUL !

— Cine a meșterit la frigider?

— Eu, mamă.

Gabriel oscila între a se simți vinovat sau mîndru. În ochii celor trei fete — surorile lui — se putea citi fără echivoc o mare admirație. Ele asistaseră la «recepția» operațiunii dînd calificativul de foarte

arcul voltaic al unor realizări luminoase

Interviu
cu ing. Gheorghe STOICA,
adjunct
al ministrului
energiei electrice

Luduș, Brazi, București-Sud, Craiova, Deva... Termocentralele construite în aceste orașe în anii regimului nostru reprezintă doar o parte din constelațiile care strălucesc azi puternic pe harta energetică a țării. Dacă am cita numai cele două grupuri de 315 MW de la Centrala Craiova, a căror putere este egală cu întreaga producție energetică realizată în România anilor 1950, și tot ne-am putea edifica asupra saltului înregistrat în ultimii 20 de ani în această ramură — factor cheie în contextul dezvoltării industriale a României.

Milioane de stâlpi de beton și metalici sînt montați de-a lungul și de-a latul țării pentru susținerea liniilor de kilometri de cabluri electrice care traversează România de la un capăt la altul, sute de posturi de transformare pulsează energie electrică și în casa țăranului din creasta muntelui ca și în marele gigant siderurgic de la Galați sau în Uzinele de mașini grele-București.

Pentru a ne oferi posibilitatea obținerii unei imagini de ansamblu asupra acestor realizări cu adevărat luminoase, am solicitat tovarășului ing. Gheorghe STOICA, adjunct al ministrului energiei electrice, unele lămuriri în legătură cu stadiul actual al unor ramuri importante din sectorul energetic. Domnia-sa ne-a răspuns cu multă amabilitate.

— În raza sectorului pe care îl coordonați și de care răspundeți este inclusă și activitatea Centralei industriale de transport și distribuție a energiei electrice. V-am ruga, tovarășe ministru, să prezentați cititorilor «Flacării» câteva detalii asupra acestui organism de importanță majoră în circuitul industrial și economic al țării.

— Înființată la 1 mai 1969, Centrala industrială de transport și distribuție a energiei electrice, pe scurt: C.I.T.D.E.E., reprezintă, alături de alte organisme industriale create pe aceeași structură organizatorică, transpunerea în viață a unei importante acțiuni menite să ridice pe o treaptă superioară dezvoltarea economică și socială a României, constituind o bază tehnico-economică puternică, capabilă să influențeze pozitiv activitatea unităților componente.

Desfășurîndu-și activitatea — prin cele 19 unități — pe întreg teritoriul țării, C.I.T.D.E.E. coordonează, urmărește și verifică modul în care se desfășoară cele trei activități distincte care reprezintă obiectul de lucru al unităților respective: activitatea industrială, care constă în transportul și distribuția energiei electrice cu scop final alimentarea consumatorilor în condiții corespunzătoare de cantitate și calitate, corelată cu activitatea de producție industrială auxiliară, ce urmărește executarea lucrărilor de dotare și autodotare a unităților centralei cu utilaje, scule, dispozitive și piese de schimb specifice ramurii energiei electrice, precum și execuția confecțiilor metalice pentru activitatea de construcții și întreținere a instalațiilor energetice. O a doua activitate este cea de construcții-montaj — al cărei obiectiv îl constituie execuția lucrărilor energetice (pînă la 110 kV) precum și a lucrărilor de electrificări rurale, branșamente și instalații interioare. Ambele activități, cărora li se adaugă încă una — cea

de proiectare — constau din studiile și proiectele executate pentru obiectivele energetice pînă la 110 kV inclusiv.

— Efectul principalelor realizări înregistrate în activitatea de transport și distribuție a energiei electrice, în cincinalul recent încheiat, credem că l-am putea desprinde din menționarea citorva cifre: lungimea kilometrilor de rețea instalată, a satelor electrificate și a numărului de abonați — sumară statistică a evoluției nu numai a unor simple cifre, ci mai mult: a unui grad de civilizație.

— Dacă în 1965 lungimea totală a kilometrilor de rețea electrică instalată era de 96 437 km, astăzi ea totalizează aproape 156 530 km, la care au fost racordate încă 4 077 sate, la cele 6 514 sate cite erau electrificate în 1965. De asemeni, celor 2 308 497 abonați li s-au mai adăugat încă 1 319 870 abonați.

Centrul acestui triunghi cifric îl reprezintă darea în folosință a unor noi centrale și termocentrale care au avut drept principal scop satisfacerea în condiții optime a unor necesități stringente de energie electrică, efectul repercutîndu-se prin darea în folosință a noi unități economice, dezvoltarea și modernizarea altora mai vechi.

— Al doilea aspect al primei activități citate îl constituie producția industrială auxiliară. Sîntem convinși că și realizările acestui domeniu prezintă multiple semnificații.

— Înființînd un «sector de confecții metalice și reparații» (S.C.M.R.) la Cîmpina, am urmărit dezvoltarea unei activități productive, prin introducerea unor tehnologii unice și o coordonare tehnică corespunzătoare specifice acestui sector, precum și o distribuire mai bună, mai judicioasă a acestor confecții metalice la toate întreprinderile de rețele electrice din țară. În cadrul vastei acțiuni de autoutilare ce am întreprins-o la toate unitățile noastre, S.C.M.R.-Cîmpina a fost prezent cu câteva utilaje realizate aici care au intrat în dotarea unităților noastre. Aș cita din cele peste 960 tipuri de utilaje produse de acest sector: remorcile monoax, amenajate special pentru transportul sculelor la echipele care lucrează la rețelele de joasă, medie și înaltă tensiune și la cele de construcții montaj; autoscările necesare remedierilor deranjamentelor în rețelele de joasă tensiune și pentru iluminatul public; o bogată gamă (aproximativ 150) de scule și dispozitive specifice unităților C.I.T.D.E.E.; bobine pentru tratarea nului în rețelele electrice;

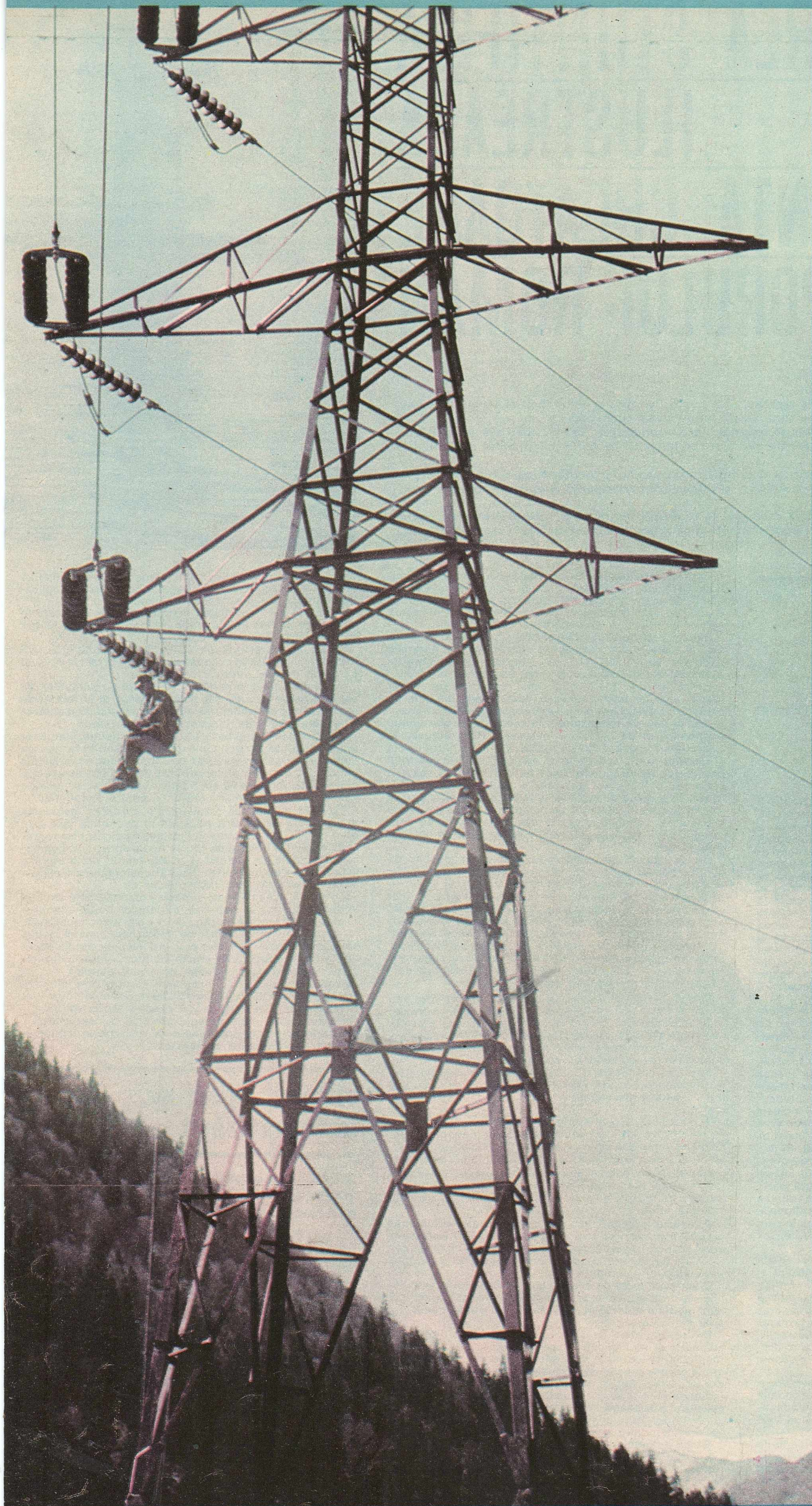
transformatoare de sudură portabile; scările din duraluminiu destinate echipelor de intervenție la liniile montate pe stâlpi de beton; neonfesturile pentru verificarea indicatoarelor de tensiune ce se află în exploatare și altele. O altă secție a S.C.M.R., piese de schimb, prin cele peste 270 sortimente pe care le fabrică, asigură astfel necesarul produselor de acest gen aparaturii de comutație primară din instalațiile noastre, creîndu-se în acest fel o substanțială reducere a importurilor.

— Fără o laborioasă activitate de studiu și cercetare, fenomenul evolutiv al oricărei activități, indiferent de ramura industrială în care se desfășoară, nu poate fi înregistrat. Cu atît mai mult într-o ramură ca cea a energiei electrice, unde studiul și cercetarea reprezintă

una dintre condițiile primordiale necesare unei dezvoltări impetuoase.

Din relevarea acestui aspect am putea desprinde, tovarășe ministru, «voltajul» inteligenței colectivului de specialiști care lucrează în acest domeniu.

— I.S.P.E., I.C.P.E., I.R.M.E., I.C.E.N.E.R.G. I.M.N.R.. Centrul de mecanică a soldelor reprezintă denumirile doar ale citorva instituții cu care colaborăm frecvent, a căror contribuție la promovarea progresului tehnic — prin realizările care s-au obținut și prin cele care se întrevăd — o considerăm fructuoasă. Lista cercetărilor și studiilor finanțate de către C.I.T.D.E.E. anul trecut și efectuate de I.C.E.N.E.R.G., I.R.M.E., I.S.P.E. s-a cifrat la 51 soluții, iar pentru anul 1971 au fost prevăzute a se efectua 8

cercetări din partea I.C.E.N.E.R.G.-ului, 32 de cercetări și studii din partea I.R.M.E. și una din partea I.S.P.E.

Nu consemnarea matematică a acestor cifre contează, ci multiplele avantaje pe care le vom consemna la sfârșitul acestor lucrări și a căror repercutoare pozitivă în activitatea de transport și distribuție a energiei electrice va fi resimțită în toate compartimentele.

— *Relevind sumar activitatea C.I.T.D.E.E., am consemnat doar o parte a realizărilor obținute într-un domeniu care polarizează astăzi în jurul lui toate activitățile omenești — energia electrică. «Creierul electronic» care dirijează această energie îl reprezintă la dv. DIRECȚIA SISTEMULUI ENERGETIC NAȚIONAL. V-am ruga, tovarășe ministru, să ne vorbiți despre funcționalitatea acestui important pilon de susținere a activității sectorului pe care îl conduceți.*

— Complet modernizat între anii 1966 și 1968, noul sediu al Dispecerului Național permite desfășurarea în bune condiții a activității de coordonare și transport a energiei electrice în întregul sistem energetic național. Pe harta geografică a României, prezentă în fața noastră, este reprezentat sugestiv întregul sistem energetic național cu principalele centrale electrice și rețelele de 400, 220 și 110 kV.

În 1970, producția de energie electrică a fost de 34,9 miliarde kWh, iar puterea instalată a atins, la finele aceluiași an, 7 125 MW. Un număr de 17 centrale electrice au o putere instalată de peste 100 MW din care se pot cita Centrala termoelectrică-Ișalnița, cu 980 MW, și cea de la Luduș, cu 800 MW. În sistemul energetic național funcționează un număr de 257 stații de transformare cu o putere de peste 14 000 MVA din care o stație de 400 kV, 21 stații de 220 kV și 235 stații de 110 kV. Din lungimea celor aproape 11 000 km de rețea, 1 300 km sînt construiți pentru tensiunea de 400 kV, 2 050 km pentru 220 kV și 7 600 km pentru 110 kV. În exploatare funcționează la tensiunea de 400 kV și o linie de 205 km, iar la 220 kV, circa 2 765 km linii diferite. Din multitudinea acestor cifre v-ați putut da seama de puternica dezvoltare a sistemului energetic al țării noastre. Acest fapt a impus trecerea la două trepte de coordonare operativă a producerii și transportului de energie electrică: Dispecerul Național și Dispecerii Teritoriale.

Conducerea operativă prin dispecer are ca principal scop asigurarea securității, calității și economicității exploatarei sistemului energetic.

Dispecerul Național rezolvă, în principal, sarcini legate de economicitatea producției și transportului de energie electrică, precum și coordonarea manevrelor în rețeaua de 400 și 220 kV. Pentru realizarea atribuțiilor sale funcționale, Centrul de Dispecer Național, situat în noul sediu, a fost dotat cu mijloace operative de telecomunicații, teletransmisiuni de informații, instalații de reglaj automat a frecvenței și puterii de schimb, precum și cu un calculator electronic. Personalul operator lucrează într-o cameră de comandă modernă, înzestrată cu mijloace corespunzătoare de informare, posibilități de calcul și reglaj.

— *Dacă ar fi să consultăm astăzi o diagramă a perspectivelor, ce-am putea citi pe ea?*

— Pînă în anul 1975, puterea instalată în centralele din sistemul energetic național va crește la circa 13 000 MW, din care 2 600 MW în centralele hidroelectrice (20%). În anul 1975, se prevede o producție de energie electrică de circa 58 miliarde kWh și la acea dată vor exista 25 centrale cu o putere instalată de peste 100 MW, din care remarcăm centrala Rovinari, cu o putere de 1 720 MW. Numărul de stații va crește la peste 600, din care 11 stații cu tensiune de 400 kV și 57 stații cu tensiunea de 220 kV.

O dezvoltare corespunzătoare vor avea rețelele de 400, 220 și 110 kV, a căror lungime totală va atinge circa 22 000 km, din care pentru 400 kV, circa 2 170 km, iar pentru 220 kV, circa 3 840 km.

Finalizarea tuturor acestor acțiuni și a altora de acest gen va avea drept scop ridicarea potențialului energetic național pe trepte superioare ale construcției noastre socialiste.

Interviu realizat de
Emil CIULEI

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ILUSTREAZĂ INTELIGENȚA CREATOARE A POPORULUI ROMÂN

Socialismul a mobilizat toate energiile creatoare ale poporului nostru, astfel încât el s-a putut angaja cu succes la făurirea unei opere constructive cum istoria lui nu a mai cunoscut.

În această operă, științei îi revine un loc de cea mai mare însemnătate. Ea este chemată să amplifice puterea omului, să-i deschidă drumuri noi, fertile, să-l ajute cu puternic temei în îndeplinirea misiunii sale sociale, economice și culturale.

Țara noastră dispune de un valoros potențial științific care acum, la chemarea partidului, a secretarului său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, își intensifică participarea la opera măreață a întregului popor.

Mobilizarea acestui prețios potențial va contribui în mod substanțial la progresul economic, social și cultural al țării. Cheazășie stau rezultatele bune obținute până acum. Ele ilustrează prin fapte inteligența creatoare a poporului român.

științele nucleare devin o adevărată forță de producție

Ing. Mihai BĂLĂNESCU
director tehnic
al Institutului de fizică atomică

Cu prilejul recente vizite făcute de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Institutul de fizică atomică, cercetările nucleare au fost definite drept ramură de avangardă a științei contemporane, cu aplicații de mare anvergură în energetică, în industrie, în biologie, medicină și agricultură. Congresul al X-lea al partidului a aprobat, cu doi ani în urmă, cel dintâi Program nuclear național care are ca obiective principale industrializarea energiei nucleare, introducerea energiei nucleare în balanța energetică națională prin crearea primei centrale electronucleare românești și extinderea cercetărilor pentru diversificarea aplicării tehnicilor nucleare în sectoarele productive și în alte domenii ale vieții sociale. Existența acestui program ilustrează nu numai prețuirea care este acordată de partid și de stat cercetărilor nucleare, ci și sarcinile de foarte mare răspundere care le revin în ansamblul dezvoltării științei și economiei noastre naționale.

Este meritul orînduirii socialiste acela de a fi înmănușat, cu aproape două decenii în urmă, cadrele de cercetare existente cărora le-a alăturat pe reprezentanții tinerei generații de cercetători formați între timp, făurind astfel o forță științifică ce-și arată cu entuziasm roadele. Realizările științelor nucleare românești — situate adesea la nivelul celor mai bune rezultate obținute pe plan mondial — sînt multiple. Ele privesc o gamă largă de preocupări, de la fizica și tehnica reactorilor nucleari, inclusiv producerea izotopilor radioactivi, studiul radiațiilor și al plasmei și cercetări teoretice și tehnice pînă la crearea de utilaje necesare activității științifice și aplicațiilor cu metode nucleare. Domeniul este mult prea larg pentru a putea fi trecut în revistă chiar și în modul cel mai sumar într-un spațiu atît de restrîns. De aceea am ales o singură latură a activității Institutului de fizică atomică: dezvoltarea tehnicilor nucleare și extinderea lor în economia națională. Este poate latura care ilustrează cel mai bine felul în care științele nucleare au devenit — și continuă să-și întărească acest caracter — adevărate forțe de producție.

În domeniul amintit, activitatea I.F.A. a fost orientată către folosirea surselor de radiații pentru controlul și măsurarea diferiților parametri fizici ce intervin în procesele tehnologice sau pentru automatizarea unor asemenea procese, utilizînd radiațiile nucleare pentru determinarea defectelor de materiale și controlul calității unor produse sau a unor elemente de construcții, trasorii radioactivi ca mijloc de investigație a unor fenomene ce apar în procesele industriale, precum și radiațiile ionizante, în scopul influențării calității materialelor.

Corespunzător acestei orientări, menite să asigure o cît mai eficientă valorificare a cercetărilor în economia țării, s-a trecut la organizarea compartimentelor din institut, astfel încît să existe toate verigile ce trebuie să lege ideea de aplicarea ei practică.

Astfel, aportul institutului a început să fie din ce în ce mai simțit de sectoarele enumerate, iar automatizarea unor procese industriale, la controlul calității unor produse la amplasarea hidrocentralelor, la studiile privind alimentarea cu apă a orașelor etc. Trebuie să menționăm că

majoritatea sectoarelor de activitate — industrie, agricultură, medicină, învățămînt, institute de cercetare — beneficiază de aparatură, instalații, radioizotopi și metode puse la punct în institut, precum și de asistența tehnică necesară pentru montajul și exploatarea acestora.

Reușim astăzi să asigurăm o livrare continuă și sistematică a materialelor radioactive, conformă cu cerințele diferiților beneficiari, reducînd aproape total importul sortimentelor de radioizotopi care se produc la I.F.A.

Acest lucru e foarte important, deoarece un număr foarte mare de uzine, șantiere, laboratoare, institute de cercetări apelează la mijloace tehnice sau metode de investigații bazate pe radioizotopi. În industrie și alte unități economice și de cercetare lucrează, la ora actuală, în țara noastră, peste 2 000 de astfel de instalații proiectate și realizate la I.F.A., dintre care unele utilizate la controlul proceselor de producție, folosind elemente de măsură și control fără contact introduse în sistemele de automatizare. Este vorba de metode de măsură și control pentru diferiți parametri, densități de lichide, materiale granulare sau solide, umiditatea solului sau materialelor de construcții, uzuri de piese sau materiale, numărări de obiecte, grosimi etc.

Ori de cîte ori au apărut probleme mai deosebite de control nedestructiv al unor piese sudate sau turnate, unitățile din economie înzestrate au făcut apel la I.F.A., care și-a cîștigat autoritate în aceste probleme. A fost cazul controlului gammagrafic al sudurilor conductelor pentru termoficarea orașelor Pitești și Iași, al îmbinărilor sudate la cuptoarele rotative ale fabricii de ciment Birsești-Tg. Jiu, al structurilor metalice ale melanjatoarelor și ale unor agregate de la furnalul nr. 8 al Combinatului siderurgic Hunedoara, de la furnalele 1 și 2 și de la unele agregate ale oțelăriei Combinatului siderurgic Galați.

Tot ca metode de control al calității unor produse sau de urmărire a unor procese s-au impus cele cu trasorii radioactivi. Ele sînt folosite la determinarea uzurii pieselor mecanice ale unor organe de mașini lubrificate, reperarea poziției unor obiecte așezate în locuri inaccesibile, determinarea neetanșeităților din conducte îngropate, controlul funcționării unor instalații și aparate din industria chimică. De asemenea, trasorii radioactivi devin din ce în ce mai folosiți pentru investigații și studii, cum sînt cele hidrologice.

În aplicațiile medicale asigurăm astăzi o varietate mare de radioizotopi de viață scurtă, utilizați în diagnoze, tratamente și cercetare, ceea ce permite depistarea unor afecțiuni, punerea în evidență a unor mecanisme de reacție — imposibil de detectat și urmărit prin alte metode — sau tratarea unor tumori maligne, precum și utilizarea surselor intense de radiații gamma constituie o preocupare deosebită a I.F.A.

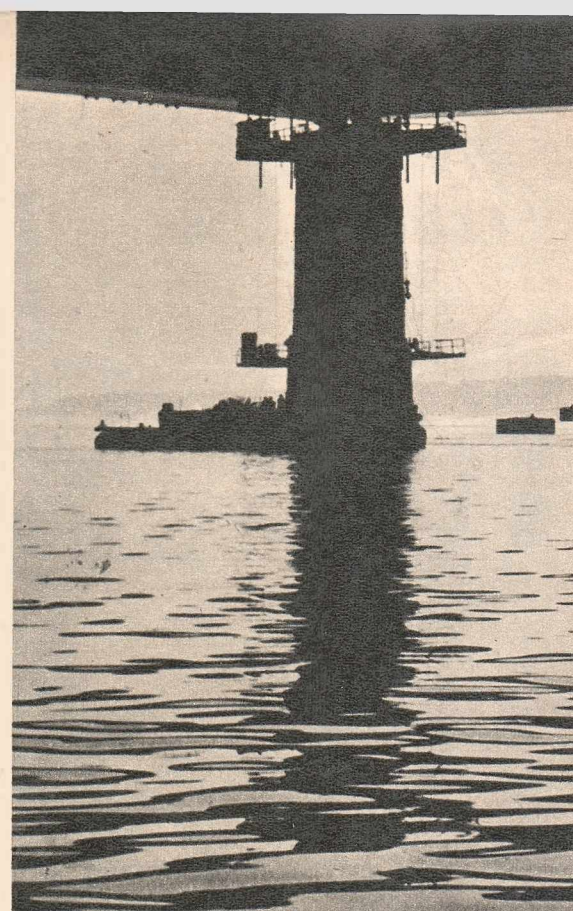
Aplicarea în economie a metodelor bazate pe folosirea radiațiilor nucleare a fost posibilă numai prin elaborarea aparatului corespunzător acestor metode, în care scop I.F.A. a desfășurat o importantă muncă de cercetare, proiectare și execuție.

O varietate mare de aparate au fost concepute și multiplicare, urmînd tehnici și tehnologii dezvoltate în institut, apoi montate în unitățile industriale sau predate acestora spre exploatare.

Dintre aparatele de măsură, control și automatizare, elaborate și multiplicare în serie la I.F.A., cea mai largă răspîndire în industrie o au releele de radiații. În cele mai multe cazuri, acestea sînt folosite ca indicatoare de nivel, dar și ca indicatoare ale prezenței cîmpurilor de radiații radioactive. În industria chimică și petrolieră acestea sînt folosite mai cu seamă pentru măsurarea nivelelor la lichide, iar în siderurgie, industria cărbunelui sau construcții de mașini pentru nivelmetrie de materiale granulare.

Gama aparatelor este mare astfel încît mă văd silit să mă limitez la simpla enumerare a cîtorva: gammadensimetre, umidimetre, betagrosimetre, defectoscoape, contoare de radiații etc.

Institutul nostru contează că va reuși în cîțiva ani să

ajungă la o producție de echipamente bazate pe folosirea radiațiilor nucleare, care să permită generalizarea aplicațiilor industriale ale acestor tehnici.

Modul în care activitatea institutului este reflectată în momentul de față în economia națională poate fi ilustrată și prin cîteva date de sinteză.

Institutul a livrat în ultimii 9 ani diverselor unități izotopi în valoare de circa 25 milioane lei. Au fost livrate în aceeași perioadă mii de contoare de radiații.

I.F.A. a efectuat în perioada 1964-1970 o multitudine de prestări de servicii de specialitate constînd în lucrări de gammagrafie și radiografie, asistență tehnică la montarea și exploatarea unor instalații cu radioizotopi.

Aportul cel mai substanțial adus de institut diferitelor compartimente din economia țării a constat în furnizarea aparatului și echipamentelor de tehnică nucleară. Numai în ultimii 8 ani institutul a furnizat peste 2 000 de aparate și instalații, în peste 50 sortimente. La acestea se adaugă aparatul și instalațiile realizate pentru autodotare.

Eficiența economică rezultată din aplicarea metodelor și aparatului de tehnică nucleară în economia țării este greu de calculat. Ținîndu-se însă seama că acestea reprezintă o tehnică nouă și de vîrf, se poate aprecia, în comparație cu datele din alte țări și cu alte tehnici noi introduse în țară, că s-a obținut la beneficiarii acestor tehnici o eficiență de cîteva sute de milioane lei pe an.

Totodată, această vastă acțiune a institutului în direcția sprijinirii economiei naționale cu tehnică nouă — tehnica nucleară — a avut, ca un efect de cea mai mare importanță, formarea unui mare număr de specialiști, capabili astăzi să rezolve probleme dintre cele mai complicate din acest domeniu. Numărul lor va crește simțitor o dată cu dezvoltarea platformei Institutului de fizică atomică într-un complex științific și de învățămînt ca urmare a inițiativei tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. Roadele bogate ale acestui drum fertil care a fost deschis astăzi vor da măsura dezvoltării impetuoase a științelor și tehnicilor nucleare în proporție armonioasă cu ansamblul economiei naționale a României socialiste.

viitorul aparține automatizării

Acad. Aurel AVRAMESCU,
președintele Comisiei de automatizare
a Academiei

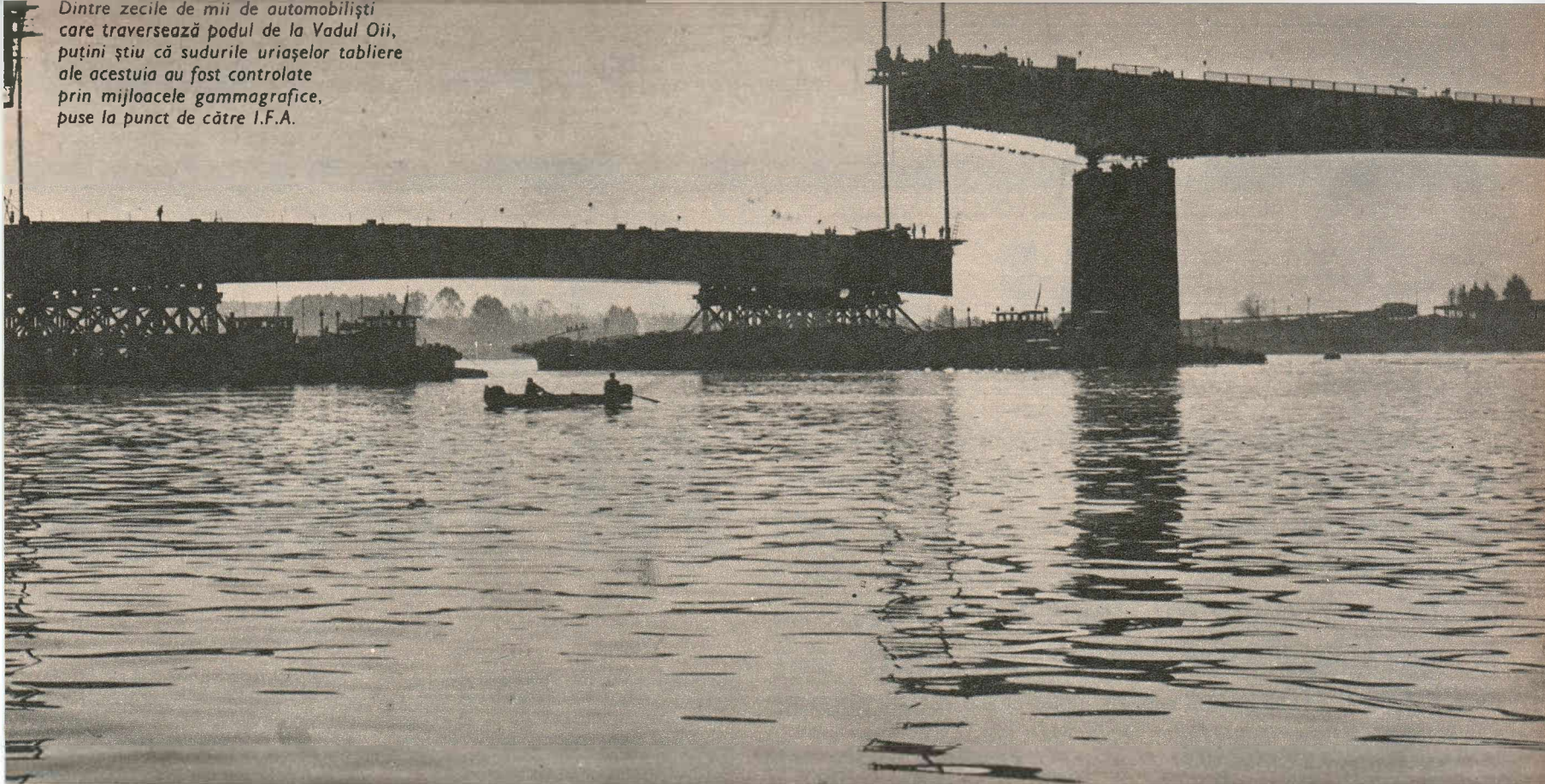
În ansamblul progreselor pe care le-au marcat știința și tehnica în țara noastră a luat un puternic avînt și creația românească în automatică. Automatizarea proceselor de producție constituie o sarcină majoră trasată de partid industriei noastre în plină dezvoltare și oamenilor de știință, care au găsit în acest domeniu un vast cîmp de afirmare.

Manifestîndu-și în chip concret interesul pentru dezvoltarea sistematică a automatizării, statul nostru socialist a creat institute specializate de cercetări și proiectări precum și secții de automatizare în institutele de cercetare departamentale.

Spre a satisface cerințele de cadre calificate în automatică, la Institutul politehnic din București a fost înființată o facultate de automatică.

În aceste condiții favorabile, stimulatoare, a fost firesc să se obțină rezultate care au ilustrat pregnant posibilitățile largi de care dispune poporul nostru, posibilități care, concomitent cu punerea lor în valoare, au devenit tot mai cunoscute și apreciate.

Dintre zecile de mii de automobiliști care traversează podul de la Vadul Oii, puțini știu că sudurile uriașelor tabliere ale acestuia au fost controlate prin mijloacele gammagrafice, puse la punct de către I.F.A.

Astfel, în domeniul teoriei automatizării, fama unor cercetători români a trecut de mult granițele țării. Academicianul Grigore Moisil este un savant cunoscut pe plan mondial în domeniul calculului schemelor cu relee și contacte utilizate în telefonie automată, în blocuri de cale ferată și calculatoare electronice. Pe de altă parte, prestigioasa revistă din S.U.A. «Journal of the Franklin Institute» declara la începutul unui studiu privind stabilitatea unor sisteme automate că pleacă în această cercetare de la lucrările inginerului român Vasile Mihai Popov, membru corespondent al Academiei.

De altfel, un recent articol apărut într-o revistă de peste hotare semnala că despre lucrările lui Vasile Mihai Popov au apărut până în prezent cel puțin 100 de lucrări științifice prin care autorii încearcă să contribuie la generalizarea și aplicarea teoriei elaborate de el.

De asemenea, volumul apărut în Editura Academiei și care sintetizează lucrările de cercetare ale tânărului savant s-a tradus și în Uniunea Sovietică.

Prof. Corneliu Penescu, membru corespondent al Academiei, este autorul unor manuale cunoscute în domeniul automatizării din sistemele energetice. El a elaborat un rețetă de protecție complet transistorizat al cărui brevet a fost cerut spre asimilare de către o întreprindere industrială din Marea Britanie.

Pe tărâm tehnico-industrial condițiile create în anii construcției socialiste au dat posibilitatea ca geniul creator românesc să se manifeste și în domeniul automatizării pe un front larg și cu rezultate calitative excelente. Acest fapt este extrem de important pentru dezvoltarea economiei naționale deoarece el demonstrează posibilitatea asimilării unor produse la care inteligența românească contribuie în mod esențial. Iată câteva din aceste contribuții.

La Institutul de cercetare și proiectare pentru industria electrotehnică un colectiv de specialiști sub conducerea inginerului Romulus Zăroni a elaborat un echipament electric automat pentru alimentarea în condiții optime a unor filtre electrostatice pentru desprăfuirea fumului din coșurile fabricilor de ciment și ale centralelor termoelectrice. Această lucrare, pentru care Academia a acordat autorilor Premiul «Traian Vuia», a fost brevetată în întreaga lume, iar instalațiile fabricate pe baza ei funcționează la multe fabrici de ciment din țară și formează și un prețios obiect de export.

O realizare recentă a aceluiași colectiv privește acționarea electrică automată a instalațiilor de foraj. În acest fel, pentru prima dată în lume, instalațiile de foraj sint acționate cu motoare cu curent continuu alimentate prin redresare comandată în mod automat. Valoarea noii realizări constă în faptul că putând face față în mod automat solicitărilor foarte diverse asupra sapei în timpul forajului, coloana și echipamentul mecanic al sondelor sint protejate contra ruperilor cu toate că viteza de foraj este mare. Această perfecționare, care se manifestă printr-o automatizare complexă, va contribui și mai mult la ridicarea prestigiului instalațiilor românești de foraj al căror renume solid pe piața mondială este un bun câștigat.

La același institut, un alt colectiv, condus de inginerii Dumitru Mehedinți și I. Stavrache, a elaborat comanda automată după program a unor strunguri care se construiesc la fabrica din Arad. Industria românească produce azi multe tipuri de mașini-unelte cu un înalt grad de automatizare, călduros apreciate pe piața internă și cea externă.

Este foarte interesant și extrem de îmbucurător de remarcat că tuturor capacităților care se afirmă pe plan teoretic, științific, li se alătură adevărate talente care se manifestă pe plan industrial — muncitori, tehnicieni, maeștri din întreprinderi a căror inteligență iscoditoare creează, inventează, inovează, promovind cu entuziasm tehnica cea mai avansată. În obiectivele industriale majore puse în funcțiune în ultimii ani, conducerea automată a proceselor de producție complexe apare pregnant, asigurând o producție și o productivitate mult mărite în com-

parație cu procedeele manuale de reglare și control. Astfel, pe platforma metalurgică de la Galați, liniile uriașe de laminare se conduc automat de la posturi centrale de comandă echipate cu calculatoare electronice, care prelucrează continuu și cu mare viteză toate datele esențiale de care depinde buna desfășurare a procesului productiv.

Pe noua platformă petrochimică de la Pitești, inginerii proiectanți de la Institutul de proiectări pentru automatizare (I.P.A.) urmăresc instalarea unor calculatoare care intervin direct în desfășurarea procesului de producție, preluând de la om nu numai comenzi mecanice, ci și efectuarea unor operații logice.

Dar automatizarea modernă cere o pregătire multilaterală și adâncită a cadrelor de muncitori, tehnicieni și ingineri implicați în munca de proiectare, realizare, montare și supraveghere a instalațiilor automate complexe. Pentru a prilejui un schimb de experiență și o trecere în revistă a celor mai recente progrese în automatizări, Comisia de automatizare a Academiei organizează sesiuni științifice și simpozioane la care participă cercetători, cadre didactice și ingineri din producție. O astfel de sesiune a avut loc în zilele de 27-29 mai cu tema: «Sisteme autonome și de prelucrare a informației». Au fost prezentate 40 de comunicări tehnico-științifice și au fost organizate două mese rotunde pe teme speciale privind problemele ale sistemelor automate.

Viitorul aparține automatizării. Acest adevăr universal este valabil în primul rând pentru o țară cu economie socialistă cum este România, țară în care o valoroasă forță de creație este angajată cu elan pe calea progresului. În ceea ce privește automatizarea, această forță continuă să se manifeste pe plan științific, tehnic și economic. În anii ce vin, multe instalații energetice create în țară vor fi dotate cu dispozitive de automatizare produse și ele în țară. Aceasta — în energetică. Dar automatizarea pătrunde și va pătrunde în tot mai multe domenii. În viitor procesele tehnologice din interiorul furnalelor vor fi controlate de mașini de calcul electronic, laminoarele vor fi complet automatizate. Activitatea de conducere și control a sondelor se face și se va face pe o scară mult mai largă, dintr-un singur punct. Teledirijarea automată a traficului feroviar va fi un alt domeniu vast de aplicații ale automatizării.

Automatizarea industrială care va interveni împreună cu cibernetica, reprezentată prin introducerea masivă a calculatoarelor electronice, va asigura condiții cu totul superioare pentru organizarea producției și în ultimă instanță pentru înfrumusețarea vieții noastre, a tuturor.

O înaltă misiune - dezvoltarea impetuoasă a agriculturii socialiste

Prof.dr. Mircea MOȚOC,
secretar general al Academiei
de științe agricole și silvice

Înființarea Academiei de științe agricole și silvice și a unor noi institute și stațiuni experimentale a reprezentat punctul culminant al măsurilor luate în ultima perioadă pentru perfecționarea organizării cercetării științifice în agricultură, prin legarea ei strânsă de problemele cele mai actuale și mai importante ale producției. Aceasta a creat condiții superioare în ceea ce privește aportul științei la dezvoltarea producției agricole și la progresul rapid al economiei naționale.

Bizuiindu-se pe sprijinul crescând al statului, cercetarea științifică agricolă și silvică a luat o dezvoltare susținută ce se integrează firesc, ca o necesitate obiectivă, în politica generală a Partidului Comunist Român de promovare a tot ceea ce este mai nou și mai perfectat în procesul creației umane, de integrare a uriașei forțe pe care o reprezintă revoluția științifică modernă pentru dezvoltarea economiei naționale.

Rezultatele din ce în ce mai bune obținute în producția agricolă a țării reprezintă și contribuția cercetării din agricultură care, pe această cale, se străduiește să participe la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare economico-socială a țării.

Printre principalele rezultate obținute aș vrea să subliniez mai întâi contribuția adusă la sporirea producției de cereale prin crearea de hibrizi de porumb, prin noi soiuri de grâu. De asemenea, s-au creat soiuri poliploide de sfeclă de zahăr și hibrizi de floarea-soarelui de mare productivitate. Sporuri de producție s-au realizat în agricultura țării prin soiurile create și în culturi, ca fasolea, mazărea, lucerna, orzul, inul, sorgul, în legumicultură la tomate, ardei, vinete; în viticultură și pomicultură la struguri de masă, piersic, măr, păr și prun.

Au fost perfecționate tehnologiile de producție în domeniul folosirii îngrășămintelor, combaterii dăunătorilor culturilor, a fost stabilit regimul de irigare și perfecționarea metodelor de udare, extinse culturile duble pe terenurile irigate, puse în valoare sărăturile prin cultura orezului și extinse plantațiile pomi-viticole pe terenurile în pantă, precum și cele intensive, și au fost elaborate metode de păstrare și valorificare superioară a legumelor și fructelor, de preparare a vinurilor.

În creșterea animalelor s-au obținut rezultate în ameliorarea raselor de porcine, ovine și păsări, în îmbunătățirea alimentației și preparării furajelor, în combaterea bolilor animalelor și în elaborarea și îmbunătățirea produselor biologice.

Cercetarea științifică a adus o contribuție însemnată și în mecanizarea agriculturii, elaborând sistemele de mașini pentru principalele culturi și introducerea în fabricație a unui vast sortiment de tractoare și mașini agricole.

Cercetările de economie agrară au sprijinit zonarea și profilarea producției, optimizarea tehnologiilor și a organizării unităților agricole,

În silvicultură s-au adus contribuții de seamă în refacerea și regenerarea arboretelor, în împădurirea terenurilor degradate și combaterea dăunătorilor pădurii, în selecția clonală a plopuului și salciei.

Punerea în valoare a terenurilor nisipoase și-a găsit importanta soluționări prin cercetările efectuate, iar gospodărirea rațională a apelor, prin cercetările întreprinse, a permis cunoașterea potențialului hidrologic al țării.

Producerea de semințe și material săditor cu valoare biologică ridicată a constituit o preocupare majoră. În cincinalul care a trecut, unitățile Academiei au furnizat agriculturii circa 350 000 tone semințe din categoriile biologice superioare, 7,5 milioane puieți și 160 milioane de vițe altoite.

În anii ce vin, cercetarea științifică din agricultură și silvicultură are în fața ei sarcini deosebit de importante. Ea este chemată să lărgască patrimoniul de soiuri și hibrizi noi și valoroși, de noi rase de animale pentru a contribui, pe această cale, la creșterea substanțială a producției vegetale și animale. Ea trebuie să-și intensifice activitatea în domeniul științei solului, al protecției plantelor, precum și în direcția măririi bogăției în «aur verde» a țării noastre și să îmbunătățească metodele și căile de transmitere a rezultatelor obținute în producția agricolă, zootehnică și silvică. Îndeplinindu-și în chip exemplar sarcinile, știința agricolă are posibilitatea de a dovedi, o dată mai mult, valoarea forțelor proprii de care dispune, energia și fermitatea cercetătorilor a căror înaltă misiune, țel și datorie le constituie modernizarea, dezvoltarea impetuoasă a agriculturii socialiste a României.

AI PARTE-

AI CARTE

de Marina TATOS

Cum arată «accesul liber» la instruire
 ● Cine sînt cei 52% care abandonează?
 ● Desegregarea totală — peste o sută de ani ● Un cerc închis: societate «bloca-tă» — învățămînt «blocat» ● Profituri și «graduați» ● Aproape un sfert din numărul tinerilor apți de muncă nu-și pot găsi de lucru.

«Copiii care intră astăzi în școală vor fi adulții anului 2000. Astăzi însă situația este similară celei de acum 100 de ani». Cu această amară reflecție își începea publicistul italian Romano Ledda un studiu asupra sistemului de învățămînt din Italia, publicat în urmă cu citiva vreme în revista «Vie Nuove». Sintetizînd, prin aceste cuvinte pline de semnificație, coordonatele unei situații de fapt proprii multor țări occidentale, ziaristul italian încerca în același timp să atragă atenția asupra implicațiilor pe care menținerea unei asemenea stări de lucruri le-ar putea avea în viitor.

TEHNICA SELECȚIEI

Teoretic, porțile lăcasurilor de învățămînt sînt deschise oricui. Practic însă barierele culturale și financiare pe care un tînar trebuie să le depășească în special pentru a putea urma cursurile unui institut de învățămînt superior funcționează ca un mecanism bine reglat ce prezervă «elitelor» dreptul la studiu.

Încă din cursul inferior copiii din familiile sărace sînt handicapați față de colegii lor mai înstăriți. Ei sînt afectați cei dintîi de un sistem de învățămînt care, deși oficial este decretat obligatoriu pînă într-o anumită fază, nu creează, în același timp, într-o serie de țări occidentale cadrul necesar urmării lui în condiții de deplină gratuitate; sînt nevoiți să suporte plata unor taxe ridicate în următoarele faze ale sistemului de învățămînt; locuiesc în condiții inadecvate: «mai multe familii trăiesc azi într-un spațiu în care acum citva timp nu locuia decît una» (revista «Projet»); sînt siliți să lucreze în orele libere pentru a-și ajuta familiile: «3,3 milioane de copii pînă la 14 ani muncesc în țările capitaliste industrializate» (după evaluările Biroului Internațional al Muncii); sînt înăbușiți de examene inutile: — toate acestea determină copiii provenind din unele clase sau pături sociale (muncitori, țărani, mici funcționari) să-și abandoneze studiile pe parcurs.

Occupîndu-se de funcția selectivă a școlii în Franța, Bernard Brizay spunea într-un articol publicat de revista «Entreprise»: «Tehnica selecției duce la o segregare socială între copiii favorizați prin naștere și ceilalți. Datele sînt cunoscute: la ieșirea din ciclul elementar, 52% dintre copiii care abandonează învățămîntul sînt de origine muncitorească și numai 0,5% sînt copii ai cadrelor superioare. Or, copiii muncitorilor reprezintă aproape 40% din populația de vîrstă școlară, iar cei ai cadrelor superioare, 4,7%. Pe de altă parte, șansele de a termina ciclul următor la vîrstă normală sînt de 76% pentru copiii

▲ În locul jucărilor, al soldaților de plumb... «3,3 milioane de copii pînă la 14 ani muncesc în țările capitaliste industrializate» (Biroul Internațional al Muncii).

provenind din «clasele superioare» și numai 36% pentru copiii muncitorilor».

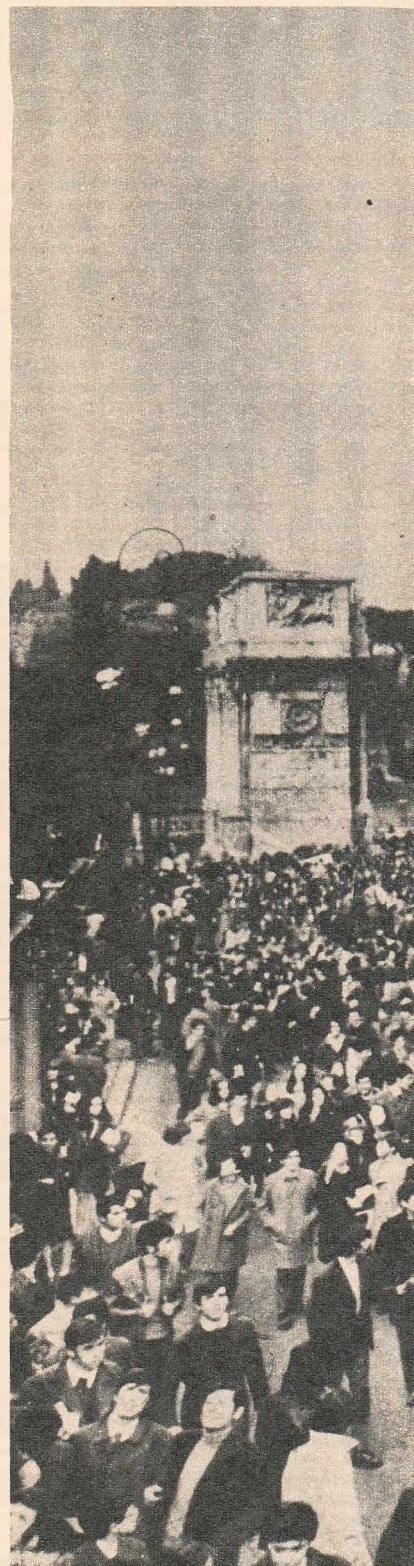
Există însă tineri înzestrați și perseverenți care reușesc — cu prețul a nu se știe cîtor sacrificii — să depășească aceste prime obstacole. În fața lor se ridică de astă dată barierele financiare care limitează, cu și mai mare strictețe, accesul copiilor de muncitori în institutele de învățămînt superior. «Rămîne un crud adevăr — arăta săptămînalul «The Economist» referindu-se la situația din S.U.A. — că un tînar inteligent, provenind dintr-o familie înstărită, are peste 90% șanse să urmeze un colegiu, față de nici 60% șanse ale unui tînar tot atît de inteligent, provenind însă dintr-o familie săracă... După datele furnizate de Oficiul federal al educației din S.U.A., a trimite un fiu sau o fiică la un colegiu sau universitate de stat de patru ani costă anual o sumă egală cu două treimi din veniturile totale ale unei familii modeste. Chiar și pentru o familie cu un venit anual mediu de 8 000 dolari, costul se ridică la o cincime din acesta. Întreținerea în colegii particulare — mai bune, în general, și mai apreciate — costă

mult mai mult. În colegii de patru ani — aproape 2 600 dolari anual, față de 1 600 dolari în cele de stat». Ceea ce se observă în ultimul timp este creșterea cheltuielilor globale pentru frecventarea universităților. Conform unei anchete întreprinse de revista «Newsweek» în S.U.A., acestea vor crește anul viitor în medie cu 350 dolari față de anul universitar precedent.

Nu trebuie scăpat totodată din vedere faptul că, adesea, barierele sociale, culturale sau financiare li se adaugă cele rasiale. În ciuda unor măsuri luate în ultimul timp, numărul studenților negri în universitățile americane, de pildă, reprezintă doar 1,83% din efectivul total. Această realitate justifică concluziile unui studiu elaborat de Asociația națională a universităților din S.U.A.: «Dacă ritmul lichidării segregării în colegiile și universitățile publice din Statele Unite se va menține la nivelul actual, atunci va fi nevoie de cel puțin un secol pentru desegregarea totală».

Sistemul acestor bariere, blocînd într-o importantă măsură accesul liber la instruire al tinerilor din rîndul maselor largi, populare, acționează direct în sensul menținerii și chiar accentuării polarizării sociale. Chiar unii cercetători occidentali, căutînd să dea soluții și în același timp să nu supere pe nimeni, sînt nevoiți să recunoască faptul că printre principalii factori care influențează veniturile unei familii se numără și «nivelul educației școlare a capului familiei și a soției sale». Statisticile oficiale ale țărilor capitaliste dezvoltate relevă dependența cuantumului veniturilor de nivelul de instruire. «Statistical Abstracts of the United States» întocmește o asemenea situație comparativă, scoțînd în evidență, de pildă, că în medie

▼ «Școala e un drept»...

o familie în care soțul și soția au mai puțin de opt clase elementare dobîndește un venit anual maxim de 4 500 dolari, în timp ce o familie în care cel puțin unul dintre membri a urmat patru sau mai mulți ani de universitate are posibilitatea de a obține anual cel puțin 11 700 dolari.

Problema se înscrie deci într-un cerc închis. Pe de o parte, presiunile sociale exercitate pentru ca statul să creeze condiții egale de integrare în societate copiilor provenind din familiile sărace și necesitatea de a se răspunde acestor cerințe pentru păstrarea unui echilibru social. Pe de altă parte, însă «teama» claselor privilegiate de a nu se împinge prea departe democratizarea învățămîntului, ceea ce le-ar afecta pozițiile, ar atinge tabu-ul societății capitaliste. În consecință, un sistem de învățămînt «blocat» care reflectă o societate «blocată», măcinată de contradicții...

ACCELERARE CU... INCETINITORUL

Aici se relevă una dintre principalele dileme ale cercurilor conducătoare din țările capitaliste, de fapt una dintre principalele contradicții create de revoluția din știință și tehnică în condițiile capitalismului. Nevoia de instruire este imperioasă.

Producția, în condițiile revoluției tehnico-științifice, automatizarea și cibernetizarea cer muncitori cu o înaltă calificare, cadre superioare pregătite. Această necesitate coincide cu interesele tinerilor provenind din masele largi dornice de a se instrui. Aceleași cercuri conducătoare și din aceleași motive arătate impun totuși limite. Sub imperiul necesităților, autoritățile guvernamentale din statele capitaliste industriale au fost nevoite să încurajeze dezvoltarea sistemului de învățămînt, dar în același timp au menținut tarele acestuia, astfel că el rămîne insuficient, școala continuînd să facă, prin «costul cunoștințelor», o selecție socială. «Deși sistemul de învățămînt în țările membre ale O.C.D.E. (statele vest-europene, S.U.A., Canada, Japonia) — se arată într-un studiu al acestei organizații — a înregistrat un indice ridicat de creștere (...) nici o țară membră nu s-a apropiat încă de stadiul învățămîntului superior «de masă»».

Divizia «Investiții și dezvoltare în învățămînt» a O.C.D.E. a inițiat o anchetă pentru a stabili componența socială a efectivelor din învățămînt. Concluzia e grăitoare: «La ora actuală, studenții aparținînd straturilor sociale «defavorizate» nu reprezintă în cel mai fericit caz decît 26% din efectivul universitar și 10% — dacă nu și mai puțin — în majoritatea țărilor vest-

europene, în timp ce aceste straturi sociale alcătuiesc cam o jumătate din populație».

O DIPLOMĂ = O SLUJBĂ?

Se constată, ca o tendință a evoluției actuale, prezența masivă a tineretului pe piața forței de muncă. Dar o dată intrați în rîndurile populației active, tinerii au de înfruntat o altă amenințare: aceea a șomajului. Ei sînt primii afectați atît de fluctuațiile economice conjuncturale cît și de tendințele pe termen lung, progresive sau regresive, ale diferitelor ramuri industriale. «În perioadele în care întreprinderile se găsesc într-o conjunctură puțin favorabilă, mai întîi ele încetează angajările, ceea ce atinge îndeosebi masa tinerilor aflați pe piața forței de muncă — remarcă revista «Economie et Statistique». Dacă e vorba de reduceri de personal, tot tinerii vor fi primii sacrificați, avînd puțină vechime; din contra, în perioada reluării activității, ei sînt primii recrutați, deoarece pregătirea lor este mai completă, salariile mai puțin ridicate, mobilitatea profesională și geografică mai mare». Frederic Meyers, profesor de relații industriale la Universitatea din California, crede că și aici există un raport direct între gradul de instruire și

vulnerabilitatea la șomaj: «Astfel, în 1968, cînd rata medie a șomajului a fost de 3,4%, ea era de 10,2% pentru cei care nu obținuseră diploma unei școli secundare». În Franța, de pildă, se apreciază că există aproximativ 200 000 de tineri șomeri «înregistrați» și alți vreo 700 000 fără ocupație pe care statisticile oficiale îi înregistrează ca «inactivi». Se estimează că aproape un sfert din numărul tinerilor apti de muncă nu-și pot găsi de lucru.

Dar dacă cei lipsiți de posibilitatea de a studia constituie primele victime ale șomajului, nu mai puțin instabilă se arată a fi, în ultimul timp, soarta laureaților (studenți care au absolvit cursurile unei universități, posedînd sau nu titlul de doctor).

Ca urmare a puternicelor măsuri adoptate într-o serie de țări occidentale în vederea combaterii inflației, business-ul a înregistrat un sensibil recul. Numeroase companii și-au redus activitatea. Și pentru ca sacrosanctul «tabu» al profiturilor să nu fie atins, businessmenii au recurs la restrîngeri de personal sau au renunțat să mai angajeze. Printre cei afectați — savanți, «elitele» și în primul rînd tinerii. «10% dintre laureații care au părăsit universitățile vara trecută — arată revista britanică «The Economist» — nu au încă un

(Continuare în pag. 26)

Poate nu întîmplător de la anticul Colosseum către Universitatea din Roma: amplă demonstrație cerînd o reformă de structură a sistemului de învățămînt în Italia.

de Ioan GRIGORESCU

georgica socialistă

Ori de câte ori străbat Dobrogea la vremea când recoltele se coc, nu mă pot împiedica să invoc Georgicele lui Vergiliu. Este în acest minunat poem închinat muncii omului și bucuriei de a cultiva pământul ceva ce întrece prin frumusețe și măreție tot ce s-a scris de două mii de ani încoace pe această temă. Dar agricultura socialistă își reclamă «Georgicele» sale, o cântare pe măsura țărânului nou și a faptelor sale. Căci țărânii lui Vergiliu, sclavi în cea mai mare parte, erau doar niște bieți oameni aserviți naturii care încă nu învățaseră s-o disciplineze și să și-o aservească. Ce dădea Demetra, din clipa eliberării zeiței Persefona de sub imperiul lui Hades, până când tenebrele frigului și ale întunericii i-o răpeau din nou, era milă cerească, la pronia lui Eol, zeul vînturilor, al secetei și al uscăciunii.

La ceasul recoltei, Dobrogea socialistă este un adevărat miracol al pământului românesc. Nicăieri mai pregnant ca aici nu simți ce-a însemnat descătușarea forțelor creatoare ale țărânimii române, căci a vorbi despre o Dobrogea mănoasă la trecut pare o absurditate. Pământul acesta parcă a păstrat un blestem ancestral, obligându-l cîndva pe om să se împace cu «ariditatea» lui, să-l considere impropriu unei mari agriculturi, sterp cenușiu-albicios, vînt și pulbere, ciulini rostogoliți de hîrjoana neîntreruptă a lui Eol care parcă pe aici își stabilise imperiul. Între cele două războaie mondiale toponimia locurilor era de o amară ironie, toată familia regală a Hohenzollernilor nășe cite un sat, și numele lor simandicoase sunau parcă în derîdere. Prinții, prințisorii, cumetrii și cumetrele capului încoronat botezaseră așezările umile dînd toponimie regală unei mizerii coloniale. «De unde ești?» — întrebai vreun cioban care își mîna caprele pe coclaurile sterpe de sub Hercinici. Și răspunsul venea ca o înjurătură: «Din Principesa Ileana!», sau: «Din Principele Nicolae!» N-aș zice că suna mai pompos decît vorbele celor care i-au răspuns lui Bogza că erau din Stelian Popescu; în acea Dobroge însă ridicolul expresiei căpăta proporții monumentale.

Dacă ar fi să explic succesul agriculturii dobrogene, n-aș folosi decît patru cuvinte: vrednicia, activismul, mecanizarea și irigația. Ordinea lor poate fi inversată, dar unul fără celălalt nu poate explica totul. Un al cincilea cuvînt se impune însă de la sine, ca o condiție sine-qua-non: cooperativizarea. Căci lupta angajată aici de om cu zgîrcenia solului și cu forțele oarbe ale naturii nu mai era pe măsura individului, ea îl depășea puțința și numai prin transformarea în realitate a dictonului «unirea face puterea» s-a putut ajunge la o atît de radicală schimbare a feței pământului. Un drum prin Dobrogea este întotdeauna reconfortant, măcar prin străbătarea peisajului revitalizat deși, dincolo de el, te simți atras să încerci a cunoaște ce transformări a adus această copleșitoare prefacere în condiția umană a dobrogeanului, în ceea ce nu se poate vedea decît printr-o adîncă introspecție în viața colectivităților.

Am străbătut Dobrogea în lung și în lat, după secerișii piinii, cînd plugurile răsturnaseră brazdă nouă și, din pământul reavăn își scoteau colții semințele celei de-a doua culturii. La Baia se înălțau adevărate catedrale din baloturi de paie, cohortele treierătoarelor se întorceau în nesfîrșite convoaie la bazele lor, pe dealurile de la Țariverde zvîcneau aripile de apă ale arzezienelor, coceanul porumbului era cît incheietura pumnului, floarea-soarelui se încovoia sub roata semințelor grase, ferme cu zeci de mii de vite mișcau piepții dealurilor, ciulinii se duseseră pe pustii, iarba era grasă ca în descrierile lui Cantemir, un aer de tihnă, de bucurie profund omenească stăpînea firea și oamenii întîlniți aveau pe chipuri mîndria satisfacției. Unde era Dobrogea de altădată, norii de colb gălbui, albul de cretă al măgurilor, sărăturile din văi, casele de chirpici, roțile de bălegar pentru ars în cuptoarele cu piine de sponci, gardurile din bolovani, ochii înroșiți de pulbere, boturile vitelor costelive însingerate de mușcătura scaieților? O posibilă Georgică socialistă care s-ar datora penei unui bard ce nu poate să mai întîrzie mult, ar trebui să răspundă la toate acestea și să nu uite că ancestralul blestem al Dobrogei a fost ridicat prin sfințirea acestor locuri de cinci cuvinte care au lucrat împreună ca degetele unei palme trudite...

AI PARTE- AI CARTE

◀ Sute de milioane de dolari pentru înarmare, pentru războiul din Vietnam. Pentru învățămînt, de zeci de ori mai puțin... Tinerii protestează.

▲ Un sistem reglat ce prezervă «elitelor» dreptul la studii superioare. «A trimite un fiu sau o fiică la un colegiu sau universitate de stat de patru ani costă anual o sumă egală cu două treimi din veniturile totale ale unei familii modeste». (Oficiul federal al educației din S.U.A.)

▼ Protest, prin ocuparea clădirii instituției de învățămînt, pînă și la tradiționala «London School of Economics». Peisaj tot mai frecvent în universitățile și colegiile din Occident.

serviciu stabil; acum 5 ani acest procent era doar de 5%. Anul viitor cifra ar putea să se dubleze față de nivelul actual... Șomajul în rîndurile intelectualilor a atins proporții neașteptate. Ocupîndu-se de cauzele care întîrein acest fenomen, aceeași revistă notează în continuare: «Aproape fiecare mare companie britanică și-a redus substanțial recrutările de diplomați universitari, în timp ce «producția de laureați» a crescut cu 7% anual. În medie, industria din sectorul privat a recrutat între 15 și 20% mai puțin laureați în 1971 decît în 1970».

«Wall Street Journal» afirmă: «Anul acesta este groaznic pentru absolvenții universităților americane... Niciodată în ultimele două decenii angajarea tinerilor licențiați nu a ajuns la un indice atît de coborît». Prestigioasa Universitate Harvard — unde costul studiilor și al întîrzierii urcă pînă la 10 000-12 000 dolari pentru un an de studiu — înregistrează un bilanț depriment: 35% dintre absolvenții ultimilor 5 promoții nu au găsit plasament.

Traducînd în cifre fenomenul șomajului în rîndurile absolvenților de facultăți, ministrul american al muncii anunța în luna martie 1971 că numărul șomerilor intelectuali se situează între 50 000 și 65 000.

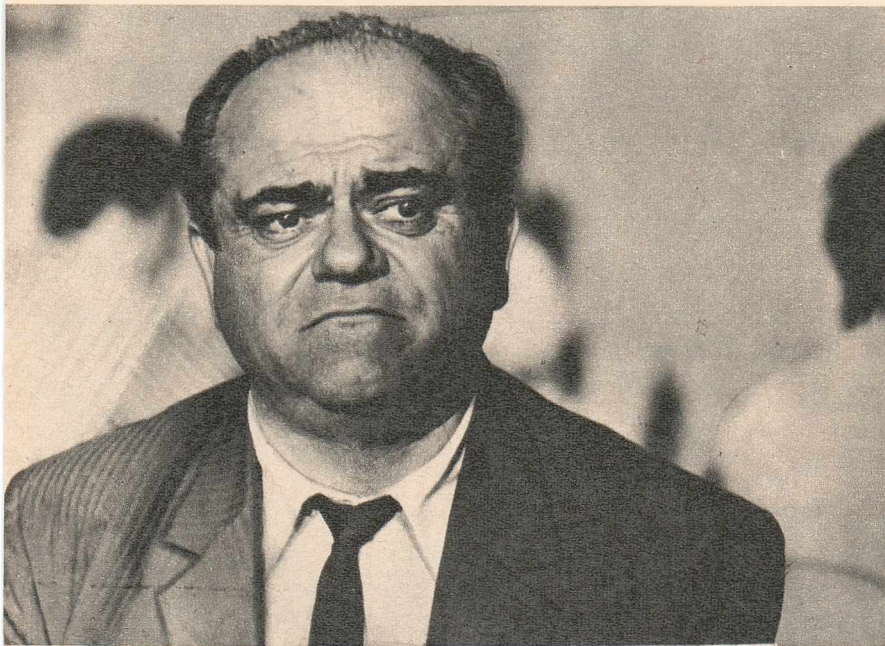
Într-un asemenea climat social, mînați de spectrul ratării, refuzați de societate și înstrăinați de condiția umană, afectați printr-o primă de consecințele negative ale dezechilibrului social, incapabili de a se realiza în condițiile unei societăți blocate în propriile contradicții, unii tineri, cu idealurile prea devreme năruite, eșuează pe tărîmul beției albe sau al violenței. Alții rătăcesc în căutarea unei noi ordini sociale, încă nu întotdeauna bine deslușită pentru ei, dar oricum alta decît cea existentă.

Dincolo de toate acestea însă, se dezvoltă — ca o tendință care se afirmă cu tot mai mare forță — o amplă mișcare de protest și revendicativă în rîndul maselor de tineri. Tinerii revendică schimbări profunde în structurile sociale, în sistemul de învățămînt (îndeosebi pe linia democratizării acestuia), drepturi sociale elementare — la muncă, la instruire, la asistență medicală etc. — dreptul de a participa la luarea deciziilor, în special în legătură cu problemele ce-i privesc în mod direct. Este, de altfel, conținutul principal al mișcărilor tineretului din Franța, al celor din Italia sau alte țări occidentale din ultimii ani. Tinerii protestează tot mai manifest împotriva războiului, a cursei înarmărilor, a manevrelor cercurilor imperialiste de a ține sub dominație țări și popoare. Ce poate fi mai elocvent, de pildă, în acest sens decît ușașul val de demonstrații de protest din S.U.A. împotriva agresiunii din Vietnam, demonstrații la care alături de alți tineri s-au găsit în primele rînduri studenți de la diferite colegii și universități — altădată considerați «generația tăcută» a Statelor Unite?

FILMUL ROMÂNESC

FATĂ ÎN FATĂ CU ACTUALITATEA

«Așteptarea» —
portretul
emoționant
al unui
contemporan.

Prima mare făgăduință a cinematografului a fost aceea de a se constitui, prin excelență, ca o oglindă a zilei trăite.

Prima lui hrană a fost realitatea momentului. După ce a trecut umirea, după ce i-au cunoscut puterile, oamenii l-au obligat să nu-și părăsească menirea de a fi o imensă și neînfrizată răstărire a contemporaneității, cu întrebările, neliniștile și certitudinile ei. Multe dintre operele de aur ale celei de-a șaptea arte s-au născut ca un reflex al mișcărilor epocii, au luat ființă tocmai din foamea de actualitate a cinematografului, cea mai dinamică și nervoasă dintre arte, cea mai pregătită să reacționeze imediat la solicitările vieții. Desigur, nu întâmplător filmul politic a devenit în ultimii ani una dintre liniile de forță ale cinematografului mondial: politica înseamnă astăzi atitudinea activă a tuturor forțelor înaintate față de destinul oamenilor, al societății, al ideilor progresiste. Succesul, prestigiul de-a lungul anilor, al școlilor de film aparținând țării socialiste se datorește pregnanței cu care noul cinematograful depunea mărturie emoționantă despre o societate structural deosebită, despre oamenii ei. Filmul românesc a înregistrat eforturile celor mai buni cineaști ai săi de a capta dimensiunile prezentului socialist, iar unele realizări sînt lăudabile, dar inconsistența unei preocupări continue și substanțiale a tuturor celor ce lucrează în cinematografie a avut drept rezultat succese parțiale și răzlețe ce nu pot alcătui un semn vital al cinematografului noastre. În înținirea de lucru cu cineaștii, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** arăta că «din totalul filmelor pe care le-am realizat un număr prea mic abordează cu profunzime și curaj problemele contemporane». Ceea ce ni se cere așadar, în primul rînd, sînt filmele adînc angajate, cele în stare să stea cu capul sus în fața celor mai înalte unități de măsură: plenitudinea efortului nostru creator, spectaculoasele deveniri ale anilor din urmă, așa cum sînt afirmate ele într-o țară care cunoaște un ritm de dezvoltare dintre cele mai ridicate din lume. Cinematografia și-a acordat un lung răgaz în drumul ei spre maturitate, un mult prea prelungit moment de reflecție asupra ei însăși și prea scurte intervale de activitate concretă, la obiect. Sînt alții de puține filmele care rezistă unui examen exigent, filmele de dezbateri cu motivații interioare, nu purtînd lustrul superficialilor ciocniri de moment, imaginate în grabă. La vremea lor, creații ca **Subteranul** (Virgil Calotescu), **Apoi s-a născut legenda** (Andrei Blaier), **Gioconda fără suris** (Malvina Urșianu) anunțau un punct de pornire vrednic de luat în seamă, pasiunea de a descoperi o spiritualitate proas-

pătă, a omului care se definește prin atitudinile sale esențiale, munca, responsabilitatea. În condițiile în care, potrivit indicațiilor secretarului general al partidului nostru, va trebui ca pînă în 1972 să realizăm cel puțin 25 de filme pe an, creațiile inspirate nemijlocit de actualitate vor trebui să predomină cu hotărîre, nu să poată fi numărate pe degetele unei singure mîini. Vastul program de ridicare a conștiinței socialiste elaborat de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, expunerea la Consfătuirea de lucru a activității de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative conțin indicații de o excepțională valoare teoretică pentru circuitul ideilor proprii artei noastre, relevă în spiritul unei exemplare analize dialectice mutațiile esențiale ce însoțesc procesul edificării socialiste. Cinematografia noastră este dator să restituie spectatorilor, tuturor, chipul contemporanului nostru, omul care muncește într-o lume aflată sub semnul stabilității și al încrederii, omul conștient că îi stă în propriile lui puteri să asigure trăinicia și noblețea valorilor.

Afirmarea unui astfel de erou nu presupune cîtuși de puțin un proces liniar și idilic. Nici o lege obiectivă nu ne poate scuti de tensiunea umană, de frămîntările, încordările lucidității și examenele de conștiință ce însoțesc transformarea în realitate a unei posibilități. Mai mult decît oricare altă artă, filmul — înzestrat din naștere cu o sănătoasă lăcomie de a nu scăpa tresăririle realității — este capabil să devină seismograful cel mai sensibil al actualității. Efortul de a urmări cu ochii larg deschși, cu discernămint, sensurile adînci ale actualității trebuie să se înfînească cu strădania de a lungă ispită modelor efemere, tentația unor simboluri și imagini mi-

tice străine realităților noastre. Dacă fericierea artei filmului — în esența sa — este aceea de a răspunde pe loc unor întrebări ale epocii, blestemul său este acela de a se lăsa înșelată de semnele exterioare, de a lua unele semnificații drept o stare de fapt. Unele pelicule occidentale perfect alcătuite, seducătoare în ambalajul lor rafinat colorat, marcă nelindoielnică a societății de consum, sînt victime ale acestei contradicții, — tragice, i-aș spune — ale acestei «splendori și mizerii» a cinematografului. Cîteva ecouri și-au făcut apariția și în filmele noastre, aducînd cu ele firave conflicte sentimentale petrecute în decoruri spectaculos-moderne ce voiau să acre-

diteze «o prezență intelectuală», chinute dileme existențiale, jalnice ca orice act de mimetism, susținute artificial prin discuțiile sofisticate și extazierile estetice — lipsite de adevărata probitate și sinceritate intelectuală — brodate de unii cronicari. În perimetrul atît de lărgit al viitoare noastre producții de filme își vor găsi locul, fără îndoială, toți cei care au un cuvînt de spus, adevăratele talente. La ora de față, se află pe platouri mulți dintre regizorii noștri cei mai înzestrați, aparținînd generației de mijloc sau celei tinere. Creațiile lor sînt așteptate cu legitimă încredere.

Magda MIHĂILESCU

«Diminețile unui băiat cuminte»
sau răspunderile tineretului.

«Asediul» — o nouă realizare a cinematografului noastre (scenariul — Corneliu Leu, regia — Mircea Mureșan).

«Apoi s-a născut legenda» — oameni adevărați, cu bucuriile, împlinirile și neîmplinirile lor.

de Constantin POPESCU

DONAT Robert

Actor de film anglo-american, născut la Withington (Manchester-Anglia), la 18 martie 1905; mort la Londra, la 8 iunie 1958. Debutază ca actor de teatru în 1924 și opt ani mai târziu ca actor de film în *Men of Tomorrow* de Leontine Sagan, fiind apreciat de la început pentru distincția sa, pentru jocul său discret, pentru ușurința cu care știa să treacă de la comedie la dramă, de la poveștile romantice, de epocă la filme contemporane, profund realiste. A fost astfel ofițerul de gardă al lui Laughton în *Viața intimă a lui Henry VIII*, a fost Conte de Monte Cristo; detectivul amator din 39 de trepte de Hitchcock; castelanul din *Fantome de vnzare* de René Clair; reporterul din *Contesa Alexandra* de Feyder, partener al Marlenei; doctorul din *Citadela* de Cronin, r.: King Vidor; profesorul din *Adia, d-le Chips*, răsplătit cu Premiul Oscar; marele om de stat englez în *The Young Mr. Pitt*; și mulți alți eroi diverși în filme ca: *Perfect Strangers*; *Winslow Boy*; *Magic Box*; *The Inn of the Sixth Happiness* ș.a.

DONEN Stanley

Regizor american de film, coregraf, scenarist, balerin, născut la Columbia (South Carolina), la 13 aprilie 1924. După absolvirea universității din South Carolina, debutează în teatrul muzical ca balerin în revista *Pal Joey* de John O'Hara, alături de Gene Kelly. În 1942 ia pentru prima dată contact cu filmul, ca balerin, în musicalul *Best Foot Forward*, devenind apoi asistent-coregraf pe lângă specialiști ai genului ca: Charles Walters, Don Loper, Jack Donahue și mai ales fostul său coleg Gene Kelly, cu care va colabora, ca egal, la coregrafia filmelor: *Cover-Girl (Madelul)*; *Anchors Aweigh*; *Take Me Out to the Ball Game*. Tot lângă Gene Kelly va debuta în regie cu: *On the Town* (1949) cu G. Kelly și F. Sinatra, cap de serie al unor faimoase musicaluri ale anilor '50, ca: *Royal Wedding* cu Fred Astaire (1950); *Cintind în ploaie* cu G. Kelly (1952); *Șapte mirese pentru șapte frați* cu Howard Keel (1954); *It's Always Fair Weather* (1955) cu Cyd Charisse, G.

Kelly; *mutră nostimă* cu F. Astaire, Audrey Hepburn (1956); *The Pajama Game* cu Doris Day (1957); *Damn Yankees* (1959). În ciuda unei primiri entuziaste din partea publicului și a criticii, S.D. abandonează voluntar filmele muzicale, genul în care a creat opere de neuitat, pentru a se consacra exclusiv comediei, unde a demonstrat de asemenea calități indiscutabile. Amintim: *Deep in my Heart* (1954) cu Merle Oberon; *Kiss Them For Me* (1957) cu Cary Grant, Jayne Mansfield; *Indiscreet* (1958) cu Ingrid Bergman, Cary Grant; *Daccapo appassionata* (1959) cu Yul Brynner, Kay Kendall; *The Grass is Greener* (1960) cu Deborah Kerr, Cary Grant; *Șarada* (1963) cu Audrey Hepburn, Cary Grant; *Arabesque* (1965) cu Sophia Loren, Gregory Peck; *Two for the Road* (1968) cu Audrey Hepburn, Albert Finney; *Fantasma (id.)* cu Dudley Moore, Peter Cook; *The Staircase* (1969) cu Richard Burton, Rex Harrison.

DONLEVY Brian

Actor american de film și teatru, de origine irlandeză, născut la Portadown County (Eire-Irlanda), la 9 februarie 1903. Își începe cariera artistică în teatru, pentru ca în 1929 să-și încerce norocul și în film, în *Mother's Boy*, apoi în *Gentlemen of the Press*. După aceste experiențe revine la teatru, pentru a reintra în film 6 ani mai târziu, solicitat de Howard Hawks pentru un rol de compoziție din *Barbary Coast*. Devine unul dintre cei mai cotați actori antipatici ai Hollywoodului, ideal pentru roluri de gangsteri, de șantașiști, intriganti, deși mulți regizori se încapăținează să-i încredințeze personaje mai complexe, la rigoare chiar eroi pozitivi. Demonstrează că poate fi un personaj negativ de stil și mare forță expresivă în filme ca: *Misiunea locot. Perry*; *Jesse James*; *Focul din Chicago*; *Beau Geste*; *Destry*; *Billy the Kid* etc... dar și un erou simpatic, în *Minciuna* de Preston Sturges, în *In umbra gloriei*, de Wellman, în *Gentleman after Dark* sau *The Remarkable Andrew*.

Dar abia Fritz Lang va ști să-i dea posibilitatea să creeze un personaj admirabil în *Și căldii mor* (1943), cel al medicului ceh, șef al rezistenței în Praga ocupată de nașiți, incontestabil cel mai bun rol din cariera sa. A turnat de atunci și pînă azi un număr imens de filme, apărind des și la TV în diverse seriale. Vom mai aminti dintre filmele sale: *Canyon Passage*; *Revolta blestematilor*; *Song of Scheherazade*; *Kiss of Death*; *Command Decision*; *Never so Few*; *Hostile Guns*; *Rogue's Gallery* etc.

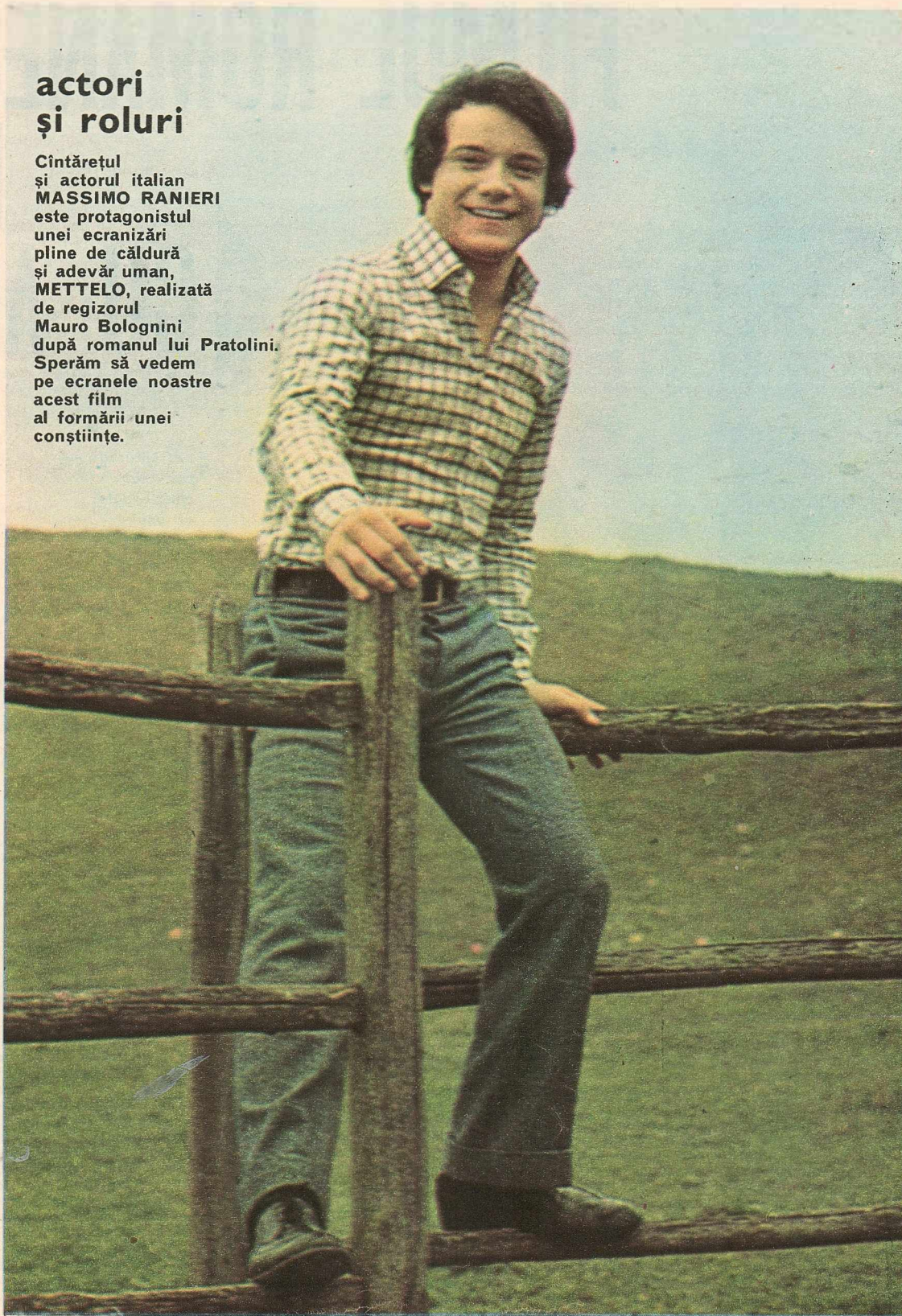

DONSKOI Marc

Regizor sovietic de film, născut la Odessa la 12 martie 1897. Poate cel mai important cineast din vechea generație, al Uniunii Sovietice și, fără îndoială, singurul mare traducător al lui Gorki pe ecran. Ezită între medicină, drept, muzică și literatură pentru a se dedica finalmente filmului, mai întîi ca scenarist amator, apoi ca absolvent al clasei de regie a lui Eisenstein, ca actor și regizor de film. Se impune atenției criticii și publicului cu filme ca: *Într-un mare oraș* (1928); *Dandy-ul* (1929); *Prețul unui om (id.)*; *Tărmuri străine* (1930); *Focul* (1931); *Cîntecul fericirii* (1934), dar cu-onoște gloria mondială de-abia între 1938 și 1940, datorită faimoasei sale trilogii despre Gorki: *Copilăria lui G.*; *La stăpîni și Universitățile mele*. Lirismul, adîncul umanitarism, realismul operei sale se vădesc în filmele sale ulterioare inspirate fie din marile prefaceri sociale: *Așa s-a călit oțelul* (1942), fie din tragicele evenimente ale războiului: *Curcubeul* (1944); *Neînfrîntii* (1945); *distins cu Medalia de aur la Veneția, sau din comoara nescăpată a literaturii lui Gorki: Mama* (1956) și *Fama Gordeev* (1960). Pe aceeași linie de largă respirație artistică și omenească se situează și filmele: *Învățătoarea din Satrii* (1947); *Alitet pleacă în munți* (1950); *Minzul care plînge* (1957); *Bună ziua copii!* (1962); *Înmă de mamă* (1966) etc... Marc Donskoi contează printre marii maeștri ai cinematografului contemporan.

actori și roluri

Cîntărețul și actorul italian MASSIMO RANIERI este protagonistul unei ecranizări pline de căldură și adevăr uman, METTELO, realizată de regizorul Mauro Bolognini după romanul lui Pratolini. Sperăm să vedem pe ecranele noastre acest film al formării unei conștiințe.

„REGIZORUL DE FILM - UN PEDAGOG“

declară Serghei GHERASIMOV

O ținută sportivă, de cazac, o prezență seducătoare în discuții și o prolifică activitate pe platou — iată ceea ce îl caracterizează pe Serghei Gherasimov la cei 65 de ani cîți a implinit de curînd. Gherasimov este, în cinematografia sovietică, veteran, dar unul de un tip deosebit, care în șapte ani a dat o trilogie de lung metraj în două serii și a desfășurat o neobosită activitate de pedagog în cadrul clasei pe care de mai bine de două decenii o conduce. Iată

de ce prima noastră întrebare i-a fost adresată lui Gherasimov-educatorul:

— V-ați consacrat ca unul dintre pedagogii cinematografiei sovietice actuale, ca unul dintre reputații ei creatori de actori. Multe dintre vedetele de azi vorbesc cu recunoștință de perioada de formare petrecută în preajma dv. De altfel, a juca într-un film pe care-l semnați ca regizor este considerat de orice interpret o mare șansă, fiindcă

de C.N. CONSTANTINIU

o săptămână cu sport

● Urmărind o competiție sportivă pe ecranul televizorului — în care ești obligat de operator să asisti la momente esențiale, la detalii, într-o concentrație de valoare a experimentului în fizică — ai revelația unor sensuri estetice și morale. Campionatele europene de atletism au întrecut în interes, timp de o săptămână, jocul de-a baba oarba al omuleților și gigantilor — de un ridicol acceptat — printre cutii de conserve și picioare de poliști tembeli. Și nu întotdeauna superbe trupuri au urcat pe podiumul medaliilor. Am văzut oameni într-un admirabil efort, detașându-se, prin frumusețea încordării supreme, de condiția noastră obișnuită. Am văzut explozii umane de bucurie de-a dreptul tulburătoare pentru conștiințele plate, am văzut momente de neverosimilă coregrafie aeriană, într-o mișcare unică și nerepetabilă, am văzut impresiunile acceptate a înfringerii egale ca sens etic cu exultarea clipei victorioase.

De fapt nici n-au existat învingători și învinși căci în calculul infinitezimal al secundelor sau al milimetrelor n-au intrat nici un moment în discuție facilitățile ori compromisul, actul de lașitate ori delațiunea.

Poate că frumusețea întrecerilor sportive — dincolo de pasiunile pentru calcule aritmetice — stă și într-o anumită dimensiune morală ideală.

Sportul ne întoarce spre adevărurile primordiale.

Nevoia de sport a omului ține și de puritate dar și de vitalitate, iar pentru cei care privesc, de ce n-am recunoaște-o, e o sugestie a autodepășirii chiar numai într-un simplu exercițiu spiritual făcut fără premeditare.

Micul ecran are avantaje incontestabile. Pe stadion, dialogul interior e mult diminuat. Stadionul se încorporează unei psihologii generale, în care domină entuziasmul colectiv. Și pierzi tocmai ceea ce determină reflecția: momentele esențiale, momentele unice, pe care camera de luat vederi, ca și în film, ți le oferă generoasă.

● Ce trist și deplorabil poate fi câteodată umorul. Cât de inuman și spelb. Spectacolul muzical-distractiv de simbătă 14 august ne-a prilejuit o nouă întâlnire cu vedete ale muzicii noastre ușoare. Într-adevăr vedete. Margareta Pîslaru și Aurelian Andreescu sînt personalități distincte, formate, cu un înalt grad de profesionalitate, obținut prin exercițiu intens și, bineînțeles, vocație. Dar între aparițiile cîntăreților de muzică ușoară s-a strecurat, s-a furisat, s-a insinuat un umor de o banalitate agresivă, punînd în dificultate actorii (actori cunoscuți de ce, Doamne, nu au tăria sufletească de a refuza asemenea roluri), telespectatorii, operatorii, regizorul, în sfîrșit genericul de la un capăt la celălalt. Coca Andronescu, amintindu-ne cînd pe Tanța cînd pe Coca Andronescu, își împărțea vizibilele eforturi de interpretare a unui text fără sare și piper cu Dem. Savu, figurant «ab inițio» în textul autorilor (care, probabil, n-au mai avut «suflet» pentru două personaje); în sfîrșit, victimele celui de-al doilea text (era și Dem Rădulescu) au reprodus un mai vechi truc de automatism verbal (nevasta care-și «pisează» soțul cu întrebări cretine, nelăsîndu-l să-și termine lectura cărții începute; într-o altă ipostază nu era lăsat să doarmă) într-o totală plictiseală și lipsă de interes, echivalente cel mult cu valoarea textului.

Nu pretindem invenții uluitoare, nu se nasc mari umoriști în fiecare zi, dar este necesară o selecție mai atentă, și dacă nu avem la îndemînă texte acceptabile, încă mai putem trăi, cîteva decenii, din ce-a scris «neea lancu». Căldură mare, domnule!

● Ultimele emisiuni folclorice ne-au adus din nou satisfacția autenticității (Cîntece și dansuri din Maramureș; cu o săptămînă în urmă, o nuntă în Moldova).

Autenticitate a cîntecului, mai ales. Au dispărut «aranjamentele» muzicale, punerea în scenă operetistică. Cadrul natural, vocile înregistrate în evoluția lor firească, pură, au potențat marile virtuți muzicale ale poporului nostru. Ritmurile de melopee ori strigătul înfiorat, melodia domoală ca și apele podișurilor transilvane au reconstituit, muzical, un cadru de viață nealterat, sentimentele profunde, dramatice uneori, alteori tonifiante, care definesc sensibilitatea vie a țărănilor maramureșeni. Este un merit al televiziunii și al celor care realizează emisiunea «Vetre folclorice» (de astă dată, Theodora Popescu și Marianti Banu) de a fi depășit «folclorismul» de paradă, intervenția «cultă» în spațiul muzical ca și în cel scenografic. Poate că în unele înregistrări va fi totul surprins fără nici o intervenție din afară, direct de la sursă, așa cum pe clinul unui munte, un operator pasionat urmărește jocul neastîmpărat al caprelor negre.

știți să faceți din fiecare rol episodic o prezență memorabilă. Cum izbuteți aceasta?

— Orice regie — ca profesie — este o muncă de pedagog! Nici nu mi-aș putea imagina, măcar, pedagogia izolată de propria-mi creație sau pe regizor în afara pedagogiei. Desigur că măsura în care regizorul poate influența asupra materialului uman actoricesc e diferită, depinde, în general, de priceperea lui, de însușirile, de talentul său. În ce mă privește, simt mereu nevoia să-l apropiu pe interpret de propria mea concepție, să-l fac să mă înțeleagă, nu să fie un executant orb. A-i arăta cum să acționeze, cum să-și țină miinile, cum să-și întoarcă fața mi se pare pur și simplu stupid. N-aș ști să fac asta și nici n-aș dori să-l învăț. Incomparabil mai interesant este să-l constrîngi pe actor să fie autorul propriului său rol. Desigur că am să-l conduc tot timpul, provocîndu-l însă la o activitate proprie, la o proprie pătrundere în existență și atunci natura i se va dezvălui fără artificii, ca și cum l-aș fi surprins cu camera ascunsă... Cel mai frecvent se întîmplă asta cu actorii neprofesioniști cu care am lucrat mult în ultimele mele filme. La drept vorbind, nici nu-i o noutate, o făceam eu însumi încă din anii '20, au preluat-o și italienii în perioada lor neorealistică. În atelierul nostru din studio am pus o inscripție-deviză: «Mă oblig să fac din orice om un actor!» Și asta nici măcar nu-i atât de complicat pe cît pare. La drept vorbind, performanța ar fi să faci din fiecare actor un OM! E greu, dar acesta ar trebui să fie obiectivul central al muncii noastre. Să-l convingi pe actor că nu e nici figurant, nici mecanism, ci personalitate care are tot dreptul să se certe cu mine, să controvezeze și ale cărui opinii, dacă mi se par interesante și la obiect, eu pot chiar să mi le însușesc.

— În *Ziaristul* ați lansat o tînră actriță, pe Tilicikina, într-un memorabil personaj de reporter inert, fără dragoste de profesie. În ultimul dv. film, în *Lingă lac*, am recunoscut-o pe actriță într-o eroină construită după același tipar. ...Nu găsiți că repetarea este, cumva, în dezacord cu pedagogia?

— Dacă este să aducem în discuție *Ziaristul* și *Lingă lac*, atunci trebuie să precizez că, în general, primul film n-a fost decît un experiment în vederea celui de-al doilea. Asta privește cu atît mai mult personajul Tilicikinei. El plăcuse mult publicului. Am primit și unele îndemnuri din partea spectatorilor: «Mai arătați-ne-o pe fata aceea! Dorim să știm ce-a mai fost cu ea...» Nu ne-a fost deci greu ca, venind în întîmpinarea publicului, s-o trecem într-un alt film, cu întreg bagajul ei de probleme, cu caracterul ei.

Poate că după acest rîm bun vor fi alții care vor dori să știe ce s-ar mai fi putut întîmpla cu personajul Belohvostikovei, protagonista din *Lingă lac*... Atunci o vom readuce într-un alt film. De ce nu? Caracterul uman e un lucru interesant de urmărit. Și nu sînt, eu, primul care îl face să circule dintr-o operă în alta.

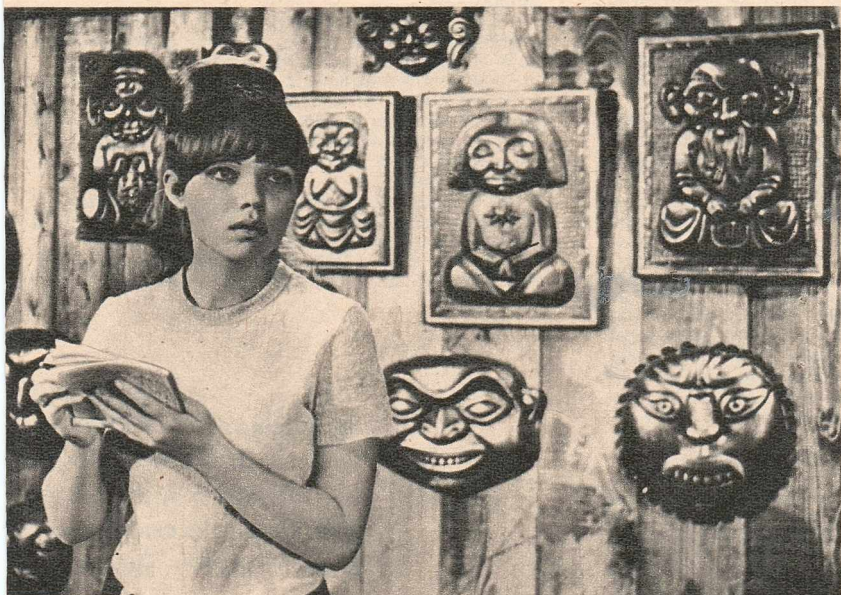
— Credeți însă ca actrița aceea, Tilicikina, ar fi putut juca tot atît de bine și un alt personaj?

— Tilicikina n-a făcut parte din clasa mea, nu mi-a fost elevă; ca urmare, nu-i cunosc gama. Personajul meu s-a născut, contemplînd-o. L-am privit buzele căzute, i-am urmărit privirea inertă, cuta de lingă gură așa cum apare ea în toate zilele — și, pornind de la aceste cîteva detalii, am creat în jurul ei un personaj. Aceeași actriță a jucat însă într-un film gruzin cu totul altceva: imaginați-vă silueta unei milițiene însărcinate, dirijînd circulația. A fost ceva foarte comic și actrița s-a achitat admirabil în paradoxala situație.

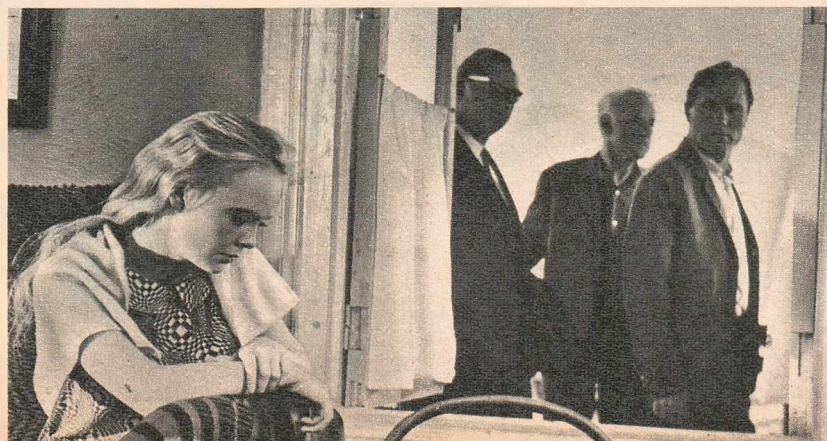
— Care este metoda pe care o utilizați în munca cu actorul?

— N-aș putea generaliza! Într-un film jucat de Sukșin, de pildă, el va fi foarte personal, fiindcă discuția dintre noi are loc de la egal la egal. El e regizor, e un foarte bun scriitor, a crescut sub ochii mei în clasa lui Mihail Romm, a jucat mult încă de pe băncile școlii. Cu el am lucrat absolut pe neobservate, în convorbiri prelungi și plăcute, perfecționînd în comun dialogurile. Absolută democrație! Belohvostikova, pe care o considerăm absolut nepregătită pentru un rol principal, m-a uimit prin capacitatea ei de intuiție. Fruntea ei înaltă nu e un accident, sub ea încap foarte multe lucruri, are un gust foarte fin și foarte sigur, trebuie numai să pătrundă taina episodului respectiv, pentru a deveni veridică. Eu îi explicam ce doresc, ea îmi răspundea «înțeleg!» și juca. Alt fel lucram desigur cu Oleg Jakov, un om cu un stagiou foarte îndelungat în meserie. Sistemul era: «Rezolvă singur! E rolul tău!... Eu voi face, ca întotdeauna, doar controlul de calitate». Bineînțeles că în prealabil aveam discuții în cursul cărora rolul se contura pe nesimțite. În ce-i privește pe neprofesioniști, sigur că e mai complicat, dar principiul rămîne același. O atmosferă cît mai aproape de viață și o cameră discretă. Cum au simțit prezența camerei, cum încep să interpreteze de dragul aparatului, totul se destramă, firescul pierde. Așa lucrăm, așa căutăm adevărul. Fiecăruia, metoda potrivită!...

Interviu realizat de T. CARANFIL

◀ Una dintre ultimele descoperiri ale pedagogului Gherasimov, Valentina Tilicikina.

◀ Belohvostikova în filmul «Lingă lac».

Presupunem că foarte puțini la număr sînt bucureștenii, ca și cei ce s-au abătut măcar 24 de ore prin Capitală, care să nu fi avut curiozitatea să cunoască complexul hotelier «Intercontinental» București, realizare prestigioasă a timpului nostru. Dar ciți dintre ei știu de unde au fost extrase și cine a prelucrat giganticele cantități de marmură folosite aici?

Tocmai în scopul aflării cît mai multor amănunte în legătură cu activitatea CENTRALEI INDUSTRIALE A CERAMICEI DE CONSTRUCȚII ȘI A MARMUREI — organism aparținînd de Ministerul Industriei Materialelor de Construcții — am solicitat unele date tovarășului ing. Alexandru ȘTEFAN, directorul general al centralei.

— **V-am ruga, tovarășe director general, să ne prezentați profilul activității centralei dv. și a unităților pe care aceasta le coordonează.**

— CENTRALA INDUSTRIALĂ A CERAMICEI DE CONSTRUCȚII ȘI A MARMUREI-BUCUREȘTI coordonează, îndrumă și urmărește activitatea a 22 de întreprinderi industriale cu produse de materiale de construcții, începînd cu produsele de marmură, continuînd cu cele de ceramică fină și terminînd cu cele din ceramică brută.

— **Sesizabilă, de la bun început deci, diversitatea gamei produselor realizate de aceste unități. O selecție mai judicioasă, în prezentare, credem că se impune de la sine.**

— Normal. Două dintre întreprinderile centralei realizează produse din ceramică fină pentru construcții: obiecte sanitare din porțelan, plăci din faianță, plăci ceramice glazurate și din gresie, precum și tuburi din gresie ceramică pentru canalizări. Produsele din ceramică brută — cărămizi și blocuri ceramice, țigle, blocuri cu agregate ușoare, cahle de teracotă — sînt realizate în alte 18 unități ale noastre, iar alte două sînt profilate pe lucrările de exploatare, prelucrare și montare a marmurei de construcții.

— **Care sînt produsele ce se impun pe piață mai pregnant? Care sînt solicitările mai frecvente?**

— Este cunoscut faptul că ponderea cea mai mare a materialelor de construcții este îndreptată spre realizarea investițiilor noi. Cu toate acestea, populația de la orașe și sate solicită importante cantități de materiale de construcții, realizate de unitățile centralei noastre, atît pentru construirea de locuințe personale și anexe gospodărești, cît și pentru reparația și între-

ținerea actualului fond de locuințe. Prin rețeaua de desfacere a magazinelor M.C.I.-ului și ale Centrocoopului — în unele cazuri și direct de la întreprinderile producătoare — se desfac către populație importante cantități de obiecte sanitare, plăci ceramice glazurate, plăci de gresie, cărămizi și țigle, blocuri cu agregate ușoare, cahle pentru teracotă, dale și plăci de marmură etc.

— **Dacă s-ar face un sondaj inopinat în rîndurile cumpărătorilor, care credeți că ar fi opinia beneficiarilor dv. în legătură cu activitatea dv.?**

— Din experiența de pînă acum putem afirma că, în general, reacția cumpărătorilor față de produsele centralei noastre ne-a fost favorabilă. Atunci cînd atît beneficiarilor din sectorul socialist cît și celor din sectorul particular le-au fost satisfăcute, la termen, cererile sau au găsit în magazine și depozite produse solicitate — care să le satisfacă exigențele, atît din punct de vedere calitativ cît și estetic — natural că satisfacția a fost deplină. Evident că mai sînt carente. O respectare riguroasă a livrării mărfii, din partea producătorilor, la termenele prevăzute în contracte reprezintă o cerință imperios necesară promovării unui comerț în care relația ofertă-cerere să conlucreze perfect.

— **Ce produse noi se prevăd a se lansa?**

— În afară de preocuparea permanentă pe care o avem pentru îmbunătățirea continuă a calității produselor curente introduse pe piață, atenția noastră se îndreaptă, în același timp, și spre diversificarea cît mai mare a producției. Astfel, noi tipodimensiuni, modele și culori de materiale de finisaj pentru pereți și pardoseli, produse de ceramică brută și produse din marmură se asimilează în producția curentă, luînd drumul pieței interne și externe. Vorbînd mai la obiect, cum se spune, în sectorul ceramică brută se vor realiza produse cu un mare grad de eficiență — blocuri și corpuri ceramice cu goluri, de dimensiuni mari, utilizate la pereți și planșee în vederea prefabricării elementelor de construcții. Sectorul ceramică fină își va prezenta noutățile prin intermediul obiectelor sanitare de lux — garnitura duobloc, garnituri complete de baie etc., apoi plăci de faianță majolică și gresie decorativă; de asemeni, se vor realiza tuburi din gresie de diametre mari (500-1 000 mm).

Prin darea în exploatare a unor noi cariere de marmură și piatră, indiscutabil că și produsele acestui sector vor cunoaște o diversificare și îmbogățire a sortimentelor.

— **V-am ruga, tov. director general, să ne exprimați matematic realizările primului semestru al acestui an.**

— La principalii indicatori planul a fost realizat, în proporție de 105,4 la sută la producția globală, 104,8 la sută la producția-marfă, iar producția mărfurilor livrate la export a înregistrat 104,1 la sută. Circa 21 de milioane bucăți, în echivalent, materiale de zidărie, peste 20 milioane bucăți țigle, circa 80 tone articole sanitare reprezintă cîteva cifre care semnifică depășirile înregistrate peste planul inițial al primului semestru al anului.

— **Indiscutabil că viitorul va permite mutații și în rîndul acestor cifre. Cum le vom consemna la sfîrșitul actualului cincinal?**

— Pentru a face față ritmului intens al construcțiilor din actualul cincinal, centralei noastre îi stau

Interviu
cu ing. Alexandru ȘTEFAN,
director general
al Centralei industriale
a ceramicii de construcții
și a marmurei — București

CALIGI
ÎN

în fața sarcini deosebite în ceea ce privește creșterea producției materialelor de construcții din sfera activității noastre.

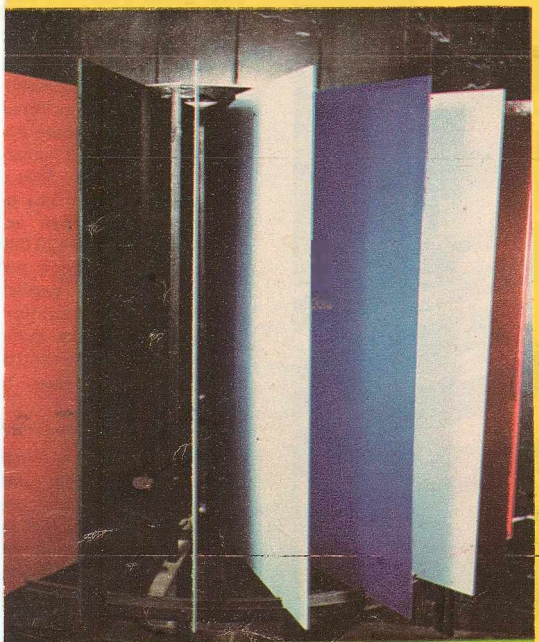
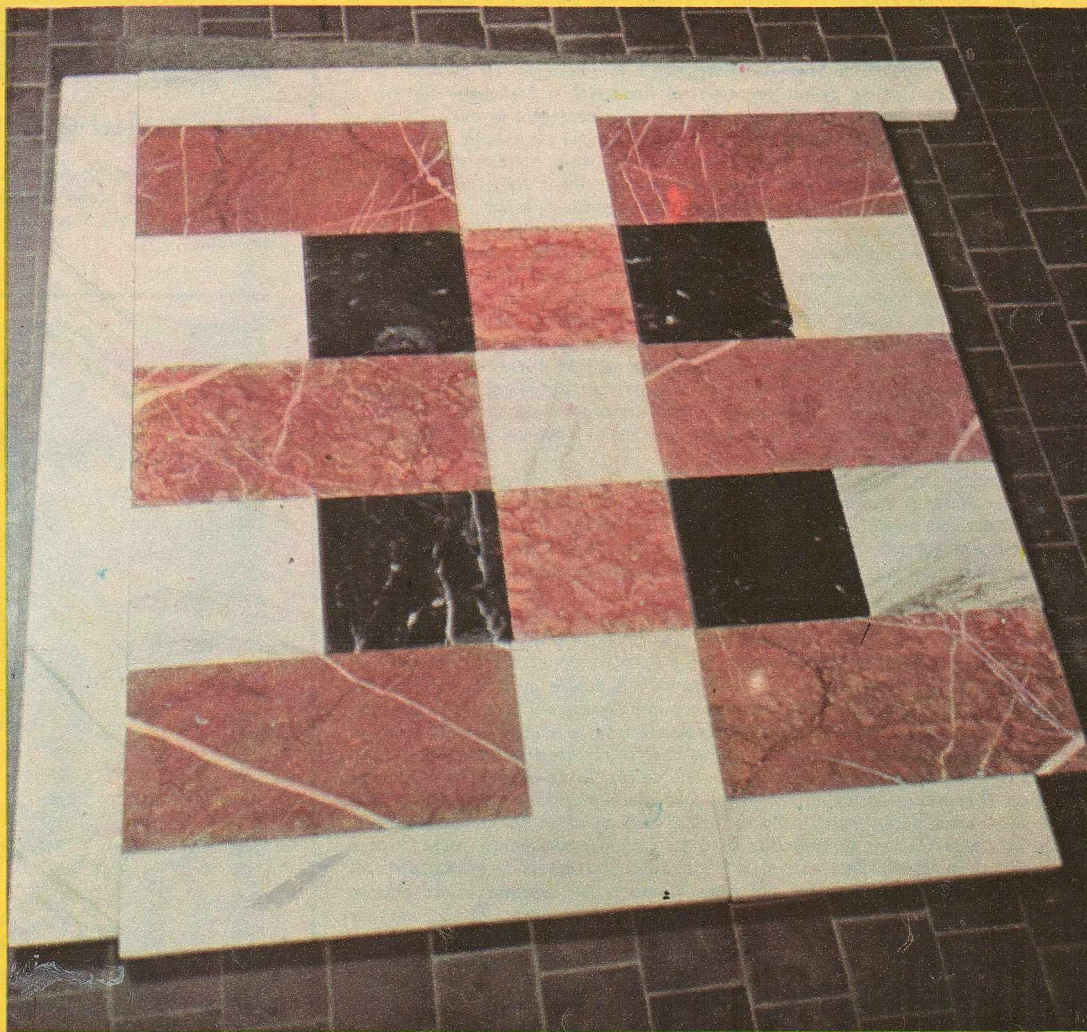
Citarea citorva creșteri ce se vor înregistra la finele anului 1975, mi se pare concludentă pentru redarea ritmului ce-l vom înregistra. Astfel, producția obiectelor sanitare va crește cu 162,4 la sută, cea a materialelor de finisaj ceramic cu 267,3 la sută, a tuburilor din gresie cu 254,8 la sută, producția de cărămizi ceramice va înregistra și ea o creștere de 141,1 la sută, iar cea de țigle de 130,9 la sută. Importante creșteri se vor realiza și la producția de cahle — 136,2 la sută, de dale din marmură — 203,6 la sută și la plăcile din marmură — 254,1 la sută. Cifrele respective vor reprezenta, în fapt, consecința firească a dezvoltării pe care o vor cunoaște actualele capacități productive, și a dării în folosință a altor noi unități.

Cu trei luni în urmă, trecătorilor ce străbăteau str. Doamnei le reținea atenția o firmă de dimensiuni pe măsura titlaturii: «TITAN».

Tentația de a păși pragul magazinului «TITAN» era stîrnită de curiozitatea ce o incita apariția primei unități de acest gen — destinată desfacerii unor produse reprezentative ale industriei materialelor de construcții, cu largă căutare în rîndul publicului — în circuitul comercial al Capitalei.

Magazin de prezentare a produselor realizate în unitățile a trei centrale industriale, ceramică și marmură, geamuri și oglinzi, lianți, «TITAN» vrea să confirme — prin varietatea și genul produselor pe care

le desface — încă de la intrare că-și merită numele cu prisosință.

Începînd de la mirifica pulbere de ciment și pînă la dalele mozaicate pentru pardoseli (20×20 cm și 25×25 cm), un întreg stand de produse cu forme, dimensiuni și colorit atît de variate, din care nu lipsesc deopotrivă lavoarele și alte instalații sanitare, plăcile ceramice glazurate și plăcile de faianță pentru placarea pereților din băi și bucătării, precum și plăcile de gresie neglazurate și glazurate prezentate în formate și culori diverse, îți sugerează multiple soluții de decorare interioară în care bunul-gust să se îmbine armonios cu utilul și modernul.

Despre marmorocul atît de solicitat, datorită rezistenței precum și aspectului plăcut pe care-l conferă oricărui interior, tovarășul Jean Strîmbu, responsabilul magazinului, ne spunea că a întrunit aceleași sufragii unanime din partea cumpărătorilor ca și tapetul semilavabil pe suport de hîrtie, prezent în zeci de modele și culori.

Pe lîngă produse, aici se oferă soluții și idei pentru amenajarea unui confort în care replica «casa noastră ca o floare» să fie acceptată în totalitate.

Interviu realizat de C. EMIL

AFII MOZAIIC

O săptămână în lume

Zilele premergătoare celei de-a 27-a aniversări a Eliberării țării noastre de sub jugul fascist sînt dominate, pe de o parte, de o intensă și multilaterală activitate politică de partid și de stat, pe plan intern și extern, iar pe de altă parte sînt marcate de prestigioase manifestări festive, care au loc în numeroase țări, în cinstea zilei de 23 August. La Mangalia Nord, stațiunea Neptun, au avut loc succesive primiri la tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cadrul cărora s-au desfășurat convorbiri politice, informări reciproce, schimburi de păreri în probleme actuale ale mișcării comuniste și muncitorești și ale situației internaționale. Oaspeți: Alvaro Cunhal, secretar general al Partidului Comunist Portughez, Jos Van Eynde, președintele Partidului Socialist Belgian. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu soția sa, Elena Ceaușescu, a oferit o masă în cinstea tovarășului Santiago Carillo, secretar general al Partidului Comunist din Spania, și a soției sale. La Palatul Consiliului de Stat au avut loc convorbiri între delegația Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și delegația Partidului de stînga-comuniștii din Suedia, condusă de tovarășul Carl-Henrik Hermansson. De asemenea, președintele Consiliului de Stat l-a primit pe ministrul finanțelor și economiei din R.F. a Germaniei, Karl Schiller. Duminică a început vizita în țara noastră a primului ministru al Iranului, Amir Abbas Hoveyda, vizită menită să aducă o nouă contribuție la întărirea prieteniei și dezvoltarea colaborării româno-iraniene. În acest context se reliefează cu pregnanță deosebită cuvîntările substanțiale rostite cu prilejul vizitei sale de lucru în județul Harghita de către tovarășul Nicolae Ceaușescu. Evocînd strădaniile legitime și susținute ale României socialiste de a contribui nemijlocit la soluționarea problemelor interne cit și a celor internaționale ce preocupă omenirea contemporană, secretarul general al Partidului Comunist Român a arătat că tocmai prin activitatea sa internațională, în strînsă legătură cu activitatea internă de construcție socialistă, partidul nostru comunist face dovada vie a poziției sale juste, marxist-leniniste. «În felul acesta România se înfățișează lumii ca un stat socialist însuflețit de hotărîrea fermă de a face totul pentru mersul înainte al societății, ca un stat dornic de pace și colaborare, decis să-și aducă din plin contribuția la cauza colaborării și păcii în lume. Iată în ce constă politica noastră națională și internațională, iată interdependența dialectică dintre această activitate a partidului și statului nostru». (Din cuvîntarea rostită la marele miting de la Miercurea Ciuc.)

Succesele construcției socialiste din patria noastră și puternicul ecou internațional al activității partidului și statului nostru pe planul politicii externe justifică interesul și prețuirea cu care este privită astăzi România în lumea întreagă. În numeroase state din America Latină țara noastră este obiectul unor calde manifestări de prietenie, ceea ce reflectă receptivitatea lor aparte pentru sensurile profunde ale politicii noastre interne și externe.

În Chile, Guvernul Unității Populare, în frunte cu președintele Allende, s-a pronunțat din nou, la începutul săptămîinii, împotriva oricăror presiuni din afară, respingînd cu fermitate tentativele Băncii de import-export a S.U.A. de a condiționa acordarea unor credite Republicii Chile. Telegramele de presă au relatat despre atitudini similare din partea Ecuadorului și Venezuelei. Într-o declarație comună publicată la încheierea vizitei oficiale în Ecuador a ministrului de externe venezuelean se proclamă dreptul sacru al tuturor popoarelor de a-și apăra și dispune în mod liber de resursele naturale. Pe aceeași linie a tendințelor realiste sînt abordate într-o serie de țări latino-americane și relațiile dintre acestea. Guvernele Mexicului, Boliviei, Venezuelei manifestă o receptivitate sporită față de ideea normalizării raporturilor cu prima țară socialistă din emisfera vestică, ceea ce se înscrie ca element semnificativ și promițător în arena politico-economică a Americii Latine și în raporturile acesteia cu S.U.A. Sub acest aspect se afirmă deosebit de actuale considerațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu cuprinse în cuvîntarea rostită la marea adunare populară din Odorheiu Secuiesc: «Considerăm că este necesar ca în relațiile dintre state — fie ele mari sau mici — să se respecte dreptul fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea așa cum o dorește el». Orice ingerință în treburile interne ale altui stat, orice încercare de dictat, de amenințare sau recurgere la forță pentru a obliga un popor să-și organizeze viața alt fel decît o dorește nu pot fi privite decît ca un abuz flagrant, ca o încălcare a principiilor elementare ale independenței și suveranității naționale. De altfel, evenimentele din ultimele săptămîni au furnizat noi dovezi ale intensificării rezistenței pe care o întîmpină orice tentativă de a impune, sub diferite forme, un regim de dictat, indiferent în ce scop și în favoarea cui. Ceea ce se petrece în Malta și în Islanda își poate avea oricînd corespondentul în oricare din zonele în care raporturile dintre state mari sau mici sînt așezate pe baze inechitabile în virtutea politicii imperialiste de forță și dictat. Curentul puternic de desprindere din mînghina N.A.T.O. ce se manifestă în Malta și Islanda nu poate fi lesne stăvilit. Refuzul Danemarcei de a accepta o eventuală transferare a bazelor N.A.T.O. pe teritoriul ei este semnificativ prin el însuși. Ceea ce determină ziarul «Le Monde» să constate neechivoc: «Remarca ce se impune este că, după țările mai mari, și țările mici membre ale N.A.T.O. au încetat de a mai fi niște parteneri docili ai puterii S.U.A.». În Europa, sub raportul forțelor centrifuge din N.A.T.O., ca și în Asia de sud-est, unde războiul pe care-l poartă se dovedește mai costisitor și mai inutil ca oricînd, S.U.A. înregistrează eșecuri succesive, la care se adaugă cu gravitate acută criza dolarului pe fundalul cheltuielilor militare exorbitante, al inflației și șomajului. Cauza esențială a maladei de care suferă dolarul o constituie, după cum admit acum exponenții Wall Street-ului și observatorii politici competenți, escaladarea cheltuielilor pentru continuarea aventurii militare din Vietnam. Viața demonstrează că pînă și o mare putere capitalistă, cum este S.U.A., nu poate suporta la înfînt povara apăsătoare a cursei înarmărilor și că, mai devreme sau mai tîrziu, modul de gîndire și de acțiune militarist duce la consecințe dintre cele mai grave. Măsurile excepționale anunțate zilele acestea de președintele Nixon confirmă tocmai o asemenea evoluție ce nu poate fi evitată decît prin renunțarea efectivă la cursa înarmărilor, la concepțiile militariste respinse de opinia publică mondială, de viața însăși.

Marti, 17 august 1971

Dic BABOIAN

maramureseni la jaca

De o primire deosebit de călduroasă s-a bucurat evoluția membrilor ansamblului folcloric românesc «Sighet» pe scena «Palatului de gheață» din localitatea spaniolă Jaca, ce a găzduit recent un Festival folcloric internațional reunind ansambluri de cîntece și dansuri din numeroase țări ale lumii.

◀ Arsenalul de... week-end al «comandoului negru» din Montanaro.

La Campogagliano, lângă Modena, a fost asasinat zilele acestea secretarul Camerei Muncii din localitate, Ernesto Cattani. Numeroase ziare italiene de nunță pe latifundiarii din regiunea Emilia-Romagna ca autori morali ai crimei. Asasini plătiți au acționat aici, ca și în alte zone, comișînd o crimă cu caracter evident politic. Faptul că Ernesto Cattani era unul din conducătorii activi ai grevei celor 120 000 de muncitori agricoli din această provincie explică suficient zelul asasinilor iar legăturile lor cu mafia și elementele ultrareacționare nu pot fi puse la îndoială.

Ernesto Cattani — victima crimei regizate din umbră. A plătit cu viața participarea sa la lupta celor 120 000 muncitori agricoli aflați în grevă pentru a impune latifundiarilor încheierea unui nou contract colectiv de muncă care să se garanteze îmbunătățirea condițiilor de lucru și extinderea libertăților sindicale.

Semnala de alarmă sînt din ce în ce mai frecvente, mai insistente. Faptul divers, condimentul cotidian al presei italiene, cedează locul, pe primele pagini, dezvoltărilor succesive în legătură cu recrudescența îngrijorătoare a activității neofasciștilor și mafiotoilor care, în numeroase cazuri, acționează mină în mină. Personalități ale vieții publice italiene, presa și posturile de radio denunță primejdia acțiunilor de subversiune desfășurate sub semnul crimei politice organizate și cer să se pună capăt teroarei exercitate sub diferite forme de organizațiile ultrareacționare ce operează în umbră, prin sfidarea și încălcarea flagrantă a legii. Lucrurile au ajuns atît de departe încît mulți vorbesc despre existența unei veritabile «atmosfera de Texas în Italia», în care primul și ultimul cuvînt îl are pistolul.

21 de gospodine engleze în căutarea unui... adevăr

Au traversat Canalul Mincei nu pentru un week-end în Franța, ci pentru a descoperi «adevărul» în legătură cu presupusele avantaje (cel puțin pentru ele) ale aderării Angliei la Piața comună. Sînt 21 de gospodine engleze care vor să compare prețurile actuale la produsele alimentare din Marea Britanie și din Franța. Pe una din pancarte erau însemnate prețuri din Anglia. Pe parcursul marșului-test, femeile engleze au avut prilejul să constate că nici surorile lor din Franța n-au motive să se laude cu ieftinătatea pieței. De altfel, chiar în timpul operațiunii originale de comparare, la Paris s-au anunțat noi majorări de prețuri care reduc simțitor puterea de cumpărare a populației. Evaluată la 3,2%, în medie anuală, această majorare atinge se pare în acest an o cotă dublă față de prevederi. Mai lămurite ca oricînd, cele 21 gospodine engleze au făcut cale întoarsă, purtînd cu ele adevărul amar al unor realități comunitare de tip capitalist.

se petrece în umbră

Poliția italiană a descoperit pe de altă parte încă un depozit clandestin de arme organizat de un grup neofascist. La Montanaro, în apropiere de Torino, un detașament de carabinieri l-a arestat pe Pietro Brezza, care, împreună cu cîțiva complici, reușise să îngherbeze un adevărat arsenal de mijloace de luptă, sub pretextul unor distracții de... week-end, dar cu scopul rădit de a pune la cale — la ora H — o vastă operațiune complotistă cu caracter fascist. 40 de mitraliere, 5 000 de proiectile de diferite tipuri, bombe și grenade, aruncătoare de mine, puști mitraliere, tot felul de arme automate. Multe din ele — se consemnează în procesul-verbal de constatare — sînt din categoria celor aflate în dotarea trupelor americane aflate în Vietnam. «Comandoul negru» era pus pe apte mari dar a fost descoperit înainte de «ora H». Nimeni n-ar putea preciza însă cîte asemenea comandouri și arsenale clandestine există încă — nedescoperite — pe teritoriul Italiei. După cum nimeni, nici măcar Comisia Antimafia, nu este în stare să afirme în ce măsură activitatea criminală a grupurilor mafioate a putut fi jugulată în urma anchetei și măsurilor de urmărire întreprinse în ultima vreme. După asasinarea procurorului Scaglione, după cele mai recente fărâdelegi comise de mafioți, noul procuror general din Palermo, Giovanni Pizillo, își propune să recurgă la măsurile dintre cele mai drastice. Cel puțin așa reiese

din declarațiile pe care le-a făcut presei, stîrnind interesul legitim al opiniei publice italiene. Procurorul general se arată decis să declanșeze acțiuni represive fără compromis împotriva mafiei, subversivității și a tot ce reprezintă *malavita* italiană. Rămîne de văzut în ce măsură procurorul Giovanni Pizillo va fi consecvent în executarea misiunii ce și-a asumat-o, dacă va rezista presiunilor și amenințărilor, dacă în cele din urmă va fi lăsat să ducă la capăt operațiunea de jugulare a crimei organizate. Ceea ce se petrece în zonele de umbră impenetrabilă continuă să întrețină atmosfera de teroare, iar ceea ce îngrijorează la culme pe italieni este că firele nevăzute ale mafioților și neofasciștilor duc, în multe cazuri, spre înaltele cercuri politice și financiare, lucru ce explică de altfel eșecul majorității operațiunilor represive de pînă acum.

Noul procuror general, Giovanni Pizillo — promisiuni cu multe semne de întrebare.

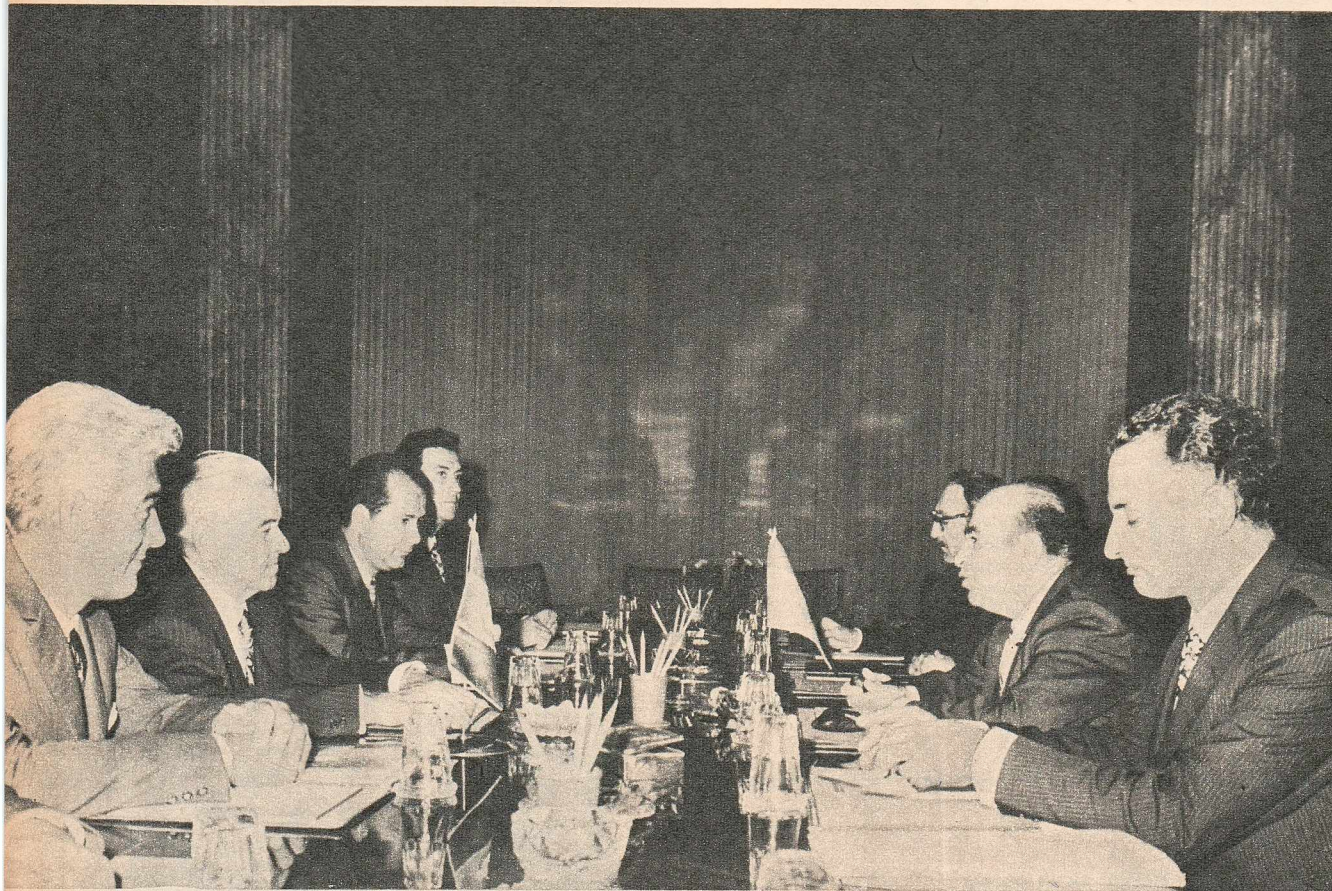
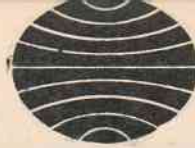
Unul din mafioții recent arestați. De bună seamă nu este nici el un capo (șef) Cei de sus sînt de obicei... invizibili.

„incertitudine, derută, consternare“

lătă termenii în care observatorii economici de presă au caracterizat atmosfera din ultimele zile de la principalele burse din Europa de vest, situație evidențîind o nouă criză monetară intercontinentală.

Măsurile economico-financiare anunțate de președintele Nixon au provocat vii reacții în întreaga lume capitalistă, determinînd luări de poziții oficiale, comentarii diferite, convorbiri oficiale și de culise, tratative și alte contacte. În capitalele din Europa occidentală ca și la Tokyo se apreciază că «devalorizarea de facto» a dolarului reprezintă o tentativă evidentă de a transplanta dificultățile acute ale economiei americane asupra țărilor și popoarelor direct vizate de măsurile excepționale luate de guvernul S.U.A. Cei mai mulți comentatori consideră de altfel că la rădăcina crizei dolarului se află politica înarmărilor și a încordării internaționale.

convorbiri româno-iraniene

La invitația președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a întreprins o vizită oficială în țara noastră primul ministru al Iranului, Amir Abbas Hoveyda. Marți dimineața, domnia-sa a fost primit și reținut la dejun de către președintele Consiliului de Stat, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Vizita a prilejuit un fructuos dialog între factorii de răspundere ai celor două țări, menit să exploreze și să valorifice noi căi și mijloace de adâncire și extindere a colaborării reciproce, în interesul ambelor popoare și al cauzei destinderii și cooperării internaționale.

Alături de vizita, cât și convorbirile oficiale se înscriu pe linia raporturilor prietenești româno-iraniene, raporturi devenite tradiționale și în plină dezvoltare, confirmându-se ca un model viu de conlucrare între state cu sisteme social-politice diferite.

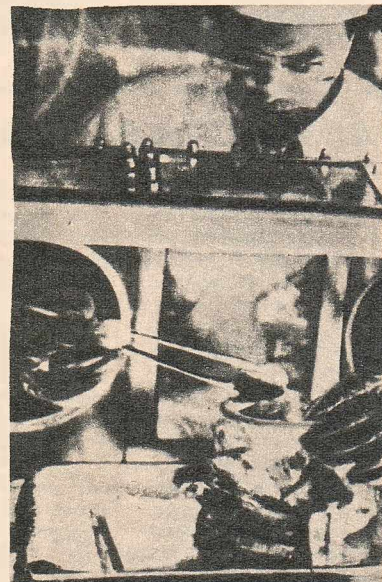
antiapartheid

Prezența unei echipe de rugby din Republica Sud-Africană la Brisbane a determinat puternice demonstrații ale populației acestui oraș australian împotriva regimului rasist de la Pretoria.

în laboratoare

Abia adusă pe pământ de membrii echipei navei spațiale americane «Apollo-15», «comoara» selenară a și intrat pe mâinile cercetătorilor de la Centrul spațial din Houston, care studiază cu atenție fiecare rocă lunară. Specialiștii au și făcut cunoscute unele constatări rezultate de pe urma misiunii spațiale «Apollo-15» și anume că temperatura de sub suprafața Lunii este mai ridicată decât se credea pînă acum și crește în profunzime — rămînînd însă de verificat dacă aceasta își are originea în interiorul Selenei sau se datorește razelor solare. În ce-i privește pe cei trei astronauți —

David Scott, James Irwin și Alfred Worden dintre care primii doi au rămas pe suprafața Lunii timpul record de 66 ore și 55 minute — examenele medicale au arătat că ei revin mai lent decât echipajele anterioare la starea normală a sănătății, fapt care însă, după cum a menționat medicul șef, nu este îngrijorător.

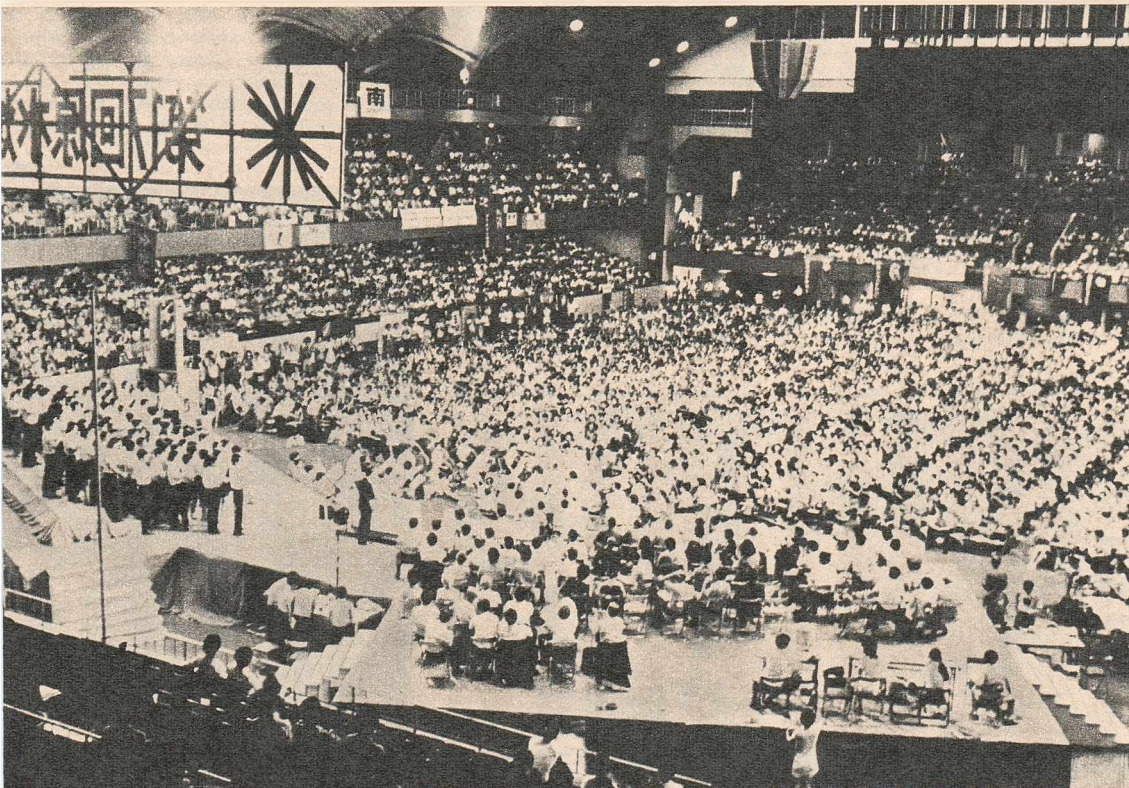
havana — carnaval '71

Străzile capitalei cubaneze s-au transformat recent, pentru o zi, într-o uriașă scenă în aer liber, prilejuind dansuri, cintece, parada unor care alegorice, în cadrul unui eveniment devenit tradițional — carnavalul.

guinea (bissau) – etapă nouă în lupta de eliberare

Lupta armată desfășurată de forțele patriotice din Guinea (Bissau) pentru eliberarea țării de sub colonialismul portughez se află într-o nouă și importantă etapă. Operațiunile militare, care la început se rezumau la atacarea și distrugerea unor puncte fortificate situate la diferite distanțe unele de altele au fost extinse simțitor, cuprinzând diferite orașe, între care însăși capitala Bissau. Recent, în cadrul unei conferințe de presă, reprezentantul la Alger al Partidului African al Independenței din Guinea (Bissau) și Insulele Capului Verde, Joseph Turpin, a declarat că pînă în prezent forțele patriotice au eliberat jumătate din teritoriul țării. În imagine, un detașament de patrioți efectuind, în junglă, o operațiune de luptă împotriva trupelor colonialiste portugheze.

apelul hiroschimei

Tokyo (în fotografie) — Hiroshima — Nagasaki — iată etapele desfășurării lucrărilor celei de-a 17-a Conferințe internaționale împotriva bombelor atomice și cu hidrogen, organizată de Gensuikyo (Consiliul japonez împotriva bombelor atomice și cu hidrogen). În timpul conferinței, la 6 august la Hiroshima și la 9 august la Nagasaki — orașe care cu 26 ani în urmă au cunoscut, primele, ororile războiului atomic — au avut loc mitinguri comemorative, în cadrul cărora participanții și-au afirmat hotărîrea de a lupta pentru înlăturarea spectrului războiului nuclear, adresînd totodată, prin «Declarația păcii» citită de primarii celor două orașe, un apel întregii lumi pentru interzicerea totală a războiului și distrugerea armelor atomice și cu hidrogen.

cronica de trei secunde

O D A

Trăiască oamenii simpli și muncitori!
Trăiască deci și Fred Baldwin!
Trăiască ani mulți peste 86 ai săi!
Trăiască uniforma sa de serviciu!
Trăiască pelerina sa de pe timpuri!
Trăiască pălăria sa înaltă, tot de pe timpuri!
Piară oboseala sa după atîția ani de serviciu!
Trăiască clopotul său! Trăiască clopotul cu care anunța să se facă tăcere în piață!
Trăiască tăcerea cu care oamenii îl înconjurau în piață pe Fred Baldwin!
Trăiască strigătul său!
Trăiască meseria sa ancestrală de strigător în piața publică a veștilor pieritoare de la zi la zi! Trăiască veștile pieritoare fără de care nu s-ar putea trăi etern!
Trăiască epoca noastră care, cu zierele ei, a desființat meseria de strigător al veștilor, înlocuind-o cu mîndrul nume de ziarist!
Trăiască orașelul Princeton din Massachusetts în care meseria ancestrală n-a murit — dovadă că l se caută urmașul lui Baldwin!
Trăiască urmașul lui Baldwin care încă nu a apărut — căci cui îi mai convine în 1971 să trăiască răcnind veștile zilei în piața publică?
Trăiască, în concluzie, plăcerea omenească de a afla zilnic ce mai e nou — trăiască, în concluzie, concluziile vieții

lui Fred Baldwin, crainicul din Princetown, după 50 de ani de strigat din adîncul plămînilor!

...Și fiindcă nici viața ziarelor nu e la urma urmei altfel decît viața crainicilor ancestrali — adică și ele se supun dialecticii, adică și ele se nasc, trăiesc și mor — să salutăm, fie și fără odă, ideea lui Robert Matteson din California, idee care mi-a luat o piatră de pe suflet. Matteson a găsit ce să facă cu zierele vechi, zierele care ne încurcă viața, odăile, podul și pivnițele — cel puțin acesta-i cazul meu: nu mă pot decide să arunc zierele vechi, nici cum pe cele noi, să-mi arunc jurnalele pentru a fi transformate în locuri comune pe care odihnesc borcanele de murături. Mor cînd văd un ziar îngălbenit și zdrențuit de vînt pe terasa vecinilor mei, lăsat acolo să moară ca un ciine.

Matteson a macerat pachete mari de jurnale vechi, din această operație a ieșit o pastă pe care a pus-o la uscat, după care a decupat melanjul astfel obținut în bucăți solide, precum cărămizile. Cu aceste cărămizi rezultate din topitul ziarelor se pare că se construiește admirabil, așa cum se ridică de altfel case din cărămizi făcute din argilă. Se pot, deci, face case din ziare: din ce am acasă, în pod și în pivniță — un melanj de «Miroir Sprint» și «Adevărul literar» din 1929 — ies ușor două camere pe hol... Liniștit dinspre partea eternității lor, mai las însă zierele să îngălbenească în pod fiindcă n-am ajuns încă în halul de pesimism ca să prefer un hol nou unui «Miroir Sprint» vechi din '57.

Radu COSAȘU

agendă

Intenția probabilă a S.U.A. de a solicita guvernului din Copenhaga acordul pentru transferarea bazei militare a N.A.T.O. din Keflavik (Islanda) pe teritoriul Danemarcei a determinat o luare de poziție oficială din partea premierului danez HILMAR BAUNSGARD.

Răspunzînd interpelării unor deputați, el a declarat în parlament că politica guvernului său de a interzice amplasarea de baze străine pe teritoriul Danemarcei rămîne, în continuare, neschimbată. Așa încît...

Primul episcop de culoare din istoria S.U.A., monseniorul PERRY, a cerut, cu prilejul unei reuniuni la Detroit a episcopilor americani, ca Papa Paul al VI-lea să elaboreze o enciclică împotriva rasismului, ceea ce, arătat el, ar însemna o contribuție a bisericii catolice la lupta împotriva colonialismului politic, religios, cultural și economic.

Săptămînalul american «Newsweek» avansează ipoteza potrivit căreia este foarte posibil ca, la alegerile prezidențiale din toamna anului viitor, președintele Nixon să se prezinte în tandem nu cu actualul vicepreședinte, Spiro Agnew, ci cu JOHN B. CONNALLY, în prezent ministru de finanțe și care la 22 noiembrie 1963, în calitate de guvernator al statului Texas, se afla în mașină alături de John Kennedy, în momentul asasinării acestuia.

Cu prilejul vizitei sale în Cuba, ministrul chilian al afacerilor externe, CLODOMIRO ALMEYDA, a arătat, într-un interviu acordat revistei «Bohemia» și transmis de agenția «Prensa Latina», că între Chile și Cuba există identitate de vederi în aprecierea marilor probleme ale epocii noastre. Referindu-se la raporturile cu celelalte țări ale Americii Latine, Almeyda a declarat că «Republica Chile dorește ca legăturile cu aceste state să fie dintre cele mai bune, pornind de la respectarea principiilor neamestecului în treburile interne și autodeterminării popoarelor». Cît privește relațiile cu țările socialiste, ministrul chilian a subliniat că recentul turneu în opt țări socialiste europene a evidențiat importanța pe care Chile o acordă dezvoltării relațiilor cu statele socialiste.

Ultimul transplant efectuat de echipa doctorului Barnard a reținut atenția presei și datorită declarațiilor văduvei lui Jackson Gunya, negrul decedat în urma unui accident și de la care a fost luat organul transplantat lui Adrian Herbert. Menționînd că ROSALYN GUNYA afirmă că nu i s-a cerut consimțămîntul pentru acest fapt — la care echipa de la Groote Schuur răspunde că nu s-a știut că e înșurat, iar părinții n-au putut fi găsiți în timp util — corespondenții de presă din capitala sud-africană se opresc în special asupra legislației rasiste din această țară, prevăzînd ca obligatorie luarea consimțămîntului numai în ce privește un alb, în timp ce pentru un negru sau metis aprobarea o poate da poliția sau medicul local.

Într-o declarație prilejuită de aniversarea recentă a unui an de la semnarea Tratatului dintre R.F. a Germaniei și U.R.S.S., WALTER SCHEEL, vicecancelar și ministru federal al afacerilor externe, menționînd importanța acestui document pentru înlăturarea ipotecilor trecutului, sublinia că «stagnarea în raporturile R.F.G. cu țările Europei răsăritene ar însemna în perspectivă o întoarcere înapoi. Aceasta ar perpetua diviziunile nefirești și ar adînci și mai mult deosebiri».

de Teodor MAZILU

pe tăcute

— Dragă, bea pînă cazi sub masă, n-am nimic împotriva, dar vezi să nu te observe nimeni... Bea, dar discret... Fură, dar în șoaptă. Un om de mare valoare bea în casă.

Sînt unii oameni care cred că orice ticăloșie făcută discret, orice mîrșăvie făcută în șoaptă, devine — implicit — morală. Imoral ar fi numai ceea ce se aude, numai ceea ce se observă. Că imoral ar fi numai ceea ce e zgomotos, că orice furt nedescoperit este — pînă la proba contrară — o dovadă de virtute. O mîrșăvie făcută cu mînuși e cu totul altceva. Așa s-a născut categoria indivizilor care te sfătuiesc să fii ticălos în vîrfurile picioarelor, care te imploră să cazi sub masă numai între patru ochi. Totul trebuie făcut pe tăcute.

— Înșală-ți, dragă, femeia, iubita, e normal, e sănătos, dar fă-o mai pe ascuns. Nu te da în spectacol.

Acești indivizi eleganți nu critică mîrșăvia, ci lipsa de discreție. Lipsa de discreție li se pare un păcat greu, de neiertat, mai mare ca o crimă.

— Bine, dragă, înțeleg că ai furat, dar fă-o și tu mai pe tăcute.

Sfatul e foarte limpede:

— Fură. Dar fură discret.

— Înjură. Dar înjură în vîrfurile buzelor.

— Dacă vrei să jefuiești o casă străină, du-te discret, în picioarele goale.

Apoi, tăcere. Fură și taci. Înșală și nu spune nimănui — mormînt.

Totuși mie mi-e greu să împart ticăloșia în două categorii, una care umblă discret, în vîrfurile picioarelor, și alta care dă buzna și tropăie. N-are rost să ne pierdem în nuanțe. Ticăloșia e una singură, chiar dacă uneori e discretă, chiar dacă uneori pălăvrăgește.

sînt patru decenii de atunci...

Fotografia a fost făcută în vara anului 1931 la Cernat — Săcele, județul Brașov, cu prilejul unor serbări populare. Valoarea de document a fotografiei constă mai ales în aceea că ne păstrează imaginea portului atât de original al săcelencilor.

pe unde șfichiuia biciul stăpînului alb

Angerona, 60 de kilometri distanță de Havana. Dintre toate plantațiile de cafea din Cuba pe care încă la începutul veacului nostru mai domneau rînduieii sclavagiste, Angerona și palatul Souchay al stăpînului alb au rămas cu deosebire în amintirea poporului cubanez ca un nedeim simbol al nedreptăților și cruzimii. Locurile acestea, cu valoare de cutremurător document istoric și social, au fost transformate în Cuba contemporană într-un adevărat muzeu în aer liber, loc de atracție turistică pentru tineretul cubanez, în special.

cînd boxul presupunerea „maniere galante“...

«Bravul Ion Georgescu-Pălămidă care, la 29 aprilie 1922, și-a dovedit tăria sa de knock-outist, învingînd pe Alexandru Iacoblovici, în primul match public de box organizat la noi în țară, după regulile mondiale». Așa mi-l prezintă presa vremii pe primul campion al nobilului sport cu mînuși din România. Meciul respectiv a avut loc la sediul F.S.S.R. din București. Combatanții făceau parte din categoria «poids-leger», Pălămidă avînd 61 de kg, iar Iacoblovici numai 58. Au fost atunci zece «runduri» de neuitat, la care au asistat peste o sută de persoane, «peripețiile tehnice ale luptei fiind de-a dreptul pasionante, datorită, în primul rînd, manierei galante avută de domnul Georgescu-Pălămidă în tot timpul competiunii».

de P.P. NAȘU

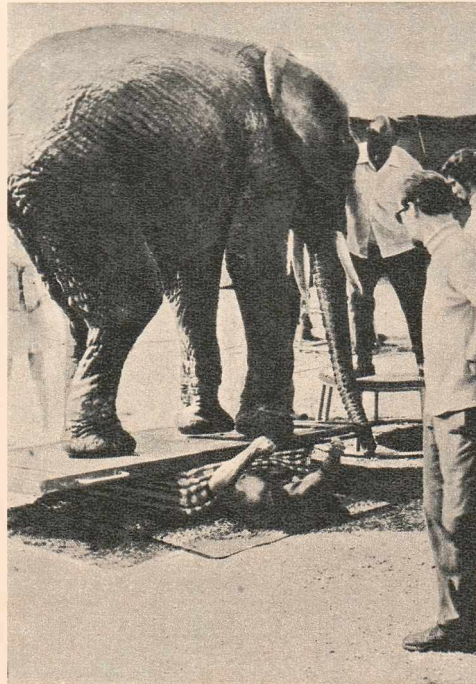
pe patru roate

Timp de câteva săptămîni, aflindu-mă la odihnă, am fost un om fericit. Nici tu consultații culinare, nici tu piață, nici tu rubrică gastronomică, mă rog, mă simțeam un om fără griji gospodărești. După o plimbare pe faleză sau prin poiene inverzite — c-am fost și la mare și la munte — mincam ba în cabane, ba în restaurante, ba la hanuri (și nu rău) fără nici o bătaie de cap. O dată întors acasă și la serviciu s-a dus liniștea. Credeam că în sezonul estival oamenii se gîndesc la odihnă nu la mincare. Da de unde! Au început să curgă întrebările: ai vreo rețetă nouă? Cum să fac să mînc de toate și să nu mă ingraș? Nu știi cumva cum se gătesc guliile? Ouăle de bibilică se mîncă? Și cite și mai cite. Dar cele mai multe solicitări le-am avut din partea celor care au automobile. Începînd de marți-miercuri, care mai de care — motorizat cu Dacia, cu Fiat, cu Moskvici — dau năvală la telefon, acasă și la serviciu. Ce spui mătăle, bucătărule, ce ne recomanzi pentru coșniță la 2-3 persoane? — că plecăm sîmbătă și duminică să mai schimbăm decorul.

Păi ce să luați? Puteți lua de la un pui fript pînă la un curcan sau doi — după cum vi-i apetitul și punga. Ouă fierțe, salam, tartine gata pregătite, friptură rece, roșii, castraveți, ardei grași, brînză, cașcaval, pește prăjit, conserve, piine ș.a.m.d. Ce nu se recomandă: supe, ciorbe și celelalte mîncăruri găsite cu sosuri care se pot vîrsa sau strica ușor. E bine ca mîncarea să fie pusă într-un coș de nuiete sau plastic, învelită cu grijă și acoperită cu un prosop de în. Să nu uitați a vă pune și o sticlă bună de apă, precum și un termos cu cafea — dacă o-bișnușiți. Farfuriile e bine să fie din plastic. Să aveți sare și piper, precum și câteva scobitori să nu rămîneți, cumva, cu curcanul între dinți.

Dar ce mai tura-vura, de ce-o fi trebuind să vă cărați cu atîtea angarale, care să vă complice în mod inutil programul? Doar nu plecați la Polul Nord și nici în vreo expediție extraterestră. Cel mai comod și practic mod de aprovizionare, în asemenea împrejurări, este să puneți cîteva sute de lei în portofel și să vă fixați pe traseu motelurile și hanurile respective care, slavă cooperăției, nu numai că nu vă vor lăsa flămînzi, dar vă pot oferi surprize din cele mai plăcute.

În orice caz, se recomandă, din punct de vedere gastronomic, un aparat de radio cu transistori sau un magnetofon cu dansuri populare: după dejun, o sîrbă sau niște geambarale nu pot decît să ajute la digestie.

poate că e bun împotriva reumatismului

La 21 de ani ai săi, indianul Bal Murti, maestrul de yoga, a ajuns la performanțe cu totul ieșite din comun. O atestă și fotografia de față în care-l vedem culcat, cu spatele gol, pe un așternut de sticlă pisată, pe piept cu o placă de lemn masiv într-o ramă de oțel în greutate totală de 450 kg, peste care pășeste alene un elefant. Dacă sintem însă atenți o să observăm că între trupul yoghinului și placa cu ramă metalică a fost așezată o saltea... de protecție. Ei, așa mai merge...

ascultați porunca zeului niwo!

Zeul Niwo este postat de obicei la intrarea unor temple din Japonia zvonindu-se că ar feri pe călători de «duhurile rele».

Iată-l, în imaginea noastră, într-o postură inedită: oprotitor al circulației rutiere. Misiunea i-a fost încredințată de cei răspunzători de buna desfășurare a circulației auto pe șoseaua care leagă prefecturile japoneze Gifu și Siga.

Confectionat din material plastic, avînd o înălțime de peste 2,5 metri și o greutate de o tonă, Niwo al nostru, posesor a doi ochi fosforescenți, poartă de-a curmezișul bustului o banderolă pe care stă scrisă porunca... a unsprezecea: «Mîcșorați viteza!»

Duet în mîiau minor.

pui de leu, pui de cățea...

Parcurile zoologice, cu viașa lor doar aparent calmă, oferă adesea, prin ineditul relațiilor ce se stabilesc acolo între fiare, subiecte de profunde reflecții. Iată o fotografie din parcul zoologic budapestan. O leoaică a dat naștere unui pui pe care nu numai că n-a vrut să-l apere «ca o leoaică», ci l-a abandonat pur și simplu. Puiul părăsît a fost însă înfiat și îngrijit cu maternă căldură de o cățea. Poftiți de mai înțelegeți ceva!

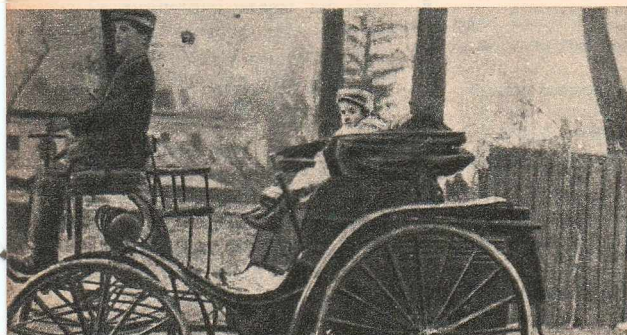

IRINA LOGHIN este, neîndoiește, una dintre cele mai cunoscute și mai iubite cântărețe de muzică populară din țara noastră. Prim-solistă a prestigiosului ansamblu «Rapsodia română» al Uniunii generale a sindicatelor, Irina Loghin este pe drept cuvânt considerată cea mai reprezentativă interpretă a cîntecului popular din zona subcarpatică munteană (deși după tată e moldoveancă, cîntecul l-a deprins, așa cum se întîmplă de obicei, de la mama, care este născută prin părțile Vălemlor). O voce caldă, vibrantă, o interpretare sinceră punînd în valoare autenticitatea cîntecelor cărora le dă glas și din care multe au fost culese de ea însăși, iată în puține cuvinte portretul artistic al prețuitei interprete.

„ferească-se de căzături“

Despre apariția primului automobil din București ne informează «Gazeta săteanului», care scria la 20 mai 1896: «După tramvaiul fără cai, după triciclu cu motor, trăsura fără cai și-a făcut apariția și în București. Doctorul Toma Tomescu e cel dintîi român care și-a adus un asemenea automobil, cu care-și face plimbările la șosea și-și vizitează clientela, spre marea ciudă a birjarilor...»

Doctorul, cu automobilul său, a scăpat de grija cheltuielii hrănirii și potcovitului cailor, dar va trebui să fie cu mare băgare de seamă; ferească-se de căzături căci ele sînt mult mai rele decît din trăsurile cu cai.

LUMINA CĂRȚII

1	E	D	T	U	R	A						
2	R	I	N	D	E							
3	C			I	D	E	A	L	I	S	T	
4	T			L	A			R				
5	U	I	G		I	C				T	E	S
6	A	O	I	Z		T	B		T	E	X	T
7		N	B		Z	I	A	R	E		T	I
8	C	A				E		E		S	E	F
9	P	R			D		E	S	T		R	I
10	C	E	R	T	A	F		T			N	
11	S				R						E	

ORIZONTAL: 1) Casa cărților — Înainte de a fi scris. 2) Din coloana tipografiei — Un debit central! — Literă scurtă! 3) Măsura lui Cuza — Oameni din lumea ideilor. 4) Spetează la războiul de țesut — Săptămînal românesc ilustrat. 5) Dar al Egiptului — Din neamul icenilor — Monedă japoneză. 6) Orașel în Spania — Timid în extreme! — Scriere, tipăritură. 7) Nota bene — Lectura noastră cea de toate zilele (pl.) — Intrare la tipar! 8) Noi așezăminte urbane — Un redactor de mină-ntîi! 9) Cu multă sare, lângă Sovata — De unde răsare soarele — Cap de rînd! 10) Criticat (fig.) — Hîrtie la pachet. 11) Asalt vijelios — Asterisc.

VERTICAL: 1) Personaj principal dintr-o operă literară (fem.)

— Combinatul poligrafic «Casa Științei» (abr. uz.). 2) Carte doldora de cuvinte (pl.). 3) Înainte, înainte! — Specialiști în desfacerea cărților. 4) Torid în extreme! — Comună în apropierea Bucureștiului. 5) Fluviu în U.R.S.S. — Constructor. 6) Laborator publicistic — Cute! 7) Carte de căpătîi (pl.). 8) Prenume masculin — Rămășiță. 9) Limba română (abr.) — Epilog la o carte! — Sat lângă Lugoj. 10) «...blew», volum recent de Pop Simion (neart.) — «Atenue» nr. 12! 11) Orașel în Scoția — Știri «de peste hotare». 12) O editură în slujba cunoașterii.

Toma MICHINICI

Dicționar: AOIZ, ILI, TES, UIG.

Dezlegarea jocului «CÎNTĂM PATRIA», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) PALADI — CRISMA. 2) ALEXANDRESCU. 3) RADAN — PASCALI. 4) ATA — GS — C — ALTO. 5) SU — PATRIOTA — N. 6) CREA — E — UDE — PE. 7) HAN — AFINE — VAS. 8) IT — AGATE — DISC. 9) VESCAN — STANCU. 10) E — FOLESCU — TA. 11) STANESCU — DINU. 12) CONT — CO — CALUS. 13) UNT — FURTUNA — A.

carte

Dintre ultimele cărți apărute în Editura politică semnalăm:

● **Structura socială a României socialiste.** Sumarul volumului cuprinde o culegere de studii, articole și răspunsuri la anchete, datele unor autori avizați, cu privire la probleme ale structurilor de clasă actuale în țara noastră, evidențându-se, totodată, și perspectivele evoluției dinamicii noastre sociale. Importanța acestei lucrări stă în faptul că deschide o discuție extrem de necesară, cartea constituind astfel un jalon pe drumul investigației totale a obiectivului abordat. Coordonator: Ion Mitran.

● **Formarea și perfecționarea cadrelor de conducere.** Între copertele cărții sînt adunate o seamă de studii și articole traduse din publicații de specialitate referitoare la formarea și perfecționarea cadrelor de conducere. Lucrarea, prin bogatul material informativ ce-l conține, formează un interesant «schimb de experiență» pentru un foarte larg cerc de cititori interesați în ridicarea continuă a nivelului calitativ al producției.

● **Prin cartea Eugen Rozvan** — apărută în colecția «Evocări» — autorii ei, M. Popa, I. Szikszay, prilejuiesc cititorilor cunoașterea mai îndeaproape a unei luminoase figuri de intelectual comunist, militant de frunte al partidului socialist și apoi al celui comunist. În paginile cărții, portretizarea doctorului Eugen Rozvan e făcută cu multă căldură și reală capacitate de evocare. Volumul, pe lângă un bogat material ilustrativ, mai conține articole și studii semnate de acest generos și intransigent revoluționar.

● **Populația României și creșterea economică de conf. univ. Vladimir Trebici.** Valorificînd un important material statistic și folosind metode moderne de analiză cantitativă, autorul a scris o substanțială lucrare despre o importantă și actuală temă din contextul general al creșterii economice în țara noastră.

● **Mikel Dufrenne: Pentru om (eseu).** În prefața sa la ediția românească a cărții filosofului filozof umanist francez, Ion Pascadi scrie printre altele: «Nu ne aflăm în fața unui simplu manifest declarativ, așa cum s-ar putea crede după titlu, ci ni se prezintă o veritabilă panoramă a unui însemnat teritoriu din filozofia contemporană, Mikel Dufrenne angajîndu-se în dialog cu Heidegger, I. Cavaillès, G. Granger, M. Foucault, L. Althusser, Wittgenstein, Ducrot, Trubetskoi, Greimas, R. Barthes, Claude Lévi-Strauss, Freud, Lacan și numeroși alții, pentru a presupune apoi un punct de vedere propriu în antropologia filozofică și a sonda șansele omului astăzi».

● În Editura Kriterion a apărut cartea **Stilul lui Lenin**, antologie în limba maghiară.

● Notăm doar cîteva titluri din sumarul bogat și interesant al publicației **Magazin istoric (8): Pregătirea...** un extras din articolul lui Lucrețiu Pătrășcanu «Cum s-a pregătit actul de la 23 August» apărut în «România liberă» din 23 August 1945; **Autohtoni și migratori** de K. Horedt; **Dr. N. Lupu: «Dacă și d-ta ai fi fost bătuț»** de Ion Constantinescu; **Epopoe și tragedie la Polul Sud de Val Tebeică; Agentul secret al secolului de luri Korolkov; Gestapoul sub bombe** de Christen Lyst Hausen.

cinema

● **Direcția Berlin.** Un specialist al filmelor eroice, polonezul Jerzy Passendorfer extrage înalte virtuți emoționale dintr-o temă

Rosanna Schiaffino

Maximilian Schell

generoasă: moartea, sacrificiul necesar, petrecute cu un ceas înaintea victoriei definitive. În distribuție — Wojciech Simion, Krszysztow Kamiec, Waclaw Kowalin.

● **Simon Bolivar.** Implicațiile profunde ale luptei revoluționare, înțelegerea mișcărilor istoriei într-un film de Alessandro Blasetti. Interpreți — Maximilian Schell, Francisco Rabal, Rosanna Schiaffino, Manuel Gil.

● **O reluare binevenită:** poetica, răscolitoarea Balada soldatului cu regretatul Sergo Zakariadze în rolul principal.

● **Tinărul nostru** cineast Timotei Ursu filmează la Cluj **Dincolo de ploaie**, cu Liviu Ciulei, George Motoi, Monica Ghiuță, Emil Hossu.

● **Regizorul maghiar Peter Bacsó** închină ultimul său film, **Rupeți cercul**, «acelor tineri muncitori ale căror aspirații individuale coincid cu necesitățile economice ale unei societăți care oferă posibilități de dezvoltare tuturor capacităților».

● **Filmul Drapelul roșu** al cines-tantului Günther Reisch, dedicat militanților Karl Liebknecht, are în fruntea distribuției numele actorilor Horst Schulze (Liebknecht) și Zofia Mrozowska (Rosa Luxemburg).

● **Nu pierdeți aceste filme:** **Îndrăgostiții, Floarea soarelui, Cortul roșu, Îl cunoașteți pe Urban?, Serata.**

disc

● **Zămislite** dintr-o fierbinte dragoste de țară, **Uvertura națională moldavă** de Al. Flechtenmacher și **uvertura Ștefan cel Mare** de Iacob Mureșianu (folosind izvoare folclorice) se situează printre primele manifestări de muzică românească cultă. «Uvertura națională moldavă» a fost executată în prima audiere la Iași în anul 1846 (avîndu-l atunci în rîndurile auditoriului și pe ilustrul Franz Liszt, în trecere spre Moscova), iar Iacob Mureșianu cînd a compus, cu trei-

zeci de ani mai tîrziu, uvertura «Ștefan cel Mare» a mai adăugat o piatră de temelie la începuturile simfonismului nostru (ECE-0520/1).

● **Uvertura națională** — datorată creatorului primei simfonii românești, Gheorghe Ștephănescu — duce mai departe izbinzile obișnuite de înaintașii muzicii noastre, mai cu seamă prin căutările de structurare a formei. Pe același disc, uvertura **Moldova** a lui Eduard Caudella, una dintre cele mai izbutite lucrări ale romantismului românesc de la sfîrșitul secolului al XIX-lea (ECE-0520/2).

● **Basme populare maghiare** povestite de Széles Anna și Marton Janos. Cele patru povești: «Frumoasa Cerceușca», «Ar vrea să fie cîine», «Studentul devenit rege», «Lucrează, pisică» meritau cu prisosință și o versiune românească, eventual paralelă, pentru ca toată lumea să poată aprecia frumusețea unei literaturi populare de certă valoare (EXD-1277).

muzică

● **Reamintim cititorilor noștri** că la sfîrșitul acestei luni (28, 29 și 30 august) vor avea loc în sala Palatului spectacolele surorilor Alice și Ellen Kessler. Cunoscută îndeosebi din programele televiziunii italiene «Studio Uno» și «Canzonissima», surorile gemene Kessler alcătuiesc un plăcut cuplu artistic de music-hall, cu un repertoriu mereu înnoit de cîntece — adesea șlagăre — și dansuri pline de grație.

teatru

● **Siciliana** (Teatrul «Ion Vasilescu»): mereu tinăra comedie a lui Aurel Baranga (la căpătîiul căreia au stat, cu zece ani în urmă, ursitoare din cele mai drepte și nedrepte), retrîndu-și o nouă existență — violent colorată, intens dinamică și acut satirică, în viziunea regizoarei Olimpia Arghir și a scenografe Olga Muțiu. Interpreții, la un pas în urma intențiilor regizorale și la doi pași în urma vervei dramaturgului.

● **Sus pe acoperiș...** În sac (Teatrul «C. Nottara»): știuta «Zi de odihnă» a dramaturgului sovietic Valentin Kataev, devenită «seară de... trudă muzicală» prin intervenția în text și regizorală a lui Val. Săndulescu, în colaborare strînsă cu compozitorul Paul Urmuzescu. Spectacol înduioșător prin bunele sale intenții comice, prin eforturile vocale ale unor actori de proză, prin încercările scenografiei și costumației de a nu atinge chiar marginea cea mai de sus a grotescului. Dar bunele intenții nu mai satisfac de mult, nici chiar în chip de dale ale infernului...

● **Opereta**, cea mai activă pre-

Aimée Iacobescu

zență estivală pe scena în aer liber a Arenelor Romane: din nou «Se mărită fetele», din nou «Logodnicul din lună», și din nou «Suzana» și «Secretul lui Marco Polo», la Teatrul de vară Herăstrău.

● **Transfuzia** de dr. Jak Konfino (Teatrul evreiesc de stat): glumă scrisă scrisnit, farsă cu iz tragic îndreptată de dramaturgul iugoslav împotriva teoriilor rasiste ale fascismului și ale șovinismului exacerbat, care pot prinde numai pe solul prostiei și al meschinăriei absolute. Spectacol realizat de regizorul George Teodorescu cu cunoscuta sa artă a portretizării, cu o bună știință a gradării ritmurilor și situațiilor. Cea mai interesantă compoziție actoricească a spectacolului, cea mai stăruitor elaborată — Sonia Gurman în rolul Gertrudei. Distribuția, în general excelentă: Benno Poplicher, Ruhele Heller-Schapira, Abram Naimark, Carol Marcovici.

● **Eva Pătrășcanu, Aimée Iacobescu și Tamara Crețulescu** vor fi în toamnă, pe scena Teatrului Național bucureștean, cele trei «Surorii Bogă» din piesa lui Horia Lovinescu pe care, la premiera de pe aceeași scenă, le-au interpretat Irina Răchișeanu, Valeria Gagelov și Silvia Popovici.

televiziune

Transmisiune de la parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală și din țară cu prilejul celei de-a 27-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. (22 august, ora 8,00). Spectacol omagial cu prilejul zilei de 23 August organizat de Radioteleviziunea română (23 august).

REPORTAJ-ANCHETE. Teleglobul prezintă imagini din Ciad (miercuri). Șantierul — o școală a patriotismului, un reportaj de Maria Moscu (miercuri).

FILM. Louis de Funès, comicul francez atât de controversat, în «Nevăzut, necunoscut» (duminică). Un film sovietic — «Roman prin corespondență» (marți). Spencer Tracy în «Bătrînul și marea», ecranizarea celebrei nuvele a lui E. Hemingway (miercuri). «Anii nebuni», film-reportaj de celebritate, o imagine originală a lumii anilor de după primul război mondial (joi).

FILM SERIAL. «Unchiul George» este cel de-al 6-lea episod al serialului de aventuri «Urmărire» (sîmbătă).

TEATRU. În cadrul emisiunii «Biblioteca pentru toți» (ciclul închinat lui Vasile Alecsandri) — teatrul poetului de la Mircești. Participă prof. Ion Zamfirescu, iar ilustrarea va fi făcută cu comedia «Piatra din casă» (joi).

MUZICĂ. Un program de fragmente din opere — de Gh. Dumitrescu, Al. Zirra, Paul Constantinescu, Norbert Petri — inspirate din istoria patriei. Cîntă Zenaida Pally, Elisabeta Neculce-Carpiș, Maria Săndulescu, Ludovic Spiess, Nicolae Florei, David Ohanesian, Ion Budoiu (duminică). Certe promisiuni pentru o muzică de calitate ne oferă emisiunea «Mari compozitori, mari interpreți» — flautistul Jean Pierre Rampal, violoniștii Ion

Nicolae Florei

Voicu, Ștefan Gheorghiu și Henryk Szering, pianiștii G. Cziffra și Valentin Gheorghiu, interpretează lucrări de Haydn, Bach, Mozart, Grieg, Enescu (luni). O seară de balet, după rapsoadiile nr. 1 și 2 de George Enescu (joi). Sub conducerea dirijorului general-maior Dumitru Eremia, un program de cîntece ostășești susținut de muzica reprezentativă a armatei (vineri).

MUZICĂ UȘOARĂ ȘI POPULARĂ. Emisiunea folclorică, pe drept cuvînt lăudată de unii croniciari, «Vetre folclorice» prezintă «Rapsodie vilceană» (luni). «Floarea din grădină» promite de asemenea o emisiune agreabilă susținută de cîțiva dintre laureații acestei emisiuni-concurs (duminică). Un program de Varietăți, al cărui afiș a înscris numele celor mai reprezentative din lumea cîntăreților și actorilor care s-au impus în acest gen de spectacole (luni). Un cuprinzător program de muzică populară de pe întreg cuprinsul țării (marți). Divertisment cu Domenico Modugno, Henri Salvador, Fratellini, Aurelian Andreescu, Maria Pahomenko, ansamblul polonez Slask etc. (joi). În fine, o înregistrare de la Festivalul internațional de cîntece de la Sopot (sîmbătă).

Ștefania Stere

SPORT. Campionatul divizionar A de fotbal debutează neliniștitor pentru telemicrobiști: doar înregistrări, de la meciurile Rapid-UTA și Steaua-U Craiova (duminică).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la concursul Pronosport nr. 34 etapa din 22 august 1971

I. Rapid-U.T.A.	1, x
II. Steaua-U Craiova	1, x
III. S.C. Bacău-F.C. Argeș	1
IV. Steagul roșu-Petrolul	1
V. C.F.R.-Dinamo	1, 2
VI. Politehnica-U Craiova	1
VII. A.S.A.-Farul	1
VIII. Crișul-Iul	1
IX. C.F.R. Pașcani-Polit. Gi.	1
X. Portul-Metalul Buc.	1
XI. C.F.R. Arad-Polit. Tim.	1, x
XII. C.S.M. Reșița-C.S.M. Sibiu	1, x, 2
XIII. Electroputere-Olimpia Oradea	1

FLACĂRA-ALBUM

AMZA PELLEA și-a legat numele de cei doi eroi nemuritori pe care i-a întruchipat în filmele noastre istorice de prestigiu: Decebal în «Dacii» și Mihai Viteazul în epopeea cu același titlu.

Fotografie de S. STEINER

